

DR. EBEN ALEXANDER

A MENNYORSZÁG LÉTEZIK

Egy idegsebész tapasztalatai a túlvilágról

ITT A BIZONYÍTÉK!

DR. EBEN ALEXANDER

A *MENNYORSZÁG LÉTEZIK*

Egy idegsebész tapasztalatai a túlvilágról

Eben Alexander, M.D.: *Proof of Heaven* Copyright © 2012 by Eben Alexander, M.D.

Hungarian translation © Farkas Veronika, 2012

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült: Eben Alexander, M.D.: *Proof of Heaven*
Simon & Schuster Paperbacks, New York, 2012

Fordította: Farkas Veronika

ISBN: 978 61 5527 217 2

Magnólia

Felelős kiadó: A kiadó ügyvezetője

A borítót és a kötetet tervezte: Magnólia

Szerkesztő: Pluhár Erika

Korrektor: Boncz Éva

Nyomtatta és kötötte a Kaposvári Nyomda Kft. Kaposváron, 2013-ban – 130292

Felelős vezető: Pogány László igazgató

A

MENNYORSZÁG LÉTEZIK

Egy idegsebész tapasztalatai a túlvilágról

“Szóval itt vagyok. Még mindig tudós vagyok. Még mindig orvos vagyok, és így kél alapvető kötelességem van tartanom kell magam az igazsághoz, és segítenem kell a gyógyításban. Ez azt jelenti, hogy el kell mondanom a történetemet Azt a történetet, amelyről az idő múlásával egyre inkább úgy érzem, hogy nem véletlenül történt meg. Nem azért, mintha különleges lennék. Csak azért, mert velem két dolog történt meg egyszerre és egyidejűleg, és ezek együtt megtörik a reduktív tudomány utolsó erőfeszítéseit is, amellyel azt hirdeti a világnak, hogy csak a materiális birodalom létezik, és hogy nem a tudat vagy a lélek – a miénk és az enyém – univerzumunk legnagyobb, központi misztériuma.

Erre én vagyok az eleven bizonyíték.”

„Ha a Központi Szereposztó Ügynökség keresné a legmegfelelőbb végzettséggel és képességekkel rendelkező embert, akinek halálközeli élménye (HKÉ) volt, abból a célból, hogy írjon róla egy könyvet, tartson róla előadásokat, és propagálja világszerte, semmiképpen nem tudnának jobb jelöltet találni Dr. Eben Alexandernél, az idegsebésznél. Neki megvan ehhez minden szükséges képesítése, érzelmi élete gazdag, megfogalmazása kifejező, mély spirituális átalakuláson ment keresztül, és komoly motivációval rendelkezik, hogy egyesítse a tudományt és a spiritualitást."

Bill Guggenheim, a „*Hello from Heaven*” (Üdvözet a mennyországból) társszerzője

„Dr. Alexander idegsebész karrierje során azt tanulta, hogy a halálközeli élmények csupán illúziók, amelyeket az agy hoz létre, ugyanakkor a személyes élményeire nem talált magyarázatot. Őszinte erőfeszítése, hogy értelmezze felejthetetlen utazását, magával ragadó és egyedülálló a spirituális élmények irodalmán belül, így képes megváltoztatni azt, hogyan tekintünk az univerzumban betöltött szerepünkre."

Dr. Bruce Greyson, a „*The Handbook of Near-Death Experiences*"

(A halálközeli élmények kézikönyve) társszerkesztője

„Ebben a fontos könyvben... megvan a potenciál arra, hogy több tudományos tabut ledöntsön."

Dr. Pim van Lommel, a „*Consciousness Beyond Life*"

(Tudatosság az életen túl) szerzője

„Eben Alexander egyedi szemszögből tekint a szent világra, a spirituális tudatosság csodálatos, személyes élményét türelmes, éleslátó tudományos érdeklődéssel kombinálva. Ez a könyv annak magával ragadó története, ami előttünk állhat az ezen túli életünkben. Nincs mitől félnünk."

Dr. Allan J. Hamilton, a „*The Scalpel and the Soul*"

(A szike és a lélek) szerzője

„Dr. Eben Alexander halálközeli élményének története lenyűgöző...

A Fennkölttel való rövid kapcsolata szívet vidító olvasmány."

Neal Gold rabbi, Shir Tikva gyülekezet

„Dr. Alexander élményei jelentős hasonlóságot mutatnak a zsidó misztikus hagyományoknak a Mennyországgal, a Túlvilággal és a tudat potenciáljával kapcsolatos nézeteivel.

Ez a könyv egy villámcsapás!"

Dr. Meir Sendor rabbi

„Eben remekműve a tudósok, a szkeptikusok, a hívők és a keresők története. Elolvasva ízelítőt kaphatunk abból, ami a fótyalon, a legvadabb álmainkon és minden képzeletünk határain túl vár ránk."

Michael R. Sullivan tiszteletes, *Holy Innocents* episzkopális gyülekezet, Atlanta, Georgia

Prológus

"Azt kell keresni, ami van, nem pedig azt, aminek szerintünk lennie kellene. "

ALBERT EINSTEIN (1879-1955)

Gyermekkoromban gyakran álmodtam, hogy repülök. Általában a kertünkben álltam, s bámultam éjszaka a csillagokat, majd egyszer csak váratlanul lebegni kezdtem, és felszálltam. Az első néhány centimétert automatikusan tettem meg. De hamarosan észrevettem, hogy minél magasabbra jutok, annál inkább tőlem függ a továbbhaladás – attól, amit én teszek. Ha túlságosan izgatottá váltam, ha túlságosan magával ragadott az élmény, akkor visszazuhantam a földre... keményen. De ha megőriztem a hidegvéremet, ha tartottam a ritmust, akkor egyre gyorsabban repültem fel, a csillagos égbe.

Talán ezek az álmok is tehetnek arról, hogy amikor idősebb lettem, beleszerettem a repülőgépekbe és a rakétákba – mindenbe, ami esetleg felrepíthet abba a fenti világba.

Amikor a családommal repülővel utaztunk, én a felszállástól a leszállásig tartó utat az ablakra szorított arccal tettem meg. 1968 nyarán, tizennégy éves koromban a fűnyírással keresett összes pénzemét vitorlázórepülés-leckékre költöttem; egy Gus Street nevű pasas tanított a Strawberry Hillen, egy kis füves pályás „repülőtéren”, kissé nyugatra az észak-karolinai Winston-Salemtől, attól a várostól, ahol felnőttem. Még mindig emlékszem az érzésre, ahogy zakatolni kezdett a szívem, amikor meghúztam a nagy, cseresznyevörös gombot, amelyik kioldotta a gépemet a felvezetőgéphez rögzítő kötelet, és a rét felé döntöttem a vitorlázórepülőt. Akkor éreztem először tényleg önállóan és szabadnak magam életemben. A legtöbb barátom autózáskor tapasztalta meg ezt az érzést, de nekem százszor annyit ért, ha a pénzemért több száz méter magasan repülhettem.

A hetvenes években, egyetemista koromban beálltam az Észak-karolinai Egyetem (University of North Carolina — UNC) sporternyős csapatába. Olyan volt, mintha egy titkos testvériség tagjává váltam volna, akik egy különleges, mágikus titok birtokában vannak. Az első ugrásom rémisztő volt, a második még inkább. De a tizenkettedik ugrásomnál, amikor kiléptem az ajtón, és több mint háromszáz métert kellett zuhannom, mielőtt kinyithattam az ernyőmet (ez volt az első „tíz másodperces késleltetésem”), már tudtam, hogy megtaláltam a helyem. Az egyetemen 365 ejtőernyős ugrást végeztem, és több mint három és fél órát töltöttem szabadeséssel – legnagyobbreszt kötött formációban, akár huszonöt másik ugróval együtt. Noha 1976-ban abbahagytam az ejtőernyőzést, továbbra is élvezhettem élénk, mindig kellemes álmaimat az ugrásokról.

A legjobb ugrások gyakran a késő délutániak voltak, amikor a nap kezdett lebukni a látóhatáron. Nem könnyű leírni azt az érzést, amely ezeknél az ugrásoknál eltöltött: úgy éreztem, mintha közel kerülnék valamihez, amit nem tudtam pontosan megnevezni, de abban biztos voltam, hogy többre vágyom belőle. Magánynak korántsem nevezném, mert az ejtőernyőzésünk egyáltalán nem volt magányos. Egyszerre öten-hatan, időnként akár tízen-tizenketten ugrottunk, majd szabadesés közben formációkat alkottunk. Minél nagyobbat, minél nehezebbet, annál jobb volt.

1975-ben, egy gyönyörű őszi szombaton mi, UNC-ejtőernyősök néhány formáció erejéig összeálltunk az észak-karolinai ejtőernyős központból érkezett barátainkkal. Az utolsó előtti ugrásunk során – amelyet egy D18-as Beechcraft repülőből hajtottunk végre háromezer méter magasból – egy tízfős hópelyhet alkottunk. Még kétezer méter felett sikerült tökéletes formációba rendeződnünk, úgyhogy tizennyolc másodpercig élvezhettük a formációban repülést két magasra tornyosuló

gomolyfelhő között, mielőtt ezer méter magasan szétváltunk és eltávolodtunk volna egymástól, hogy kinyissuk az ernyőnket.

Mire földet értünk, a nap már lement. De mivel gyorsan bezsúfolódtunk egy másik repülőgépbe, és sebesen a levegőbe emelkedtünk, sikerült még elkapnunk az utolsó napsugarakat, és ugranunk még egyet naplementében. Ekkor két ifjabb tagunk először próbálkozott az alakzatban zuhanással – mármint kívülről, nem bázisként vagy kulcsemberként (ami könnyebb, mert alapvetően az a feladata, hogy egyenesen lezuhanjon, miközben mindenki feléje manőverezik). Ez nemcsak a két újonc számára volt izgalmas, hanem nekünk, öregebbeknek is, mert a csapatot építettük, és tapasztalattal láttunk el olyanokat, akik később talán még nagyobb formációkban fognak csatlakozni hozzánk.

Úgy volt, hogy én leszek az utolsó ember egy hatfős csillag alakzataból, amellyel az észak-karolinai Roanoke Rapids melletti kis repülőtér futópályája felett próbálkoztunk. A közvetlenül előttem álló fickót Chucknak hívták. Aránylag sok tapasztalata volt a „Relatív Munkában”, vagyis a szabadeséses formációk kialakításában. Mi kétezer-kétszáz méter magasan még napfényben voltunk, de alattunk valamivel több mint két kilométerrel már elkezdtek kigyulladni az utcai lámpák. Az alkonyati ugrások mindig lenyűgözőek, és ez egyértelműen gyönyörűnek ígérkezett.

Noha alig egy másodperccel Chuck után készültem kilépni a gépből, majd sietnem kellene, hogy utolérjem a többieket. Az első nagyjából hét másodpercig fejjel lefelé szándékoztam száguldani. Így majdnem óránként százhatvan kilométerrelgyorsabban zuhannék, mint a barátaim, úgyhogy ott lehetek velük, miután felépítik a formáció alapját.

A formációban ugrás megszokott menete szerint ezer méter magasan az összes ugró szétválk, majd eltávolodnak a formációtól, hogy minél messzebb kerüljenek egymástól. Közben mindegyik „elfelé integet” a karjával (jelezve, hogy mindjárt ernyőt nyit), megfordul, hogy ellenőrizze, nincsenek-e felette, majd meghúzza az ernyőnyitó zsinórt.

– Három, kettő, egy... mehet!

Az első négy ejtőernyős kiugrott, mi pedig Chuckkal gyorsan követtük őket. Fejjel lefelé, a legnagyobb sebesség felé közeledve mosolyogtam, ahogy aznap már másodszor láttam meg a lebukó napot. Az volt a terv, hogy miután odazuhanok a többiekhez, a karom széttárásával bevetem a légféket (a csuklónktól a derekunkig érő vászonszárny nagy sebességnél teljesen szétterítve borzasztó nagy légellenállást biztosít), és az ugróöltözékem bő ujját és a nadrág szárát egyenesen a mellettem süvítő levegőbe állítom.

De erre esélyem sem volt.

Miközben a formáció felé száguldottam, észrevettem, hogy az egyik új srác túl gyorsan halad. Lehet, hogy a közeli felhők közötti zuhanástól ijedt meg – talán ettől ébredt rá, hogy másodpercenként hatvanméteres sebességgel száguld a hatalmas bolygó felé odalent, amelyet részben eltakar az egyre sűrűbb sötétség. Ahelyett, hogy szép lassan csatlakozott volna a formáció szegélyéhez, belecsapódott, és mindenkit szétlökött. Immár mind az öt ejtőernyős irányíthatatlanul bukfencezett lefelé.

És túl közel is voltak egymáshoz. Az ugrók mögött egy szuperturbulens, alacsony légnyomású hullám marad. Ha egy ejtőernyős bekerül ebbe a sávba, akkor azonnal felgyorsul, és belecsapódhat az alatta haladóba. Ettől mindketten begyorsulhatnak, és az egy szinttel lejjebb levőre zuhanhatnak. Összefoglalva: ez egyenes út a katasztrófához.

Oldalra hajoltam, és igyekeztem távolabb kerülni a csoporttól, hogy elkerüljem a zűrzavart. Addig manővereztem, amíg egyenesen a „cél” fölé nem kerültem, a mágikus pont fölé a földön, amely felett ki kellett nyitnunk az ernyőnket a kellemes, pihentető kétperces leereszkedéshez. Körbenéztem, és

megkönnyebbülten láttam, hogy a szétzavart ejtőernyősök szintén távolodnak egymástól, és a veszélyes gyülekezet szétszóródott.

Chuck is ott volt közöttük. Közvetlenül alattam állt meg. Meglepetésemre egyenesen felém tartott. A bukdácsoló csapattal gyorsabban megtettük a hatszáz méteres utat, mint Chuck várta. Lehet, hogy azt hitte, ő szerencsés, és nem kell követnie a szabályokat – pontosan.

Biztosan nem lát. Alig villant meg a fejemben ez a gondolat, amikor Chuck színes pilótaernyője kibomlott a zsákjából, és azonnal belekapott a mellette kétszáz kilométer per órával süvítő levegőbe, majd egyenesen felém lendült, maga mögött húzva a főernyőt.

Attól a pillanattól, amikor megpillantottam Chuck pilótaernyőjét, a másodperc töredéke állt csak rendelkezésemre, hogy reagáljak. Ugyanis kevesebb mint egy másodperc kellene ahhoz, hogy végigbukfencezzek a kieresztett a főernyőjén, és – valószínűleg -belecsapódjak Chuckba. Ha ennél a sebességnél eltalálnám a karját vagy a lábát, azonnal le is kaszálnám – miközben halálos sérüléseket szereznek. Ha egyenesen belecsapódnék, akkor gyakorlatilag mindkettőnk teste felrobbanna.

Azt mondják, ilyen pillanatokban le szoktak lassulni a dolgok, és ez így is van. Az elmém úgy látta a mikromásodpercek alatt bekövetkező eseményeket, mintha lassított filmen nézné.

Abban a pillanatban, ahogy megláttam a pilótaernyőt, a két karom az oldalam mellé csapódott, a testemet fejesugró pózba vágtam, egy kicsit meghajlított derékkal. A függőleges helyzettől felgyorsultam, a hajlástól pedig először kicsit, aztán rengeteget tudtam vízszintesen manőverezni, ahogy a testem egy hatékony szárnyá vált, és elszáguldottam Chuck és az éppen nyílófélben lévő színes Para-Commander ernyője előtt.

Több mint 240 km/óra, vagy 70 m/s sebességgel zúgtam el mellette. Nem hinném, hogy látta volna az arckifejezésemet. Ha igen, akkor végtelen döbbenetet olvasott volna le róla. Valahogy mikroszekundumok alatt sikerült reagálnom egy olyan helyzetben, amely – ha lett volna időm gondolkozni – túl bonyolult lett volna ahhoz, hogy megoldjam.

Ennek ellenére megoldottam, és mindketten biztonságban értünk földet. Olyan volt, mintha a helyzettel szembesülve, amely a rendelkezésemre álló képességeimnél többet követelt meg, az agyam egy pillanatra szupererőt kapott volna.

Hogy csináltam? A több mint húsz éven át tartó idegsebészi karrierem alatt – melynek során az agyat tanulmányoztam, az agy működését figyeltem meg és az agyat operáltam – rengeteg lehetőségem volt ezen a kérdésen gondolkozni. Végül arra jutottam, hogy az agy valóban rendkívüli eszköz; sokkal rendkívülibb, mint hinnénk.

Most már tudom, hogy a valódi válasz sokkal mélyebb ennél. De ehhez a válaszhoz teljesen meg kellett változnia az életemnek és a világnézetemnek. Ez a könyv azokról az eseményekről szól, amelyek miatt megváltozott a véleményem. Ezek az események győztek meg arról, hogy bármilyen csodálatos mechanizmus is az agy, egyáltalán nem az mentette meg az életemet aznap. Amikor Chuck ernyője kinyílt, egy másik, sokkal mélyebb részem kelt életre. Egy olyan részem, ami azért volt képes olyan gyorsan reagálni, mert egyáltalán nem az idő rabja abban az értelemben, ahogyan az agyam és a testem. Ez ugyanaz a részem, ami miatt honvágy támadt bennem gyermekkoromban az ég iránt. És ez nemcsak a legokosabb részünk, hanem a legmélyebb is, ennek ellenére felnőtt életem legnagyobb része alatt képtelen voltam hinni benne.

De most már hiszek, és a következő oldalakon az is ki fog derülni, hogy miért.

Idegsebész vagyok.

A Chapel Hill-i Észak-karolinai Egyetemen végeztem 1976-ban, kémia szakon. Az orvosi diplomámat a Duke Egyetem Orvosi Karán szereztem meg 1980-ban. Az orvosi képzésem és gyakorlatom tizenegy éve során a Duke-on, a Massachusettsi Állami Kórházban és a Harvardon a neuroendokrinológiára összpontosítottam, az idegrendszer és az endokrin rendszer (amely a hormonokat a testbe bocsátó mirigyek összessége) együttműködésére. Kettőt ebből a tizenegy évből annak kutatásával töltöttem, hogyan reagálnak a vérerek az agy egyik részében, amikor agyvérzés lép fel – ez a cerebrális vasospasmusként ismert jelenség.

Miután Angliában, Newcastle-Upon-Tyne-ban végigcsináltam egy ösztöndíjas képzést cerebrovaszkuláris idegsebészetből, tizenöt évet töltöttem a Harvard orvosi karán idegsebészetre szakosodott sebészprofesszorként. Ezen évek alatt számtalan beteget megoperáltam, akik közül többnek súlyos, életveszélyes baja volt. A kutatásaim legnagyobb része az olyan fejlett technológiájú eljárásokról szólt, mint például a sztereotaktikus sugárterápia (az az eljárás, amely lehetővé teszi a sebészeknek, hogy az agy bizonyos részeit pontosan megcélazzák a besugárzással anélkül, hogy ez a szomszédos területeket érintené). MRI-vezérlésű idegsebészeti eljárások kifejlesztésében is segítettem, amelyek nagy jelentőséggel bírnak olyan nehezen gyógyítható rendellenességek, mint a daganatok és a keringési rendellenességek kezelésében.

Ezen évek alatt több mint százötven cikk szerzője vagy társszerzője voltam szakmailag ellenőrzött orvosi folyóiratokban, és az eredményeimet több mint kétszáz orvosi konferencián tettem közzé világszerte.

Összefoglalva: a tudománynak szenteltem az életemet. A modern gyógyászat eszközeit használtam arra, hogy segítsék és meggyógyítsak embereket, és hogy minél többet megtudjak a test és az agy működéséről – ez volt a hivatásom, és elképzelhetetlenül szerencsésnek éreztem magam, amiért rátaláltam. És ami még fontosabb: van egy gyönyörű feleségem és két csodálatos gyermekem. És míg több értelemben is a munkám volt a házastársam, a családomat sem hanyagoltam el, mert őket tartottam életem másik nagy áldásának. Sok szempontból nagyon szerencsés ember voltam, és ezt tudtam is.

De 2008. november 10-én, ötvennégy éves koromban úgy tűnt, mintha elfogyott volna a szerencsém. Megtámadott egy ritka betegség, és hét napra kómába zuhantam. Ezalatt a teljes agykérgem – az agyam külső rétege, az a rész, amely emberré tesz bennünket – működése leállt. Nem üzemelt Gyakorlatilag mintha ott sem lett volna.

Amikor az ember agya eltűnik, ő maga is eltűnik. Idegsebészként töltött éveim során több furcsa történetet hallottam emberektől, akik különös dolgokat éltek át, általában a vérkeringés leállása után; olyan történeteket, amelyekben titokzatos, gyönyörű tájakon jártak, halott rokonaikkal beszélgettek – vagy akár magával Istennel találkoztak.

Ez kétségkívül csodálatos dolog. De úgy tartottam, hogy teljes mértékben a fantázia műve. Mi okozza ezeket a túlvilági élményeket, amelyekről az ilyen emberek beszámolnak? Nem állítottam, hogy ezzel tisztában lennék, de abban biztos voltam, hogy agyi oka van a dolognak. A tudatosság egésze az agyból fakad. Ha az embernek nem működik az agya, nem lehet öntudatánál. Ez azért van, mert az agy az a gépezet, amely egyáltalán létrehozza a tudatosságot. Amikor ez a gépezet leáll, a tudatosság megszűnik. Bármilyen végtelenül bonyolult és rejtélyes is az agyműködés, ez az ügy alapvetően ennyire egyszerű. Ha kihúzzuk a konnektorból, a tévé leáll. A műsornak vége, bármennyire is élvezték.

Legalábbis ezt mondtam volna, mielőtt az én agyam is leállt. A kómám alatt az agyam nem rendellenesen működött – egyáltalán nem működött. Most már úgy gondolom, talán ez volt a felelős a

halálközeli élményem (HKÉ-m) mélységéért és intenzitásáért, amelyen átmentem.

Sok ismert HKÉ akkor következik be, amikor az ember szíve egy időre leáll. Az agykéreg ezekben az esetekben átmenetileg kikapcsol, de nagyrészt nem szenved komolyabb károsodást, feltéve, hogy az oxigéndús vér keringését négy percen belül szívmasszázzsal vagy szívújraindítással helyreállítják. De az én esetemben az agykéreg ott sem volt. A tudatosságnak egy olyan világával szembesültem, amely teljesen mentes volt a fizikailag létező agyam korlátaitól. Az én HKÉ-m egyfajta tökéletességet képvisel a hasonló élmények között. Gyakorló idegsebészként – aki évtizedeken át kutatott és végzett gyakorlati munkát a műtőben – az átlagosnál jobb helyzetben vagyok, nemcsak ahhoz, hogy a velem történtek valóságáról képet alkossak, hanem ahhoz is, hogy levonjam a következtetéseket.

Ezek a következtetések leírhatatlanul nagy erejűek. Az átélt élményem bebizonyította számomra, hogy a test és az agy halála nem a tudatosság vége, hogy az élet élménye a síron túl is folytatódik. És ami még fontosabb, egy olyan Isten tekintete alatt folytatódik, aki mindannyiunkat szeret és mindannyiunkra vigyáz, beleértve azt is, hogy hová tart az univerzum, és vele együtt mi, benne élők.

Az a hely, ahol jártam, valóságos volt Annyira valóságos, hogy azzal összehasonlítva teljesen álomszerűnek tűnik az itteni, mostani életünk. De ez nem jelenti azt, hogy ne értékelném a mostani életemet. Ami azt illeti, többre értékelem, mint valaha. Ugyanis most már a helyén látom.

Ez az élet nem értelmetlen. De innen nézve ez nem látszik – legalábbis az idő legnagyobb részében. Ami velem történt, mialatt kómában feküdtem, egyértelműen a legfontosabb dolog, amelyről valaha beszélni fogok. De nem egyszerű történet, mivel annyira idegen a megszokott élményeinktől. Nem kiabálhatom ki egyszerűen a háztetőkről. Ugyanakkor a következtetéseimet az orvosi tanulmányaimra alapoztam, és mindarra, amit az agytudomány és az emberi tudat megfigyelésének legújabb felfedezései állítanak.

Amint ráébredtem az utazásom mögött rejlő igazságra, tudtam, hogy el kell mesélnem. Ez vált életem legfontosabb céljává. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy abbahagytam volna az orvosi munkámat, és felhagytam volna az idegsebészénél. De most, hogy olyan szerencsés lettem, hogy megérthettem: az élet nem ér véget a test vagy az agy halálával, kötelességemnek, küldetésemnek látom, hogy elmeséljem az embereknek, mit tapasztaltam a testen és ezen a földön túl. Különösen azoknak az embereknek szeretném nagyon elmesélni ezt a történetet, akik hallottak már hasonló élményekről, és nagyon szerettek volna hinni bennük, de képtelenek voltak erre.

Ezt a könyvet és az üzenetét leginkább nekik szánom. Amit most elmondok, az fontosabb mindennél, amit valaha bárki el fog mondani önöknek, és igaz is.

LYNCHBURG, VIRGINIA – 2008. NOVEMBER 10.

Felpattant a szemem. A hálósobánk sötétségében a világító óra vörös derengésére összpontosítottam: hajnali 4.30 – egy órával korábban volt, mint amikor általában ébredek, hogy utána megtegyem a hetvenperces utat a virginiai Lynchburgben levő házunkból a charlottesville-i Focused Ultrasound Surgery Foundadonbe, ahol dolgozom. A feleségem, Holley mélyen aludt mellettem.

Miután majdnem húsz évet töltöttem idegsebészet-oktatással Boston környékén, Holley-val és a család többi tagjával két évvel korábban, 2006-ban átköltöztünk Virginia síkságaira. Holley-val 1977 októberében ismerkedtünk meg, két évvel azután, hogy mindketten végeztünk az egyetemen. Holley éppen a képzőművészeti diplomáján dolgozott, én pedig orvosi egyetemre jártam. Ő randizott néhányszor a kollégiumi szobatársammal, Vickel. Vic egy szép napon hazahozta Holley-t, hogy bemutassa nekem — valószínűleg dicsekedni akart vele. Miközben búcsúzkodtak, azt mondtam Holley-nak, hogy nyugodtan látogasson meg bármikor, és ne érezze kötelességének, hogy Vicet is hozza.

Az első igazi randikon egy bulira mentünk az észak-karolinai Charlotte-ba, amely két és fél órányira volt tőlünk. Holley-nak hangszálggyulladása volt, úgyhogy oda-vissza nekem kellett beszélnem az idő kilencvenkilenc százalékában. Nem volt nehéz. 1980 júniusában keltünk egybe a St. Thomas episzkopális templomban az észak-karolinai Windsorbán, nem sokkal később pedig a Royal Oaks lakóparkba költöztünk Durhambe, ahol sebészgyakornokként dolgoztam a Duke sebészetén. A lakásunk messze nem volt olyan uralkodói, mint a neve, és tölgyfákra sem emlékszem a környéken (az oak jelentése: tölgyfa). Nagyon kevés pénzünk volt, de mindketten annyira elfoglaltak voltunk – és annyira örültünk, hogy együtt lehetünk –, hogy ez nem zavart minket. Az egyik első közös szünidőnket egy tavaszi sátorozással töltöttük az észak-karolinai tengerparton. A tavasz a törpeszúnyog szezonja a Karolinákban, és a sátrunk nem nyújtott túl sok védelmet ellenük. De azért nagyon jól szórakoztunk. Egyik délután, miközben az Ocracoke-nál úszkáltam, kitaláltam, hogyan foghatnám meg azokat a kék rákokat, amelyek ott nyüzsögtek a lábamnál. Átvittünk egy nagy adaggal a Pony Island Motelba, ahol néhány barátom szállt meg, és grillen megsütöttük őket. Rengeteg volt, mindenkinek jutott. De minden igyekezetünk ellenére nem sokkal később azon kaptuk magunkat, hogy idegesítően kevés a pénzünk. A legjobb barátainkkal, Bill és Patty Wilsonnal töltöttük az időnket, és egyszer szeszélyből elkísértük őket bingózni. Bill minden nyáron minden csütörtökön eljárt tíz éven át, és soha nem nyert. Holley akkor játszott először. Lehet, hogy csak a kezdők szerencséje miatt, vagy isteni közbeavatkozás révén, de nyert kétszáz dollárt – ami számunkra ötezernek tűnt. A pénz jóvoltából sikerült meghosszabbítanunk az utunkat, és sokkal nyugodtabbak is lettünk.

Én 1980-ban szereztem meg az orvosi diplomámat, Holley pedig a sajátját, és ő megkezdte festőművészi és tanári karrierjét. Én 1981-ben hajtottam végre az első műtétet egyedül a Duke-ban. Az elsőszülöttük, IV. Eben 1987-ben született a Princess Mary szülészeti klinikán Észak-Angliában, Newcastle-Upon-Tyne-ban a cerebrovaszkuláris ösztöndíj-programom alatt, kisebb fiunk, Bond pedig 1998-ban a bostoni Brigham & Women's kórházban.

Imádtam azt a tizenöt évet, amíg a Harvard orvosi karán és a Brigham & Women's kórházban dolgoztam. A családnak nagy becsben tartotta azokat az éveket Boston környékén. De 2005-ben

megegyeztünk Holley-val, hogy ideje visszaköltözni délre. Közelebb akartunk élni a családukhöz, és én ebben megláttam a lehetőséget, hogy egy kicsit önállóbb lehessenek, mint a Harvardon. Úgyhogy 2006 nyarán előről kezdtük az életünket Lynchburgben, a virginiai felföldön. Nem kellett hozzá sok idő, hogy ismét felvegyük azt a nyugalmasabb ritmust, amelyet mindketten nagyon szerettünk gyermekkorunkban, délen.

Pár pillanatig csak feküdtem, és határozatlanul keresgéltem, hogy mi ébreszthetett fel. Az előző nap – a vasárnap – napos volt, tiszta és egy kicsit csípős – jellegzetes késő őszi virginiai nap. Holley, Bond (aki akkor volt tízéves) és én átmentünk az egyik szomszédunkhoz grillezni. Este telefonon beszéltünk a másik fiunkkal, IV. Ebennel, aki húszéves volt, és éppen a második évét töltötte a Delaware-i Egyetemen. A nap egyetlen árnyékoltja az az enyhe felsőlégúti fertőzés volt, amellyel mind én, mind Holley és Bond küszködünk az előző héten. Közvetlenül lefekvés előtt sajogni kezdett a hátam, úgyhogy vettem egy gyors fürdőt, amitől mintha visszahúzódott volna a fájdalom. Azon gondolkodtam, nem azért ébredtem-e olyan korán, mert még mindig ott bujkál bennem a vírus.

Kicsit megmoccantam az ágyban, mire fájdalomhullám árasztotta el a gerincemet – jóval erősebben, mint előző este. Az influenzavírus láthatóan még nem adta fel, sőt. Minél jobban felébredtem, annál durvábbá vált a fájdalom. Mivel képtelen voltam visszaaludni, de maradt még egy óráam a nap kezdetéig, úgy döntöttem, veszek egy újabb forró fürdőt. Felültem az ágyban, leraktam a lábamat a földre, majd felálltam.

A fájdalom azonnal újabb fokozatra kapcsol – a tompa, büntető lüktetés mélyen belehasított a gerincem aljába. Holley-t hagytam aludni, és óvatosan végigbotorkáltam a folyosón a nagy fenti fürdőszobába.

Megnyitottam a csapot, majd beleereszkedtem a kádba, meglehetősen biztosra véve, hogy a meleg jól tesz majd. De tévedtem. Mire a kád félig megtelt, tudtam, hogy hibát követtem el. Nemcsak erősebbé vált a fájdalom, hanem már olyan intenzív is lett, hogy attól tartottam, kiabálnom kell Holley-nak, hogy segítsen ki a kádból.

Azon gondolkozva, milyen nevetséges helyzetbe kerültem, felnyúltam, és a felettem lévő törölközőtartón elkaptam az egyik törölközőt. Oldalra húztam, hogy kisebb legyen az esélye, hogy a törölközőtartó letörik a falról, majd óvatosan felhúztam magam.

Egy újabb fájdalomhullám hasított a hátamba, annyira erősen, hogy levegő után kellett kapkodnom. Ez egyértelműen nem az influenza. De mi más lehetne? Miután kiküzdöttem magam a csúszós kádból, és felvettem skarlátvörös pamutköntösömet, lassan visszabotorkáltam a hálószobába, majd ledőltem az ágyra. A testem ekkorra már ismét nedves lett a hideg verejtéktől.

Holley megmozdult, és felém fordult.

– Mi a baj? Mennyi az idő?

– Nem tudom – válaszoltam. – A hátam. Komoly fájdalmaim vannak.

Holley masszírozni kezdte a hátamat. Meglepetésemre ettől egy kicsit jobban éreztem magam. Az orvosok általában nem viselik jól a rosszullétet. Én sem vagyok kivétel. Egy pillanatig meg voltam győződve arról, hogy a fájdalom – és a kiváltó oka – végre eltűnik. De fél hétkor, amikor általában elindulok dolgozni, még mindig szenvedtem, és gyakorlatilag le voltam bénulva.

Bond fél nyolckor nézett be a hálószobába, kíváncsian, hogy miért vagyok még otthon.

– Mi a baj?

– Apád nem érzi jól magát, drágám – felelte Holley.

Én még mindig az ágyban feküdtem, a fejemet egy párnával feltámasztva. Bond odajött, és gyengéden masszírozni kezdte a halántékomat.

Az érintésétől mintha villám csapott volna a fejembe – a lehető legerősebb fájdalom. Felüvöltöttem. Bond a reakciómtól ijedten hátraugrott.

– Semmi baj – mondta Holley Bondnak, noha láthatóan nem így gondolta. – Nem te tehetsz róla. Apának rettenetesen fáj a feje. – Majd meghallottam, hogy inkább magának, mint nekem, azt mondja: – Lehet, hogy mentőt kellene hívnom.

Ha van bármi, amit az orvosok jobban gyűlölnék, mint a rosszullétet, az betegként megjelenés a rendelőben. Elképzeltem, amint a ház megtelik mentősökkel, a rutinkérdéseket, az utat a kórházba, a papírmunkát... Úgy éreztem, lesz egy pont, amikor kezdem jobban érezni magam, és megbánom, hogy egyáltalán kihívtam a mentőt.

– Nem, semmi baj – feleltem. – Most elég rossz, de nemsokára biztosan jobban leszek. Valószínűleg jobb lenne, ha segítenél Bondnak összekészülni az iskolába.

– Eben, én nagyon úgy érzem...

– Nem lesz semmi baj – szakítottam félbe, továbbra is a párnába temetve az arcomat. Még mindig megbénított a fájdalom.

– Komolyan, ne hívj mentőt. Nem vagyok olyan rossz. Csak egy izomgörcs a gerincem alján és egy kis fejfájás.

Holley kelletlenül lekísérte Bondot a földszintre, és adott neki reggelit, mielőtt elküldte az utcában lakó barátjához, hogy menjen velük iskolába. Miközben Bond kiment a bejáratí ajtón, felmerült bennem a gondolat, hogyha valami komoly dologról van szó, és tényleg a kórházban kötök ki, akkor lehet, hogy nem fogom látni iskola után aznap délután. Minden energiámat összeszedtem, és kinyögtem: – Érezd jól magad az iskolában, Bond.

Mire Holley visszajött az emeletre, hogy megnézzem, kezdtem elveszíteni az eszméletemet. Ő abban a hitben, hogy elszunyókáltam, hagyott pihenni, és lement a földszintre, hogy felhívja néhány kollégámat abban a reményben, hogy kap pár tippet, miről lehet szó.

Két órával később úgy érezte, most már eleget hagyott pihenni, és visszajött, hogy megnézzem. Amikor benyitott az ajtón, ugyanolyan pózban látott heverni, mint korábban. Amikor közelebbről is megnézett, észrevette, hogy a testem már nem olyan ernyed, mint korábban, hanem merev, mint egy deszka. Felkapcsolta a lámpát, és látta, hogy vadul rángatózom. Az alsó állkapcsom természetellenesen előreállt, a szemem pedig nyitva volt, és kifordult a fehérje.

– Eben, mondj valamit! – sikoltotta Holley. Mivel nem reagáltam, mentőt hívott. A mentősök alig tíz perc alatt odaértek, és gyorsan beraktak a Lynchburg Állami Kórházba tartó kocsiba.

Ha magamnál lettem volna, pontosan elmondhattam volna Holley-nak, hogy min mentem keresztül az alatt a néhány rémisztő pillanat alatt, amit a mentőre várakozva töltöt: egy teljes grand mal rohamon (az egész agykérget érintő nagy roham), amelyet kétségkívül valamiféle, az agyamat érintő rendkívüli sokkhatás váltott ki.

De persze erre képtelen voltam.

A következő hét nap során csak a testemben voltam jelen Holley és a családom számára. Semmire

nem emlékszem ebbőla világból arról a hétről, és másoktól kellett összeszedegennem, mi történt, amíg eszméletlenül hevertem az ágyban. Az elmém, a lelkem – vagy bárhogyan is hívjuk azt a központi, emberi részemet – eltűnt.

A kórház

A Lynchburg Állami Kórház sürgősségi osztálya a második legforgalmasabb az államban, hétköznapiakon fél tízre általában már teljes gőzzel dübörög. Az a hétfő sem volt kivétel. Noha a legtöbb munkanapomat a Charlottesville-ben töltöttem, rengeteget műtöttem a Lynchburgban is, és szinte mindenkit ismertem a kórházban.

Laura Potter, az egyik sürgősségi orvos, akivel korábban majdnem két évet dolgoztunk együtt, kapott egy hívást a mentőktől, hogy egy ötvennégy éves fehér férfi érkezik hozzá epileptikus állapotban. Miközben Laura a mentőbejárathoz sietett, fejben végiggondolta, mi okozhatja az érkező beteg állapotát. Ugyanaz volt a listája, mint nekem lett volna az ő helyében: alkoholmegvonás; kábítószer-túladagolás; hyponatrémia (abnormálisán alacsony nátriumszint a vérben); agyvérzés; metasztatikus vagy elsődleges agytumor; intraparenchymális (az agy belsejében történő) vérzés; agytályog vagy agyvelőgyulladás.

Amikor a mentősök betoltak a baleseti osztály 1. számú várójába, még mindig vadul rángatóztam, miközben szaggatottan nyögdécseltem és a végtagjaimmal csapkodtam.

Abból, ahogy vergődtem, dr. Potter számára egyértelmű volt, hogy az agyamat komoly támadás érte. Egy ápolónő odatolt egy összecsucskható kocsit, egy másik vért vett, a harmadik pedig kicserélte az immár üres intravénás zacskót, amelyet a mentősök kötöttek belém még otthon, mielőtt beraktak a kocsiba. Miközben munkához láttak rajtam, én úgy vergődtem, mint egy vízből kihúzott, száznolcvan centiméteres hal. Halandzsaszerű, értelmetlen szavakat és állatias kiáltásokat hallattam. Laurát az is aggasztotta – éppen annyira, mint a rángatózásom –, hogy látható aszimmetria volt a testem motoros irányításában. Ez azt is jelentheti, nem elég, hogy megtámadta valami az agyamat, de ráadásul be is következett valamiféle komoly és talán visszafordíthatatlan agykárosodás.

Bármilyen hasonló állapotú páciens látványához hozzá kell szokni, és Laura már mindent látott a baleseti osztályon töltött évei során. Viszont olyan még nem volt, hogy az egyik kollégáját szállították volna oda ilyen állapotban, és miután alaposabban megnézte a hordágyon heverő, eltorzult, kiáltozó páciens, azt mondta, szinte csak magának: – Eben.

Majd emeltebb hangon közölte a körülöttünk lévő orvosokkal és ápolóknokkal: – Ő itt Eben Alexander.

A közelünkben lévők összegyűltek a hordágy körül.

Holley, aki követte a mentőt, csatlakozott a többiekhez, közben Laura végigvette vele a kötelező kérdéseket a legegyszerűbb okokkal kapcsolatban, amelyektől valaki olyan állapotba kerülhet, mint én. Éppen leszokóban vagyok az alkohorról? Fogyasztottam a közelmúltban erős kábítószeret? Majd folytatta a munkát, és megpróbálta leállítani a görcseimet.

Eben az elmúlt hónapok során végigcsináltatott velem egy intenzív felkészítő programot egy tervezett apa-fia mászásra Ecuador 5900 méter magas Cotopaxi hegyére, amelyet ő előző februárban mászott meg. Az edzéstől jelentősen megizmosodtam, így nehezebben tudtak lefogni. Öt perccel és 15 milligramm intravénás diazepammal később még mindig félrebeszéltem, és küzdöttem a körülöttem lévők ellen, de dr. Potter megkönnyebbülésére immár mindkét oldalammal tettem ezt. Holley elmesélte Laurának azt az erős fejfájást, amelyet a görcsök előtt tapasztaltam, mire dr. Potter gerinccsapolást végzett rajtam – ez egy olyan eljárás, amelynek során kis mennyiségű agy-gerincvelői

folyadékot vesznek le a gerinc tövéből.

Az agy-gerincvelői folyadék egy átlátszó, vízszerű anyag, amely a gerincvelőt és az agyat veszi körül, hogy megvédje őket az ütődéstől. Egy normális, egészséges emberi test nagyjából félliternyit termel naponta, és ha a folyadék nem tökéletesen tiszta, az fertőzést vagy vérzést jelezhet.

Az ilyen fertőzéseket agyhártyagyulladásnak hívják; ez a gerincen és a koponyán belül lévő hártyák gyulladása, amelyek közvetlen kapcsolatban állnak az agy-gerincvelői folyadékkal. Öt esetből négyben vírus okozza a fertőzést. A vírusos agyvelőgyulladástól nagyon rosszul lesz a páciens, de az csak az esetek egy százalékában halálos. Ötből egyszer viszont baktérium okozza az agyhártyagyulladást. A baktériumok, amelyek primitívebbek a vírusoknál, veszedelmesebb ellenségnek bizonyulhatnak. A bakteriális agyhártyagyulladás általában halálos, ha nem kezelik. És még ha azonnal kezelni is kezdik antibiotikummal, a halálozási arány akkor is 15-40% között van.

A bakteriális agyhártyagyulladás egyik legvalószínűtlenebb okozója a felnőttek körében egy nagyon öreg és nagyon kitartó baktérium, amelyet *Escherichia colinak* — ismertebb nevén *E. colinak* hívnak. Azt senki sem tudja, mennyi idős is lehet pontosan az *E. coli*, de a korát három-négy milliárd évre becsülik. Ennek a kórokozónak nincs sejtmagja, és az osztódás primitív, ugyanakkor rendkívül hatékony módszerével szaporodik. Képzeljünk csak el egy sejtet, amely legnagyobb részt DNS-sel van megtöltve, és amely képes a sejtfalán keresztül tápanyagokat magához venni (általában más sejtekből, amelyeket megtámad és felfal). Majd képzeljük el, hogy képes párhuzamosan lemásolni több DNS-szálat, és húszpercenként két utódsejtté tud válni. Egy órán belül nyolc lesz belőlük. Tizenkét órán belül hatvankétmilliárd. Tizenöt óra alatt harmincöttrillió. Ez a robbanásszerű szaporodás csak akkor lassul le, amikor kezd kifogyni a táplálékból.

Az *E. coli* emellett nagyon promiszkuózus is: képes a bakteriális konjugáció néven ismert módszer segítségével más baktériumokkal géneket cserélni, aminek segítségével az *E. coli* szükség esetén képessé válik új tulajdonságok elsajátítására (mint például az antibiotikum-rezisztancia, azaz ellenáll az antibiotikumoknak). A sikernek ez a receptje tartotta fent az *E. colit* bolygónkon az egysejtűk életének első napjaitól fogva. Mindannyiunkban lakozik *E. coli* – legnagyobb részét a bélrendszerünkben. Normál körülmények között ez nem jelent számunkra veszélyt. De amikor az *E. colinak* olyan alfajai, amelyek őket különösen agresszívvá tevő DNS-t szedtek össze, megtámadják a gerincvelőt és az agyat körülvevő agy-gerincvelői folyadékot, a primitív sejtek azonnal fogyasztani kezdik a folyadékban található glükózt és minden más táplálékot, beleértve az agyat is.

A baleseti osztályon akkor még senki sem gondolta, hogy *E. coli* okozta agyhártyagyulladásom van. Nem volt ok a gyanakvásra. A felnőttekben csillagászatian ritka ez a betegség. Az áldozatok legnagyobb részét újszülöttek, de a három hónapnál idősebb kisbabák között rendkívül alacsony az előfordulás esélye. Évente kevesebb mint tízmillió felnőtt kapja el spontán módon.

A bakteriális agyhártyagyulladás esetében a baktérium először az agy külső rétegét, az agykérget támadja meg. Az agykéreg latin neve, a cortex „héjat” vagy „kérget” jelent. Ha elképzelünk egy narancsot, annak a héja meglehetősen jól modellezi azt, hogyan veszi körül az agy primitívebb részeit. Az agykéreg felelős az emlékekért, a nyelvtudásért, az érzelmekért, a látásért és a hallásért és a logikáért. Úgyhogy, amikor egy olyan organizmus támadja meg az agyat, mint az *E. coli*, először abban a részben következnek be károk, amely funkciója szerint a legfontosabb emberi mivoltunk fenntartásához.

A bakteriális agyhártyagyulladás sok áldozata a betegség első néhány napja alatt meghal. Azok közül, akik egy ilyen sebes, lefelé tartó spirálban érkeznek a kórházba, mint én, csak tízszázaléknyi olyan szerencsés, hogy túlélje. Ugyanakkor ez sem minden esetben nevezhető szerencsének, mert

sokan életük hátralévő részét vegetatív állapotban töltik utána.

Noha az E. coli okozta agyhártyagyulladásra nem gyanakodott, dr. Potter úgy gondolta, valamiféle agyi fertőzésem lehet, és ezért döntött a gerinccsapolás mellett. Éppen amikor odaszólt az egyik ápolónőnek, hogy hozza az agyvízcsapolásos tálcát, és készítsen elő a beavatkozáshoz, úgy megvonaglott a testem, mintha elektromosságot vezettek volna a hordágyba. Újult energiával eresztettem meg egy hosszú, kínszenvedéssel telt üvöltést, feszítettem hátra a hátamat, és kezdtem a levegőben kaszálni a kezemmel. Az arcom vörös volt, a nyaki ütőereim vadul kidudorodtak. Laura segítségért kiabált, és hamarosan kettő, majd négy, végül hat segítő próbált lefogni a beavatkozáshoz. Magzati pózba kényszerítették a testem, miközben Laura további nyugtatókat adott be. Végül képesek lettek elég mozdulatlanul tartani ahhoz, hogy a tűt be lehessen döfni a gerincem aljába.

Amikor a baktérium támadni kezd, a test azonnal védekező pozíciót vesz fel, és fehérvérsejtek osztagait ereszti a lépben található barakkokból és a gerincvelőből a vérbe a támadók ellen. Ők az első áldozatai annak a hatalmas sejtháborúnak, amely akkor kezdődik, amikor egy idegen biológiai anyag támadja meg a testet, és dr. Potter pontosan tudta, hogy ha nem teljesen tiszta az agy-gerincvelői folyadék, annak a fehérvérsejtek lehetnek az okai.

Dr. Potter lehajolt, és a manométerre koncentrált, arra az átlátszó, függőleges csőre, amelybe az agy-gerincvelői folyadékot kiszívta. Első körben az lepte meg, hogy a folyadék nem szivárgott, hanem kilövellt – a veszélyesen magas nyomásnak köszönhetően.

A második meglepődést a folyadék látványa okozta. A legkisebb zavarosság is arra utalt volna, hogy nagy bajban vagyok. Ami a manométerbe került, az sűrű volt és fehér, egészen enyhe zöld árnyalattal.

Az agy-gerincvelői folyadék csupa genny volt.

Derült égből

Dr. Potter üzent dr. Robert Brennannak, az egyik helyi kollégájának, aki a fertőző betegségek szakértője. Miközben a tesztek eredményeire vártak a laborból, minden lehetőséget és terápiás opciót megtárgyaltak.

Én ezalatt percről percre tovább nyögdécseltem és vergődtem a hordágyon. És akkor még zavarosabb lett a kép. A Gram-teszt (ez egy kémiai próba, amelyet egy dán orvostól neveztek el, aki felfedezte a módszert, amellyel az orvosok Gram-pozitív és Gram-negatív csoportokra osztják a baktériumokat) Gram-negatív eredménnyel érkezett vissza – és ez rendkívül szokatlan.

Mindeközben a fejem CT-felvétele azt mutatta, hogy az agyhártyám veszedelmesen megduzzadt és gyulladásban van. Egy légzőcsövet tettek a gégémbe, amelyen keresztül egy lélegeztetőgép végezte helyettem a légzést – percenként pontosan tizenkét légvételtől van szó –, és monitorok seregét állították csatarendbe az ágyam körül, hogy minden változást rögzítsenek a testemen és az immár szinte tönkrement agyamon belül.

Az a kevés felnőtt, aki spontán fertőződik meg *E. coli* okozta bakteriális agyhártyagyulladással (vagyis agyműtét és koponyatörést okozó baleset nélkül), általában valami kézzelfogható ok miatt teszi ezt, például immunrendszeri hiányosságok miatt (amelyet gyakran a HIV vagy az AIDS okoz). De az én esetemben nem állt fenn ilyen tényező, amely hajlamosíthatott volna erre a betegségre.

A többi baktérium úgy okozhat agyhártyagyulladást, hogy az orrüregből vagy a középfülből támad, de az *E. coli* nem. A gerincvelői rész túlságosan jól el van szigetelve a test többi részétől ahhoz, hogy ez megtörténhessen. Az olyan baktériumok, mint az *E. coli* – amelyek általában a bélrendszerben élnek – egyszerűen nem jutnak el abba a részbe – hacsak ki nem lyukad a gerinc vagy a koponya (például egy fertőzött agyvelő-stimulátor vagy egy sebész által beépített sönt esetén). Én magam is több száz söntöt és agyvelőstimulátort helyeztem el a pácienseim agyában, és ha képes lettem volna konzultálni a témában, egyetértettem volna döbbsen kollégáimmal abban, hogy, egyszerűen fogalmazva, olyan betegségem van, ami gyakorlatilag nem lehet.

Mivel továbbra sem voltak hajlandók elfogadni a teszteredmények által szolgáltatott bizonyítékokat, a két orvos telefonálgatni kezdett, fertőzésügyi szakemberekkel konzultáltak a nagy orvosi központokban. Mindenki egyetértett abban, hogy a tesztek eredményei csak egyetlen diagnózisra utalhatnak.

Azon az első kórházban töltött napomon nem a derült égből váratlanul elkapott *E. coli* okozta agyhártyagyulladás volt az egyetlen különös dobásom. Az utolsó pillanatokban, mielőtt kitoltak a vizsgálóból, kétórányi, megszakítás nélküli, gyomorból jövő állatias üvöltés és hörgés után elcsendesedtem. Majd három szót kiáltottam a semmiből. Tettem ezt kristálytisztán, és a jelen lévő összes orvos és ápolónő hallotta, csakúgy, mint Holley, aki néhány lépésre állt tőlem, a függöny túlsó oldalán.

– Istenem, segíts nekem!

Mindenki odarohant az ágyamhoz. De mire odaértek, már semmire sem reagáltam.

Én semmire nem emlékszem abból az időből, amit a baleseti osztályon töltöttem – beleértve ezt a három szót is. De ez volt az utolsó három szó, amelyet a következő hét napban kiejtettem.

IV. Eben

A baleseti osztályon tovább hanyatlott az állapotom. Egy normális, egészséges ember agygerincvelői folyadékának glükózsintje körülbelül 80 milligramm per deciliter. Egy nagyon beteg emberé, aki közvetlen életveszélyben forog az agyhártyagyulladás miatt, akár 20 milligrammra is csökkenhet.

Az én glükózsintem 1 milligramm volt. A Glasgow-kóma-skálán 8 per 15 volt az eredményem, ami súlyos agysérülésre utal, és a következő napokban ez csak romlott. Az APACHE II (akut fiziológiai és krónikus egészségügyi érték) pontszámom a baleseti osztályon 18 volt a lehetséges 71-ből, ami azt jelenti, 30% esélyem volt arra, hogy a kórházi tartózkodásom során meghaljak. Pontosabban, ha az akut Gram-negatív bakteriális agyhártyagyulladásomat és a sebes neurológiai hanyatlásomat vesszük, legjobb esetben is csak 10% esélyem volt arra, hogy a kórházi felvételem után túléljem a betegséget. Ha az antibiotikumok nem tesznek csodát, az elhalálozásom esélye a következő pár nap során egyenletesen emelkedik – amíg el nem éri a könyörtelen 100%-ot.

Az orvosok három nagyon erős intravénás antibiotikumot eresztettek belém, mielőtt felküldtek új otthonomba: egy nagy különszobába, az intenzív osztály 10. számú termébe, amely egy emelettel a baleseti felett volt.

Sebészként nagyon sokszor jártam már az intenzív osztályon. Ott helyezik el a legeslegrosszabb állapotban, a haláltól pár hajszálnyira lévő pácienseket, hogy egyszerre több egészségügyi szakember is tudjon rajtuk dolgozni. Egy ilyen csapat miközben tökéletes összhangban együtt harcolnak, hogy életben tartsák a beteget, de minden ellenük dolgozik – lenyűgöző látvány. Egyszerre szoktam hatalmas büszkeséget és brutális csalódottságot érezni ezekben a termekben, attól függően, hogy a páciens, akinek az életéért küzdöttünk, helyrejött, vagy kicsusszant az ujjaink közül.

Dr. Brennan és a többi orvos olyan optimistán viselkedett Holley-val, amennyire csak a körülmények engedték. Jóllehet a körülmények egyáltalán nem adtak okot optimizmusra. Igazság szerint nagy esélyem volt arra, hogy nagyon hamar elhunyjak. És még ha nem is halok meg, az agyamat megtámadó baktérium valószínűleg eleget felemésztett az agykérgemből ahhoz, hogy kárt tegyen a magasabb rendű agyfunkciókban. Minél tovább maradok kómában, annál nagyobb eséllyel töltöm életem hátralévő részét krónikus vegetatív állapotban.

Szerencsére nem csak a Lynchburg dolgozói, hanem mások is a segítségemre siettek. Michael Sullivan, a szomszédunk, egyben az epizkopális parókiánk vezetője, körülbelül egy órával Holley után érkezett meg a kórházba. Abban a pillanatban, amikor Holley kirohant az ajtón, hogy kövesse a mentőt, felzúmmögött a zsebében a telefonja. Régi barátnője, Sylvia White hívta. Sylvianak hátborzongató képessége van arra, hogy mindig akkor telefonáljon, amikor fontos dolgok történnek. Holley meg van győződve arról, hogy médium (én mindig is azt a biztonságosabb és logikusabb magyarázatot pártoltam, hogy egyszerűen csak nagyon ügyesen beletrafál a dolgokba). Holley beavatta Sylviát a történésekbe, és ketten felhívogatták a közelebbi családtagjaimat: a húgomat, Betsyt, aki a közelünkben lakott, a negyvennyolc évével legfiatalabb húgomat, Phyllist, aki Bostonban élt, és Jeant, a nővéremet.

Azon a hétfő reggelen Jean éppen dél felé autózott delaware-i otthonából. Szerencsére éppen azért kelt útra, hogy segítsenanyánknak, aki Winston-Salemben lakott. Jean mobilja megcsörrent. A férje volt az, David.

– Átértél már Richmondon? – kérdezte tőle.

– Nem – felelte Jean. – Közvetlenül északra vagyok tőle, az I-95-ösön.

– Menj fel a 60-as útra nyugat felé, majd a 24-esre Lynchburg felé. Most hívott Holley. Eben kórházban van. Ma reggel rohama volt, és nincs magánál.

– Ó, te jószágos ég! És tudják, mi a baj?

– Nem biztosak benne, de lehet, hogy agyhártyagyulladás.

Jean még éppen időben visszakanyarodott, és rátért a kanyargós, kétsávos 60-asra az alacsonyan száguldó felhők között a 24-es út és Lynchburg felé.

Phyllis volt az, aki a kórházban töltött első délutánomon három órakor felhívta IV. Ebent a Delaware-i Egyetemen. Eben éppen kint volt a tornácán, és valami természettudományi házi feladatot csinált (az én apám is idegsebész volt, és Eben is érdekelte ez a karrier), amikor megcsörrent a telefonja. Phyllis röviden összefoglalta neki a helyzetet, és kérte, hogy ne aggódjon – az orvosok kézben tartják a dolgokat.

– Tudják, mi a baj? – kérdezte Eben.

– Hát, valami Gram-negatív baktériumról és agyhártyagyulladásról beszéltek.

– A következő napokban két vizsgám lenne, úgyhogy hagyok üzenetet a tanárainknak – felelte Eben.

Később nekem azt mesélte, hogy először nem igazán hitte el, hogy olyan súlyos veszélyben forognék, mint Phyllis jelezte, mert ő és Holley „mindig felfűjják a dolgokat” – én pedig soha nem szoktam beteg lenni. De amikor egy órával később Michael Sullivan is felhívta, ráébredt, hogy haza kell jönnie – de azonnal.

Miközben Eben Virginia felé autózott, jeges ónos eső kezdett zuhogni. Phyllis hatkor indult el Bostonból, és miközben

Eben az I-495-ös híd felé hajtott a Potomac folyón Virginia irányába, Phyllis gépe éppen átrepült a felette szálló felhőkön. Richmondhan szállt le, kölcsönzött egy autót, és ő is elindult a 60-as úton.

Eben néhány kilométerre Lynchburgtól felhívta Holley-t.

– Bond hogy van? – kérdezte.

– Alszik – felelte Holley.

– Akkor egyenesen a kórházba megyek – jelentette ki Eben.

– Biztos vagy benne, hogy nem akarsz előtte hazajönni?

– Nem – válaszolta Eben. – Látni akarom apát.

Eben 11.15-kor fordult le az intenzív osztály felé. A kórházba vezető járda kezdett bejegesedni. Amikor a fiam belépett a betegfelvételi rész éles ragyogásába, egy éjszakai ápolónőt talált ott, aki az ágyamhoz vezette.

Ekkorra már mindenki, aki korábban ott volt, hazament. A nagy, homályosan megvilágított teremben nem hallatszott más, csak a testemet életben tartó gépek csendes pityegése és sziszegése.

Eben megdermedt az ajtóban, amikor meglátott. Húsz éve alatt sohasem volt náthánál komolyabb betegségem. Most, annak ellenére, hogy az összes gép megtett mindent, hogy ez másképp tűnjön,

tisztában volt azzal, hogy gyakorlatilag egy halottat néz. A testem ott hevert előtte, de az apa, akit ismert, eltűnt.

Vagy talán jobb lenne úgy mondani: máshol volt.

Az alvilág

Sötétség, de látható sötétség – mintha lesüllyedtem volna a sárba, de azért átláttam rajta. Vagy talán jobban hasonlított a piszkos zselére. Átlátszó volt, de ködös, elmosódott, klausztofóbiás, fojtogató módon.

Tudatosság, de az önazonosságom emléke nélküli tudatosság – mint egy álomban, ahol az ember tudja, mi folyik körülötte, de fogalma sincs, hogy ő maga kicsoda vagy micsoda.

Hang is – mély, ütemes lüktetés, távoli, ugyanakkor erős, annyira, hogy minden lökete végigmegy rajtam. Mint a szívverés? Körülbelül, de sötétebb, gépiesebb – mint a fém hangja fémen, mintha egy hatalmas, földöntúli kovács kalapálna egy üllőn valahol a távolban: mintha olyan erősen kalapálna, hogy a hang végigvibrál a földön, a sárban, vagy hol is vagyok.

Nem volt testem – legalábbis olyan, amelynek tudatában lettem volna. Egyszerűen csak... itt voltam, ebben a lüktető, kalapáló sötétségben. Akkor és ott „primer”-nek neveztem volna. De akkoriban, amikor ez történt, nem ismertem ezt a szót. Sőt, egyetlen szót sem ismertem. Az itt használt szavakra sokkal később emlékeztem vissza, amikor visszakerültem ebbe a világba, és leírtam az emlékeimet. A nyelv, az érzelmek, a logika: mindezek eltűntek, mintha visszazuhantam volna egy sokkal korábbi állapotba az élet megjelenésének idejéből, talán egészen olyan messzire, mint az a primitív baktérium, amelyik tudtomon kívül átvette az irányítást az agyam felett, és leállította.

Mennyi ideig tartózkodtam ebben a világban? Fogalmam sincs. Amikor az ember olyan helyre kerül, ahol nem tapasztalható meg az idő olyan formában, mint hozzászoktunk, szinte lehetetlen rendesen leírni, milyen érzés. Amikor ez megtörtént velem, amikor ott voltam (bármi is voltam), úgy éreztem, hogy mindig is ott voltam, és mindig is ott leszek.

És ezt eleinte nem is bántam. Miért is bántam volna, amikor ez az állapot volt az egyetlen, amelyet ismertem? Mivel semmilyen emlékem nem volt semmi jobbról, nem igazán érdekelt, hol vagyok. Emlékszem, hogy koncepciót alkottam arról, miszerint vagy életben maradok, vagy nem, de a közömbösségemtől az iránt, hogy igen-e vagy nem, csak még sebezhetetlenebbnek éreztem magam. Fogalmam sem volt annak a világnak a szabályairól, amelyben voltam, de nem siettem megismerni őket. Végére is, miért fáradjak vele?

Nem tudnám megmondani, mikor történt pontosan, de egy bizonyos ponton észrevettem, hogy tárgyak vannak körülöttem. Kicsit olyannak tűntek, mint a gyökerek, egy kicsit olyannak, mint vérerek egy hatalmas, sáros anyaméhben. Sötét piszkosvörösen ragyogtak, egy távoli helyről, fentről nyúltak le, és egy ugyanolyan messze, odalent lévő helyre tartottak. Visszatekintve olyan volt őket látni, mintha vakondként vagy földigilisztaként lennék valahol mélyen a földben, ugyanakkor valahogy mégis látnám a körülöttem lévő fák és gyökerek összegubancolódott szövedékét

Amikor később visszaemlékeztem rá, ezért neveztem ezt a helyet a Földigilisztá-nézőpont Birodalmának. Hosszú ideig azt gyanítottam, ez annak az emléke lehet, ahogy az agyam érezte magát, amikor a baktérium elkezdte átvenni felette az irányítást.

De minél többet gondolkoztam ezen a magyarázaton (és megismételném, ez sokkal-sokkal később volt), annál kevésbé tűnt logikusnak. Mert – bármilyen nehéz is ezt elképzelni úgy, hogy az ember nem tapasztalta meg személyesen – a tudatom nem volt ködös vagy torz, amikor ott voltam. Egyszerűen csak... korlátozott volt. Amikor ott tartózkodtam, nem voltam ember. Még csak állat sem

voltam. Valami korábbi és az alatti lehettem. Egyszerűen csak egy magányos, tudatos pont voltam egy időtlen, vörösesbarna tengerben.

Minél tovább maradtam ott, annál kevésbé éreztem magam kényelmesen. Eleinte olyan mélyen belesüppedtem, hogy nem volt különbség az „én” között és a részben hátborzongató, részben ismerős anyag között, amely körülvett. De ennek a mély, időtlen és határtalan merülésnek az illúzióját fokozatosan valami más vette át: egy olyan érzés, mintha egyáltalán nem a része lennék ennek a föld alatti világnak, hanem raboskodnék benne.

Groteszk, állatias arcok bugyogtak elő a sárból, nyögdécseltek vagy torzultak el, majd ismét eltűntek. Időnként tompán üvöltést hallottam. Ezek az üvöltések néha homályos, ritmikus kántálássá váltak, amelyek egyszerre voltak rémisztőek és furcsamód ismerősek – mintha valamikor ismertem és én magam adtam volna ki őket.

Mivel korábbi létezésemről nem volt emlékem, az ebben a birodalomban töltött időm nagyon-nagyon hosszúra nőtt. Hónapokra? Évekre? Egy örökkévalóságra? A választól függetlenül végül eljutottam arra a pontra, ahol a viszketeg, irtózó érzés túlsúlyba került az otthonos, ismerőssel szemben. Minél inkább kezdtem egy „én”-nek érezni magam – olyasminek, ami különbözik a körülöttem lévő hidegtől, nedvességtől és sötétségtől –, annál fenyegetőbbé és rondábbá változtak a sötétségből felbugyogó arcok. A távoli, ütemes dobogás felerősödött és intenzívebbé is vált – a föld alatti, trollszerű dolgozók seregének munkaritmusává vált, akik valamilyen végeérhetetlen, brutálisan monoton feladatot végeztek. A mozgás kevésbé láthatóvá, inkább érezhetővé vált körülöttem, mintha hullószerű, féreg alakú lények nyüzsögtek volna mellettem, és értek volna időnként hozzám sima vagy tüskés bőrükkel.

Majd észrevettem a szagot is: egy kicsit ürülékszag volt, egy kicsit a vére és egy kicsit a hányásé. Más szóval, biológiai szag, de a biológiai halálé, nem az életé. Ahogyan egyre jobban kiélesedett a tudatosságom, egyre közelebb kerültem a pánikhoz. Bárki vagy bármi is voltam, nem oda tartoztam. Ki kellett onnan szabadulnom.

De hova mehetnék?

Miközben feltettem ezt a kérdést, valami kiemelkedett a fenti sötétségből: valami olyasmi, ami nem volt se hideg, se halott, se sötét – hanem mindezeknek pontosan az ellenkezője. Ha életem végéig próbálkoznék, akkor sem tudnám méltóképpen leírni azt a lényt, amelyik felém közeledett – messze nem sikerülne átadnom, mennyire gyönyörű volt.

De meg fogom próbálni.

6. Horgony az élethez

Phyllis alig két órával IV. Eben után hajtott be a kórház parkolójába, körülbelül hajnali egykor. Amikor bejutott az intenzívra, a szobámba, ott találta Ebent, aki mellettem ült, és egy kórházi párnát szorongatott maga előtt, hogy ébren maradjon.

– Anya otthon van Bonddal – mondta Eben fáradt, feszült, egyben a találkozástól boldog hangon.

Phyllis azt mondta Ebennek, hogy haza kell mennie, mert ha egész éjjel fent marad azután, hogy hazautózott Delaware-ból, másnap teljesen használhatatlan lesz az apja számára is. Felhívta Holley-t és Jeant, és szólt nekik, hogy Eben nemsokára hazaér, de ő ott marad a szobámban éjszakára.

– Menj haza az anyukádhoz, a nénikédhez és az öcsédhez – mondta IV. Ebennek, miután letette. – Szükségük van rád. Az apád és én holnap is itt leszünk, amikor visszaérsz.

IV. Eben a testemre nézett; az átlátszó, műanyag oxigéncsőre, amely a jobb orrlyukamból futott a légcsövembe; vékony, máris cserepesedő ajkamra, lehunytt szememre és ernyedtt arcizmaimra.

Phyllis olvasott a gondolataiban.

– Menj haza, Eben. Próbáld meg nem aggódni. Apád még itt van velünk. És én nem engedem el.

Odasétált az ágyam mellé, megfogta a kezem, és elkezdte masszírozni. Phyllis egész éjjel ott ült a gépek és az egy szál éjszakai ápolónő társaságában – aki óránként bejött ellenőrizni az állapotomat – és a kezemet fogta, fenntartva a kapcsolatot, amelyről pontosan tudta: elengedhetetlen ahhoz, hogy túléljem az éjszakát.

Közhelyes dolog arról beszélni, hogy délen milyen fontos az embereknek a család, de sok más közhelyhez hasonlóan ez is igaz. Amikor 1988-ban a Harvardra mentem, az egyik első dolog, ami az északiakkal kapcsolatban feltűnt, az volt, hogy némileg visszafogottabban nyilvánítanak ki egy déliek számára egyértelmű tény: hogy a családom én vagyok.

Életem során a családommal – a szüleimmel, a testvéreimmel, később Holley-val, IV. Ebennel és Bonddal – való kapcsolatam mindig is az erőm és a kiegyensúlyozottságom létfontosságú forrását jelentette, de az utóbbi években még inkább. A családhoz fordultam a feltétel nélküli támogatásért abban a világban, ahol – legyen az észak vagy dél – ebből gyakran elég nagy hiány van.

Holley-val az epizkopális templomba jártunk, és néha a gyerekeket is elvittük. De az a helyzet, hogy az utóbbi években már hajszálnyira voltam egy „K & H”-tól – olyasvalakitől, aki csak karácsonykor és húsvétkor jelenik meg a templom kapujában. Biztattam a fiúkat, hogy mondjanak este imát, de nem voltam az otthonunk spirituális vezetője. Sohasem sikerült elnyomnom magamban a kétséget, hogy hogyan lehetséges ez az egész. Bármennyire is szerettem volna gyermekkoromban hinni Istenben, a Mennysorszámban és a túlvilágban, az akadémiai idegsebészet szigorúan tudományos világában töltött évtizedeim határozottan megkérdőjelezték ezeknek a dolgoknak a létezését. A modern idegtudomány azt állítja, hogy a tudatosságot – az elmét, a lelket, a szellemet, vagy akárhogy is nevezzük azt a láthatatlan, megfoghatatlan részünket, amely azzá tesz minket, amik vagyunk – az agy hozza létre, és én nem igazán kételkedtem ennek az állításnak az igazságában.

A legtöbb egészségügyi dolgozóhoz hasonlóan, akik közvetlen kapcsolatban állnak haldokló páciensekkel és a családjukkal, én is hallottam – még láttam is – néhány meglehetősen megmagyarázhatatlan jelenséget az évek során. Ezeket az eseményeket az „ismeretlen” fiókba

archiváltam, majd otthagytam őket, azzal a meggyőződéssel, hogy mindegyik mögött valamilyen ésszerű magyarázat rejlik.

Nem mintha ellenezném a természetfelettiben való hitet. Orvosként, aki rendszeresen lát rendkívüli fizikai és lelki kínokat, eszem ágában sem lenne megtagadni bárkitől azt a vigaszt és reményt, amit a hit nyújthat. Sőt, én is nagyon örültem volna egy adagnak belőle.

De minél idősebb lettem, ez annál valószínűtlenebbnek tűnt. Ahogy egy óceán erodálja a partot, úgy aknázza alá az évek során gyengéden, de kitartóan a tudományos világnézetem a képességemet arra, hogy valami nagyobbban higgyek. A tudomány láthatóan a bizonyítékok szüntelen áradatát biztosította, amelytől az univerzumban való jelentőségünk még közelebb került a nullához. A hit nagyon szép dolog. De a tudományt nem érdekli, hogy mi a szép. Csak az érdekli, hogy mi létezik.

Én kinetikusnak tanultam, vagyis azáltal, hogy csinálom valamit. Ha nem érzek valamit, vagy nem tudom megérinteni, akkor nehéz érdeklődést tanúsítanom iránta. Ez a vágy sodort az idegsebészethez, hogy oda tudjak nyúlni, és meg tudjam érinteni azt, amit megérteni próbálok, amellettt hogy olyan legyek, mint az apám. Bármilyen elvont és rejtélyes is az emberi agy, ugyanakkor rendkívül konkrét is. A Duke-ban orvostanhallgatóként nagyon élveztem, amikor belenéztem egy mikroszkópba, és tisztán láthattam a kecsesen kinyúló idegsejteket, amelyek elsütik azokat a szinaptikus kapcsolódásokat, amelyek életet adnak a tudatnak. Imádtam az elméleti tudásnak és az agysebészet teljes kézzelfoghatóságának a keverékét. Ahhoz, hogy hozzáférjünk az agyhoz, le kell húznunk a koponyát borító bőr- és szövetrétegeket, és be kell vetnünk egy nagy sebességű, pneumatikus eszközt, amelyet Midas Rex fúrónak neveznek. Az egy nagyon fejlett orvosi eszköz, több ezer dollárba kerül. Ugyanakkor, ha belegondolunk, igazából csak egy... fúró.

És ugyanez a helyzet az agy műtéti gyógyításával, amely noha rendkívül összetett vállalkozás, igazából nem különbözik bármilyen más nagyon érzékeny, elektromos töltéssel rendelkező gép javításától. Elvégre az agy sem más, mint ahogy én azt nagyon is jól tudtam: egy gép, amely létrehozza a tudat jelenségét. Persze a tudósok még nem jöttek rá, hogy pontosan hogyan is csinálják ezt az idegsejtek, de ez csak idő kérdése. Ez minden áldott nap bebizonyosodott a műtőben. Bejön egy páciens fejfájással és megváltozott tudatállapotban. Az ember MRI-képet készít az agyáról, és felfedez egy daganatot. Általános érzéstelenítést adunk a páciensnek, eltávolítjuk a daganatot, és pár órával később a beteg ismét a világ tudatára ébred. Nincs több fejfájás. Nincs több megváltozott tudatállapot. Ez ennyire egyszerűnek tűnik.

Én imádtam ezt az egyszerűséget – a tudomány tökéletes őszinteségét és tisztaságát. Sokra tartottam, hogy nem ad teret a fantáziának vagy a gondatlan gondolkozásnak. Ha egy tényről be lehet bizonyítani, hogy megingathatatlan és megbízható, akkor azt elfogadja. Ha nem, akkor elveti. Ez a megközelítés nem sok teret ad a léleknek és a szellemnek, a személyiség folytatólagos létezésének azután, hogy az azt támogató agy funkcionálása megszűnik. Még kevesebb teret ad azoknak a szavaknak, amelyeket újra és újra hallottam a templomban: „örökkévaló élet”. És ezért támaszkodtam oly nagymértékben a családomra – Holley-ra, a fiúkra, három lánytestvéremre és persze az anyámra és az apámra. Nagyon is szó szerinti értelemben képtelen lettem volna a hivatásom gyakorlására – nap nap után végrehajtani azokat a dolgokat, amelyeket csináltam, és végignézni azokat a dolgokat, amelyeket láttam – a tőlük kapott szeretet és megértés háttéré nélkül.

És ezért volt az, hogy Phyllis (miután beszélt a húgunkkal, Betsyvel telefonon) úgy döntött, hogy tesz nekem egy ígéretet aznap éjjel az egész család nevében. Ahogy ott ült, kezében az én ernyedt, szinte élettelen kezemmel, azt mondta nekem, történjék bármi, onnantól fogva mindig lesz ott mellettem valaki, és fogni fogja a kezemet.

Nem engedünk el, Eben – mondta. – Szükséged van egy horgonyra, amely itt tart, ebben a világban, ahol szükségünk van rád. És ezt a horgonyt mi fogjuk biztosítani.

Nem is tudta, mennyire fontosnak fog bizonyulni ez a horgony az elkövetkezendő napokban.

7.

A Forgó Dallam és az Átjáró

Valami megjelent a sötétségben.

Lassan forgott, fehér-arany fényszálakat sugárzott, és ahogy ezt tette, az engem körbefogó sötétség hasadozni kezdett, majd széttöredezett.

Ekkor egy újabb hangot hallottam meg: egy eleven hangot, olyat, mint a legrészletgazdagabb, legösszetettebb, leggyönyörűbb zene. Miközben a tiszta, fehér fény leereszkedett, a hang egyre erősebb lett, és elnyomta a monoton, mechanikus dübörgést, amely korábban – érzésem szerint eónokon (*világkorszak, örökkévalóság – a szerk*) át – az egyetlen társam volt egészen odáig.

A fény egyre közelebb került, körbe-körbe forgott, és létrehozta azokat a tiszta, fehér fényből álló szálakat, amelyeket – mint immár láttam – itt-ott arany pöttyözött.

Utána a fény kellős közepén valami más is megjelent.

Összpontosítottam a tudatomat, és megpróbáltam kitalálni, mi lehet az.

Egy nyílás. Már egyáltalán nem a lassan forgó fényt bámultam, hanem átnéztem rajta.

Abban a pillanatban, hogy ezt megértettem, elindultam felfelé. Gyorsan. Suhogás hangzott fel, és egy pillanat alatt átszálltam a nyíláson, majd egy teljesen új világban találtam magam. A legkülönösebb, leggyönyörűbb világban, amelyet valaha láttam.

Ragyogó, eleven, extatikus, lenyűgöző... Egyik jelzőt a másik után halmozhatnám, hogy leírjam, milyennek tűnt ez a világ, de az összes kevés lenne. Úgy éreztem, mintha éppen megszületnék. Nem újjászületnék. Hanem... megszületnék.

Alattam vidéki táj volt. Zöld, buja, és olyan, mint a föld. A föld volt az. Csakhogy ugyanakkor mégsem. Olyan érzés volt, mint amikor az embert a szülei visszaviszik egy helyre, ahol nagyon kicsi gyermekként eltöltött pár évet. És már nem ismeri meg azt a helyet. Legalábbis így gondolja. De miközben körülnéz, valami magával ragadja, és ráébred, hogy egy része – mélyen odabent – mégis emlékszik arra a helyre, és boldog, hogy ismét ott lehet.

Repültem, fák és rétek, patakok és vízesések felett szálltam el, időnként emberek felett is. Gyerekek is voltak ott, nevettek és játszottak. Az emberek énekeltek és körtáncot jártak, néha egy-egy kutyát is láttam szaladgálni és ugrálni közöttük, éppen annyira telve boldogsággal, mint az emberek. Egyszerű, de gyönyörű ruhákat viseltek, és számomra úgy tűnt, mintha a ruháik színében ugyanaz az eleven melegség tükröződne, mint a körülöttük nyíló és burjánzó virágokban és fákban.

Egy gyönyörű, elképesztő álmovilág...

Csakhogy ez nem álom volt. Bár azt nem tudtam, hol vagyok, és még azt sem, hogy ki vagyok, egy dologban teljesen biztos voltam: ez a hely, ahol hirtelen ott találtam magam, teljesen valóságos.

A „valóságos” szó egy elvont dolgot jelöl, és dühítően hatástalan annak leírására, amivel próbálkozom. Képzeljük el, hogy gyermekek vagyunk, és moziba megyünk egy nyári napon. Lehet, hogy a film jó, és remekül szórakozunk. De a vetítés után kisétálunk a moziból, vissza a nyári délután mély, eleven, otthonos melegébe. És miközben megcsap minket a levegő és a napfény, azon tűnődünk, miért vesztegettük el ezt a csodálatos napot arra, hogy egy sötét moziban ücsörögjünk.

Szorozzák meg ezt az érzést ezerrel, és még akkor sem fogják közel sem átérezni azt, amit én azzal a hellyel kapcsolatban.

Nem tudom, mennyi ideig repültem pontosan (azon a helyen más volt az idő, mint az az egyszerű, lineáris idő, amelyet a földön tapasztalhatunk, és éppen olyan lehetetlen a leírása, mint bármi egyébét). De egyszer csak rájöttem, hogy nem vagyok egyedül odafent.

Volt valaki mellettem: egy gyönyörű lány széles arccsontokkal és mélykék szemekkel. Ugyanolyan parasztias öltözetet viselt, mint az emberek a lenti faluban. Kedves arcát aranybarna fürtök keretezték. Együtt haladtunk egy bonyolult mintázatú felületen, amely szinte megelevenedett a leírhatatlan, élénk színektől – mintha egy pillangó szárnya lett volna. Ami azt illeti, többmilliónyi pillangó vett minket körül – hatalmas hullámokban csapkodtak körülöttünk, buktak le a zöldbe, majd tértek vissza mellénk. Nem egyetlen, különálló lepke jelent meg, hanem az összes együtt, akik mintegy az élet és a színek folyójaként úsztak a levegőben. Mi ketten lassú, kanyargós útvonalon szálltunk a levegőben a sorra megjelenő virágok és a fákon kipattanó rügyek mellett.

A lány ruhája egyszerű volt, de a színei – baba-, indigókék és halvány narancs-barack – ugyanabban a rendkívüli élénkségben pompáztak, mint minden más körülöttünk. A lány tekintetétől pár pillanat alatt úgy érezhette az ember, hogy értelmet nyer egész addigi élete – függetlenül attól, mi is történt odáig. Nem, nem romantikus volt. Valahogy felülemelkedett mindezen... Írósebb volt az összes földön tapasztalható szeretetnél. Egy magasabb szintről beszélek, amely magában hordozta a szeretet összes fajtáját, egyúttal őszintébb és tisztább volt mindegyiknél.

Szavak nélkül beszélt hozzám. A közlendője úgy hatolt át rajtam, mint a szél, és azonnal megértettem, mennyire igaz.

Ezt ugyanúgy tudtam, mint azt, hogy a körülöttünk lévő világ valóságos – nem valamiféle tünékeny, alaptalan képzelgés.

A lány közlendője három részből állt, és ha földi nyelvre kellene tolmácsolnom, akkor azt mondanám, valami ilyesmiről szólt:

„Kedvesem, téged szeretnek és nagyra becsülnek, mindörökké.”

„Nincs mitől félned.”

„Semmilyen hibát nem tudsz elkövetni.”

Amikor az üzenete végigáramlott bennem, mérhetetlen, őrült megkönnyebbülés öntött el. Olyan volt, mintha megkaptam volna annak a játéknak a szabályait, amelyet egész életemben játszottam anélkül, hogy teljesen értettem volna.

Sok dolgot meg fogunk mutatni itt neked – folytatta a lány, ismét csak szavak nélkül, úgy, hogy az üzenet lényegét adta át. – De utána vissza fogsz menni.

Ez csak egyetlen kérdést váltott ki belőlem.

Vissza... Hova?

Ne feledjék, ki beszél most önökhöz. Én nem vagyok egy elpuhult szentimentalista. Láttam már halált. Tudom, milyen, amikor egy élő ember, akivel jobb napokon beszélgettünk és viccelődtünk, élettelen valamivé változik a műtőasztalon, miután órákig küzdöttünk azért, hogy testének gépezetét működésben tartsuk. Tudom, milyen kívülről a szenvedés, ismerem a választ nem remélő gyászt a halott szeretteinek arcán, akik elveszítették azt, akiről nem is gondolták, hogy elveszíthetik. Ismerem a biológiát, és noha a fizikát kevésbé, az sem teljesen idegen számomra. Különbséget tudok tenni a

képzelt és a valóság között, és tudom, hogy ez az élmény, amelyről még egy homályos, abszolút nem kielégítő beszámolót is nehezemre esik nyújtani, életem legvalóságosabb élménye volt.

Ami azt illeti, csak az versenyezhet vele valóságosságban, ami utána következett.

Másnap reggel nyolcra Holley visszatért a szobámba. Felváltotta Phyllist, leült az ágyam melletti székre, és ő kezdte szorongatni a továbbra is ernyedt kezemet

Nagyjából délelőtt tizenegyre Michael Sullivan is megérkezett, és mindenki körbeállta az ágyam. Betsy megfogta a kezemet, hogy én is a kör része legyek. Michael mondta az imát. Éppen befejezték, amikor az egyik, fertőző betegségekre szakosodott orvos megérkezett odalentről, kezében egy újabb kórházi jelentéssel. Annak ellenére, hogy éjszaka beállították az antibiotikumaimat, a fehérvérsejtjeim száma továbbra is emelkedett. A baktériumok megállíthatatlanul folytatták feladatukat, az agyam felemésztését.

Az orvosok nagyon kezdtek kifutni az időből, ezért ismét végigvették Holley-val, hogy mivel töltöttem az elmúlt néhány napot. Majd kiterjesztették kérdéseiket az elmúlt néhány hétre. Történt valami – bármi –, csináltam bármit, ami magyarázatot adhatna az. állapotomra?

– Nos – felelte Holley –, munkaügyben Izraelbe utazott néhány hónapja.

Dr. Brennan felpillantott a jegyzeteiből.

Az *E. coli* baktérium nemcsak másfajta *E. coli* baktériummal tud DNS-t cserélni, hanem egyéb Gram-negatív baktériumokkal is. A világméretű utazgatások, az antibiotikumok és a gyorsan mutálódó bakteriális megbetegedések korszakában ennek hatalmas jelentősége van. Ha az *E. coli* baktérium kegyetlen biológiai körülmények között találja magát több más primitív organizmus körében, amelyek nála jobban képesek alkalmazkodni, akkor képes átvenni és magába olvasztani némi DNS-t azoktól az adaptívabb baktériumoktól.

1996-ban fedeztek fel az orvosok egy újfajta baktériumláncot, amely a *Klebsiella pneumoniae* carbapenemase, vagyis a KPC genetikai kódját tartalmazta, egy olyan enzimet, mely rezisztenciát biztosított az antibiotikumok ellen a gazdabaktérium számára. Egy olyan páciens gyomrában találták meg, aki egy észak-karolinai kórházban hunyt el. Ez a baktérium azonnal felkeltette a világ összes orvosának érdeklődését, amikor rájöttek, hogy a KPC képes olyan baktériummal egyesülni, amely nem csak a jelenlegi antibiotikumok, hanem az összes ellen védi őt.

Ha egy mérgező, antibiotikum-álló baktériumlánc (amelynek nem mérgező rokonai megtalálhatóak a testünkben) elszabadulna a népesség körében, az a végső csata napja lenne az emberiség számára. A gyógyszervállalatok tízéves kilátásai között nem szerepel olyan antibiotikum, amely megmenthetne minket.

Dr. Brennan tudta, hogy alig néhány hónappal korábban került kórházba egy páciens súlyos bakteriális fertőzéssel, aki egy sor nagyon hatékony antibiotikumot kapott a *Klebsiella*-tüdőgyulladás kezelésére. De a férfi állapota egyre rosszabbodott. A vizsgálatok eredményei arról tanúskodtak, hogy továbbra is *Klebsiella*-tüdőgyulladásban szenved, és hogy az antibiotikumok nem hatnak. További vizsgálatokkal kiderítették, hogy a férfi vastagbelében élő baktériumok közvetlen plazmaátvitelen keresztül szerezték meg a KPC-gént a rezisztens *Klebsiella*-tüdőgyulladása folytán. Más szóval, a férfi teste egy újfajta baktériumfaj létrejöttére szolgáló laboratóriummá vált, egy olyan baktériumfajéra, amely ha kijut a népesség körébe, a Fekete Halállal kelhet versenyre – azzal a járvánnyal, amely a tizennegyedik században Európa népességének felét elpusztította.

Ez kórház, amelyről szó van, a Sourasky Medical Center az izraeli Tel-Avivban. Ez az eset alig

néhány hónappal korábban történt. Konkrétan akkoriban, amikor én ott jártam, mivel a munkám része a fókuszált ultrahangos agyműtétekkel kapcsolatos világméretű kutatási program megszervezése. Hajnali negyed négyre érkeztem Jeruzsálembe, és miután megkerestem a szállodámat, egy hirtelen ötlettől vezérelve bejártam az óvárost. Magányos hajnali sétám során megnéztem a Via Dolorosát, és ellátogattam az Utolsó Vacsora állítólagos helyszínére. Ez a kis kirándulás meglepően megindítónak bizonyult, és miután visszatértem az Államokba, gyakran meséltem róla Holley-nak. De egyáltalán nem tudtam a Sourasky Medical Center pácienséről, sem a baktériumáról, amely magába olvasztotta a KPC-gént. Arról a baktériumról, amely maga is az E. coli egyik szálának bizonyult.

Elkaphattam valahogy egy antibiotikum-rezisztens KPC-gazdabaktériumot izraeli utam során? Nem volt valószínű. Viszont lehetséges magyarázatnak bizonyult a fertőzésem tapasztalható ellenálló képességére, és az orvosaim elkezdtek vizsgálni, hogy tényleg ez a baktérium támadta-e meg az agyamat. Ez volt az első oka annak, hogy az esetem az orvostörténelem részévé vált.

9.

A Mag

Mindeközben én a felhők birodalmában tartózkodtam.

Nagy, pufók, rózsásfehér felhők között, amelyek élesen kirajzolódtak a sötét, kékesfekete égbolt előtt.

A felhőknél magasabban – mérhetetlenül magasabban – áttetsző íveket láttam, ragyogó lényeket az égben, amelyek hosszú nyomvonalakat hagytak maguk után.

Madarak? Angyalok? Ezek a szavak akkor merültek fel bennem, amikor elkezdtem leírni az élményeimet. De egyik sem jellemzi pontosan ezeket a lényeket, amelyek teljes mértékben különböztek bármitől, amit ezen a bolygón tapasztalhattam. Fejlettebbek voltak. Emelkedettebbek.

Odafentről egy erőteljes, diadalmas szózatként mennydörgő hang szállt le, és kíváncsi voltam, hogy vajon a szárnyas lények adják-e ki. Most, utólag belegondolva, az is felmerült bennem, hogy ezeknek a repkedő lényeknek a boldogsága akkora volt, hogy muszáj lehetett valami hangot kiadniuk. Ha a boldogság nem távozott volna belőlük ezen a módon, akkor egyszerűen nem bírták volna magukban tartani. A hang szinte megfogható és szilárd volt, mint egy eső, amelyet érez az ember a bőrén, de nem ázik át tőle.

A látás és a hallás nem különült el azon a helyen, ahol voltam. Hallottam a fenti szikrázó lények ezüstös testének szépségét, és láttam a daluk forrongó, örömteli tökéletességét. Úgy tűnt, mintha nem láthatnék vagy hallhatnék semmit abban a világban anélkül, hogy a részévé ne válnék – anélkül, hogy valami titokzatos módon ne kapcsolódnék hozzá.

Ismét visszatérve a mostani nézőpontomhoz, úgy gondolnám, hogy abban a világban nem is igazán lehetett nézni vagy látni semmit, mert ezek a szavak önmagukban is olyan elkülönülést jeleznek, amilyen ott nem létezett. Minden megkülönböztethető volt, ugyanakkor minden valami másnak a része is, mint egy perzsaszőnyeg gazdag és összefonódó mintázata, vagy egy pillangó szárnyáé.

Meleg szél fújt végig rajtam, az a fajta, amely a legtökéletesebb nyári napokon kel szárnyra. Megtáncoltatta a fák levelét, és mennyei folyóként áramlott körülöttem. Isteni szellő volt. Mindent megváltoztatott, még magasabb oktávra, egy emelkedettebb vibrálási szintre mozdította körülöttem a világot.

Noha még mindig híján voltam nyelvi képességeim nagy részének, legalábbis abban az értelemben, ahogy itt a földön gondolunk erre, szavak nélkül is kérdezősködni kezdtem ettől a széltől – és attól az isteni lénytől, akinek a munkáját megéreztem benne vagy mögötte.

Hol van ez a hely?

Ki vagyok én?

Miért vagyok itt?

Ahányszor feltettem valamelyik kérdést, azonnal megkaptam a választ a fény, szín, szeretet és szépség rajtam árhullámként végigsöprő robbanásában. Ezekben a kitörésekben az volt a gyönyörű, hogy nem egyszerűen csak belém fojtották a kérdéseket azzal, hogy elnyomták őket. Hanem választ adtak, de a nyelven felülemelkedő módon. Bennem közvetlenül felmerülő gondolatok formájában. De ezek nem olyan gondolatok voltak, amilyeneket itt a Földön gondolunk. Nem voltak homályosak,

testetlenek vagy elvontak. Szilárd, azonnali gondolatok voltak – forróbbak a tűznél, nedvesebbek a víznél –, és ahogy megkaptam őket, képes voltam azonnal, minden erőfeszítés nélkül megérteni olyan dolgokat, amelyek felfogásához itt a földön évekre lett volna szükségem.

Folytattam az előrehaladást, és egyszer csak bejutottam egy hatalmas, teljesen sötét, végtelen űrbe, amely ugyanakkor határtalanul megnyugtató is volt. Akármilyen koromsötétnek tűnt, ragyogott benne a fény: egy olyan fény, amely a közelemben érzett, szikrázó korongból eredt. Egy olyan szinte eleven és szinte szilárd korongból, amilyen az angyalok dala is volt.

A helyzetem furcsa módon valami olyasmire emlékeztetett, mint a magzaté az anyaméhben. A magzat a méhlepény néma társaságában lebeg a magzatvízben, a méhlepény táplálja és teszi lehetővé számára a kapcsolattartást a mindenhol jelen lévő, ugyanakkor láthatatlan anyjával. Az „anya” ebben az esetben Isten volt, a Teremtő, az univerzum létrehozásáért és a benne lévő dolgokért felelős Forrás. Olyan közel kerültem hozzá, mintha nem is maradt volna távolság köztem és Isten között. Ugyanakkor érzékeltem a Teremtő végtelen kiterjedését, tudtam, milyen elhanyagolhatóan kicsi vagyok hozzá képest. Időnként az Om szót fogom használni, amikor Istenre hivatkozom, mert a kómám után eredetileg így neveztem írásban. Az Om volt az a hang, amelyre emlékeztem azzal a mindentudó, mindenható és feltétel nélkül szerető Istennel kapcsolatban, de semmilyen őt leíró szó nem lenne elég kifejező.

Rájöttem, hogy az Omot tőlem elválasztó tiszta űr miatt van szükségem a korongra társként. Bizonyos értelemben – amit nem voltam képes teljesen felfogni, ugyanakkor teljes mértékben hittem benne – a Korong valamiféle „tolmácsként” működött köztem és az engem körülvevő rendkívüli lény között.

Olyan volt, mintha beleszülettem volna egy nagyobb világba, és maga az univerzum lett volna egy hatalmas, kozmikus anyaméh, és a Korong (aki valamilyen módon összekötődött a Pillangószárnyon Szálló Lánnyal) vezetett volna végig ezen a folyamaton.

Később, amikor visszatértem, találtam egy idézetet a tizenhetedik századi költőtől, Henry Vaughantól, amely némiképpen megközelítette ennek a helynek a leírását – ennek a hatalmas, tintafekete magénak, amely maga volt az Istenség otthona.

„Azt mondják, Istenben van egy mély, de szikrázó sötétség...”

És pontosan erről volt szó: a tintafeketeségről, amely ugyanakkor szinte túlcsordult a ragyogástól.

A kérdések és a válaszok folytatódtak. Noha még mindig nem a nyelvnek abban a formájában érkeztek, amelyet ismerünk, a Lény „hangja” meleg volt, továbbá – bármilyen furcsán is hangzik ez – személyes. Megértette az embereket, megvoltak benne azok a tulajdonságok, amelyek bennünk, csak végtelenül nagyobb mértékben. Mélyen ismert engem, és tele volt olyan dolgokkal, amelyeket egész életemben az emberi lényekkel és csak az emberi lényekkel azonosítottam: melegséggel, együttérzéssel, pátosszal... sőt, iróniával és humorral is.

Om a Korongon keresztül elmagyarázta nekem, hogy nem egy univerzum van, hanem sok – ami azt illeti, több, mint amennyit én el tudok képzelni, de mindegyik mélyén a szeretet lakozik. A gonoszság az összes többi univerzumban is jelen van, de csak nagyon apró nyomokban. A gonoszságra azért van szükség, mert nélküle nem valósulhat meg a szabad akarat, szabad akarat nélkül pedig nincs fejlődés – nincs előrehaladás, nincs esélyünk arra, hogy azzá váljunk, amivé Isten vágyik tenni minket.

Akármilyen rettenetesnek és mindenhatónak is tűnik néha a gonosz egy olyan világban, mint a miénk, a teljes képet nézve a szeretet dominál legyőzhetetlenül, és végső soron mindig az győz.

Megszámolhatatlan univerzumon keresztül láttam az élet pezsgését, beleértve olyanokat is, ahol sokkal fejlettebbé vált az intelligencia, mint az embereknél. Láttam, hogy számtalan magasabb dimenzió létezik, de csak úgy lehet megismerni ezeket a dimenziókat, ha az ember beléjük hatol, és közvetlenül tapasztalja meg őket. Alacsonyabb dimenzionális szintről nem lehet megismerni vagy megérteni őket. Ezeken a magasabb szinteken is létezik ok és okozat, de a mi földi felfogásunkon túlmenő értelemben. Az idő és a tér világa, amelyben ebben a földi birodalomban mozgunk, szorosan és sok szálon összefügg ezekkel a felsőbb világokkal. Más szóval, azok a világok nem különülnek el tőlünk teljesen, mert az összes világ ugyanannak a felettünk húzódó isteni Valóságnak a része. Azokból a felsőbb világokból bármilyen időbe vagy helyre el lehet jutni a mi világunkban.

Életem hátralévő részét, sőt, még annál is többet fog igényelni mindannak kibontása, amit odafent tudtam meg. A nekem átadott tudást nem „tanították” nekem úgy, ahogyan a történelmet vagy egy matematikai elméletet szoktak. A felismerések azonnal jöttek létre bennem, nem kellett felfognom és megemésztennem őket. A tudás azonnal és örökre eltárolódott bennem, memorizálás nélkül. Nem halványodott el, ahogyan a hétköznapi információk szoktak, és a mai napig teljes egészében a birtokomban van, sokkal tisztábban, mint mindaz, amit évekig tanultam az iskolában.

Ezzel nem azt akarom mondani, hogy minden további nélkül a rendelkezésemre áll. Ugyanis itt, a földi életben kénytelen vagyok a korlátok közé szorított fizikai testem és agyam segítségével felfogni. De azért itt van bennem. Érzem, ahogy áthat. Egy olyan embernek, mint én, aki egész életében keményen dolgozott azért, hogy régimódi módszerekkel halmozzon fel tudást és ismereteket, ennek a fejlettebb tanulási folyamatnak a felfedezése önmagában is elegendő ahhoz, hogy legyen min gondolkoznia az elkövetkezendő időszakokban...

A Földön tartózkodó családom és orvosaim sajnálatos módon egészen más helyzetben voltak.

Holley figyelmét nem kerülte el, mennyire felkeltette az orvosok érdeklődését az izraeli utam említése. De azt természetesen nem értette, miért olyan fontos ez. Visszatekintve, nagy szerencse, hogy nem értette. Éppen elég teher volt számára a lehetséges halálom anélkül is, hogy tudatában lett volna: esetleg én leszek a Fekete Járvány huszonegyedik századi ekvivalensének kirobbantója.

Mindeközben folytatódott a telefonálgatás a családtagjaimnak és a barátaimnak.

Beleértve a vér szerinti családomat is.

Kisfiúként istenítettem az apámat, aki húsz éven át volt személyzeti vezető a Wake Forest Baptista Klinikán Winston-Salemben. Azért választottam szakmaként az idegsebészetet, hogy minél szorosabban a nyomdokaiba tudjak lépni – annak ellenére, hogy tudtam, soha nem fogok felérni vele.

Apám mélyen hívő ember volt. Hadisebészként szolgált a Légihadtestnél Új-Guinea dzsungleiben, a második világháborúban pedig a Fülöp-szigeteken. Tanúja volt mindenféle brutalitásnak és szenvedésnek, és maga is szenvedett. Mesélt nekem arról, milyen volt harctéren szerzett sebeket műteni olyan sátrakban, amelyek alig bírták tartani a monszun csapkodta pokrócokat; a hőségről és a páratartalomról, amely olyan erőteljes volt, hogy az orvosok alsógatyára vetkőzve tudták csak elviselni. Apám 1942 októberében feleségül vette élete szerelmét (egyben a parancsnoka lányát), Bettyt, miközben csendes-óceáni szerepére készült. A háború végén a szövetségesek

azon csoportjának tagja volt, akik megszállták Japánt, miután az Egyesült Államok atombombát dobott Hirosimára és Nagaszakira. Az egyetlen amerikai katonai idegsebészként Tokióban gyakorlatilag nélkülözhetetlen volt. Eleve kapott képesítést fül-, orr- és gégeműtétekre is.

A szakértelme biztosította, hogy egy darabig ne mehessen sehova. Az új parancsnoka nem engedte vissza az Egyesült Államokba, amíg „nem stabilizálódik egy kicsit a helyzet”. Hét hónappal azután, hogy a japánok megadták magukat, a Missouri hadihajó fedélzetén, a Tokiói-öbölben apa végül megkapta a hivatalos engedélyt, hogy hazatérhessen. Ugyanakkor tudta, hogy a helyi felettese visszavonatná ezt az engedélyt, ha meglátná. Úgyhogy apa megvárta a hétvégét, amikor a felettese eltávra ment, és a helyettesével hagyatta jóvá az engedélyt. Végül 1945 decemberében sikerült hajóra szállnia és hazatérnie, jóval azután, hogy katonatársai legnagyobb része visszatért a családjához.

Miután 1946 elején megérkezett az Államokba, apa befejezte neurológusi tanulmányait barátjával és harvardi év folyamtársával, Donald Matsonnel, aki vele együtt szolgált. Gyakorlatukat a Peter Bent Brighamben és a Bostoni Gyermekkorházban végezték (a Harvard orvosi karának gyakorló kórházai), dr. Franc D. Ingraham irányítása alatt, aki dr. Harvey Cushing, a modern idegsebészet atyjának tartott orvos egyik utolsó tanítványa volt. Az ötvenes és hatvanas években a „3131C” idegsebészek ahogy a Légierőben nevezték őket hivatalosan), akik Európa és a Csendes-óceáni térség csatamezőin gyakorolták szakmájukat, magasra állították a lécet a következő fél évszázad idegsebészei számára, beleértve az én generációmat is.

A szüleim a nagy gazdasági világválság alatt nőttek fel, és beléjük ivódott a munka fontossága. Apa majdnem mindig hazaért este hétre, vacsorára, általában öltönyben és nyakkendőben, de időnként sebészi köpenyben. Utána visszatért a kórházba, időnként valamelyik gyerekével együtt, hogy az irodájában csináljuk meg a házi feledatunkat, miközben ő vizitált a betegeinél. Apa számára az élet és a munka alapvetően ugyanazt jelentette, és minket is ebben a szellemben nevelt. Vasárnaponként

általában valamilyen kerti munkát végeztetett velem és a lánytestvéreimmal. Ha azt mondtuk neki, hogy moziba szeretnénk menni, azt felelte: – Ha moziba akarsz menni, valaki másnak kell helyetted dolgoznia. – Ugyanakkor harcias versenyszellem is égett benne. A squashpályán minden meccset életre halálra szóló küzdelemként kezelte, és még a nyolcvanas éveiben is mindig új ellenfeleket keresett, akik gyakran évtizedekkel fiatalabbak voltak nála.

Sokat követelt tőlünk, ugyanakkor csodálatos apa volt. Mindenkit tisztelettel kezelte, akivel csak találkozott, és benti köpenyének zsebében egy csavarhúzóval hordott, hogy minden kilazult csavart megtudjon húzni a vizitjei során. A betegek, orvosai, az ápolónők és a kórház teljes személyzete imádta. Akár beteget műtött, akár kutatásokban segédkezett, akár idegsebészeket tanított (sajátos szenvedéllyel), akár a Surgical Neurology folyóiratot szerkesztette (amivel hosszú évekig foglalkozott), apa tisztán látta maga előtt az életben számára kijelölt utat. Még azután is, hogy hetvenegy évesen végül kiöregedett a műtőből, lépést tartott szakterületének legújabb eredményeivel. 2004-ben bekövetkezett halála után dr. David L. Kelly Jr., aki hosszú éveken át társa volt, azt írta: „Dr. Alexander elhivatottságára és professzionalizmusára, kitartására és a részletek iránti odafigyelésére, együtt érző lelkére, becsületességére és minden téren tanúsított kiválóságára mindig is emlékezni fogunk.” Nem meglepő, hogy másokhoz hasonlóan én is istenítettem.

Anyá és apa már nagyon korán – annyira, hogy nem is emlékszem, mikor – elárulták, hogy örökbe fogadtak (vagyis „kiválasztottak”, ahogy ők fogalmazták, mivel, nyugtattak meg, amint megláttak, abban a pillanatban tudták, hogy az ő gyermekük vagyok). Nem ők voltak a vér szerinti szüleim, de éppen annyira szerettek, mintha a saját húsuk és vérük lettem volna. Már gyermekkoromban tudtam, hogy 1954 áprilisában fogadtak örökbe, négy hónaposan, és hogy a vér szerinti anyám tizenhat éves hajadon volt – második gimnazista –, amikor életet adott nekem. A fiúja, egy végzős diák, aki nem lett volna képes a közeljövőben eltartani egy gyermeket, beleegyezett, hogy örökbe adjanak, noha egyikük sem akarta ezt igazán. Ezeket az információkat olyan fiatalon megkaptam, hogy egyszerűen részévé váltak annak, aki vagyok, és éppen annyira elfogadtam őket minden kérdés nélkül, mint azt, hogy fekete hajam van, szeretem a hamburgert, és nem szeretem a karfiolt. Éppen annyira szerettem a mostohaszüleimet, mintha vér szerintiek lettek volna, és ők egyértelműen ugyanígy éreztek irántam.

A nővéremet, Jeant szintén örökbe fogadták, de az én örökbefogadásom után az anyámnak sikerült teherbe esnie. Egy kislányt szült – a húgomat, Betsyt –, majd öt évvel később megszületett Phyllis, a legkisebb húgunk is. Minden értelemben édestestvérek voltunk. Tudtam, hogy bárhol is származom, a fivérük vagyok, ők pedig a testvéreim. Olyan családban nőttem fel, amely nemcsak szeretett, de hitt is bennem, és támogatott az álmaim megvalósításában. Beleértve azt az álmot is, amely középiskolában ragadott magával, és el sem engedett, amíg be nem teljesítettem: hogy idegsebész lehessenek, mint az apám.

A főiskola és az orvosi egyetem alatt nem is gondolkoztam az örökbefogadásomon – legalábbis tudatosan. Többször kapcsolatba léptem az Észak-karolinai Gyermekotthonnal, hogy érdeklődjek, nem szeretne-e találkozni velem az édesanyám. De Észak-Karolinának vannak a legszigorúbb gyermekvédelmi törvényei az örökbefogadások titkosságát illetően, még abban az esetben is, ha a vér szerint szülők és a gyermek nagyon szeretnek megismerni egymást. A húszas éveim vége felé egyre kevesebbet gondoltam erre. Miután megismerkedtem Holley-val, és családot alapítottunk, még messzebb kerültem ettől a kérdéstől.

Vagy az még mélyebbre került bennem.

IV. Eben 1999-ben, tizenkét éves korában, amikor még Massachusettsben éltünk, hatodikban kapott egy családfával kapcsolatos feladatot az iskolában. Tudta, hogy engem örökbe fogadtak, vagyis

vannak olyan egyenes ági rokonai, akiket nem ismer személyesen, de még csak névről sem. Ez a feladat bogarat ültetett a fejébe – egy mély kíváncsiságot ébresztett benne, amelyről addig nem tudta, hogy megvan benne.

Megkérdezte tőlem, hogy nem tudnánk-e megkeresni a vér szerinti szüleimet. Elmeséltem neki, hogy az elmúlt évek során időnként én magam is megpróbálkoztam ezzel, és érdeklődtem az Észak-karolinai Gyermekotthonnál, hogy nincs-e valami hírük. Ha a vér szerinti anyám vagy apám fel szeretné venni velem a kapcsolatot, arról ők tudnának. De soha nem válaszoltak.

Nem mintha ez zavart volna. – A körülményeket tekintve ez teljesen normális – magyaráztam Ebbenek. – Ez nem jelenti azt, hogy a vér szerinti anyám ne szeretett volna, vagy hogy ne szeretne téged, ha valaha találkozna veled. De nem akar, nagy valószínűséggel azért, mert úgy érzi, hogy neked és nekem megvan a saját családunk, és nem akar ebbe belezavarni.

De Eben nem tágított, úgyhogy végül úgy döntöttem, a kedvére teszek, és írtam egy Betty nevű szociális munkásnak a gyermekotthonba, aki korábban is segített már nekem. Pár héttel később, 2000 februárjának havas, pénteki délutánján IV. Eben és én éppen Bostonból Maine-be autóztunk egy síelős hétvégére, amikor eszembe jutott, hogy fel kellene hívnom Bettyt, jutott-e valamire. Beütöttem a mobilszámát, és ő felvette.

– Nos, az a helyzet – mondta –, hogy vannak híreim. Remélem, ül.

Valóban ültem, úgyhogy ezt beismertem, csak azt hagytam ki, hogy autót vezetek éppen hóvihárban.

– Mint kiderült, dr. Alexander, a vér szerinti szülei összeházasodtak.

A szívem zakatolni kezdett a mellkasomban, és az előttem elterülő út hirtelen irreálisnak és távolinak tűnt. Noha tisztában voltam azzal, hogy a szüleim szerették egymást, mindig is azt feltételeztem, hogy miután örökbe adtak engem, szétváltak útjaik. Azonnal megjelent a fejemben egy kép. A vér szerinti szüleim és az otthonuk képe. Azé az otthoné, amelyet soha nem ismertem. Azé az otthoné, amelyben... nekem nem volt helyem.

Betty félbeszakította a gondolataimat. – Dr Alexander?

– Igen – válaszoltam lassan. – Itt vagyok.

– Ez nem minden.

Eben döbbenetére leparkoltam az út szélén, és azt mondtam Bettynek, hogy folytassa.

– A szüleinek három további gyermekük született: két lány és egy fiú. Felvettem a kapcsolatot az idősebb lánnyal, aki elmondta, hogy a húga két éve meghalt. A szülei még mindig gyászolják.

– Akkor ez azt jelenti...? – kérdeztem hosszú szünet után, továbbra is bénultan, feldolgozásra képtelenül fogadva a híreket.

– Sajnálom, dr. Alexander, de igen... Ez azt jelenti, hogy nem egyezett bele a kapcsolatfelvételbe.

Eben mocorogni kezdett a mögöttem lévő ülésen, láthatóan annak tudatában, hogy valami fontos dolog történt, de neki fogalma sincs arról, hogy micsoda.

– Mi az, apa? – kérdezte, miután letettem a telefont.

– Semmi – feleltem. – A szervezet továbbra sem tud sokat de dolgoznak rajta. Talán majd később. Esetleg...

De nem bírtam többet mondani. Odakint ekkor kezdett csak igazán neki a hóvihár. Alig száz métert láttam az útból a körülöttünk elterülő alacsony, hófehér erdőben. Sebességbe tettem az autót, elővigyázatosan belenéztem a visszapillantóba, majd felhajtottam az útra.

Egy pillanat alatt teljesen megváltozott az önmagamról alkotott képem.

Persze, ezután a telefonbeszélgetés után is ugyanaz maradtam, aki korábban voltam: még mindig tudós, még mindig orvos, még mindig apa, még mindig férj. Ugyanakkor életemben akkor először éreztem magam árvának. Olyasvalakinek, akiről lemondtak. Olyasvalakinek, akit nem akartak igazán, százszázalékosan.

Ez előtt a telefonbeszélgetés előtt soha nem gondoltam magamra úgy, mint olyasvalakire, akit lenyisszantottak az eredetéről. Soha nem annak alapján határoztam meg magam, amit elveszítettem, és amit soha nem nyerhetek vissza. De hirtelen csak ezt láttam magamból.

A következő hónapok során a bánat óceánja nyílt meg bennem: egy olyan óceán, amely mindannak elnyelésével és elsüllyesztésével fenyegetett, aminek a létrehozásán olyan keményen dolgoztam addig. És ezt még rosszabbá tette a képtelenségem arra, hogy felfogjam, mi okozza ezt a helyzetet. Korábban is találkoztam már problémákkal önmagamban – a hibáimnak szoktam nevezni ezeket –, és javítottam rajtuk. Az orvosi karon és a sebészként töltött első éveim során például egy olyan szubkultúra tagja voltam, ahol a komoly iváson megfelelő körülmények között csak mosolyogtak. De 1991-ben kezdtem észrevenni, hogy kezdem kissé túl mohón várni a szabadnapjaimat és az azokkal járó italokat. Akkor úgy döntöttem, hogy ideje végleg szakítanom az alkohollal. Ez semmiképpen sem volt könnyű – nagyobb mértékben támaszkodtam a stressz kiengedésének erre a formájára, mint annak tudatában lettem volna –, és csak a családom segítségével sikerült túlélnem a józanságnak ezt az első időszakát. Most pedig itt van ez az új probléma, amelyért egyértelműen csak engem lehet hibáztatni. Kaphattam volna segítséget, ha úgy döntök, hogy kérek. Miért nem voltam képes csírájában elfojtani? Egyszerűen nem tűnt igazságosnak, hogy egy kis darabka információ a múltamról egy olyan darabka, amelyre egyáltalán nem lehettem hatással – ennyire kihúzza a lábam alól a talajt érzelmileg és szakmailag is.

Úgyhogy küzdöttem. És hitetlenkedve vettem észre, hogy még nehezebbé válik teljesítenem orvosi, atyai és férji kötelességeimet.

Holley, látván, hogy nem vagyok a legjobb formámban, bejelentett minket párterapiára. Noha azt csak részben értette, hogy mi okozza a problémát, megbocsátotta nekem, hogy belesüllyedek az elkeseredés posványába, és mindent megtett, hogy kihúzzon belőle. A depresszióm a munkámra is hatással volt. A szüleim persze tudtak erről a változásról, és noha egyértelmű volt számomra, hogy megbocsátanak nekem, majdnem belehaltam abba, hogy az idegsebészti karrierem lefelé tendál – ők pedig nem tehetnek mást, csak a partvonalról figyelhetik ezt. Az én részvételem nélkül nem tudott rajtam segíteni a családom.

Végül annak is a tanúja lehettem, ahogy ez az új bánat még valamit elsöpör, az utolsó, félig beismert reményemet arra, hogy van valami személyes elem is az univerzumban – egy, a tudományon túli erő. Kevésbé szakmai megfogalmazásban, eltüntette belőlem a hitet, hogy létezhet Valaki, aki tényleg szeret és aggódik értem – hogy bárki is meghallgatja, sőt, megválaszolja az imáimat.

Az után a hóvihárban lefolytatott beszélgetés után a szerető, személyes Isten fogalma – egy olyan kultúrába születte, amely őszinte komolysággal kezeli Istent – teljesen eltűnt belőlem.

Létezik olyan erő vagy intelligencia, amely mindnyájunkra vigyáz? Aki tényleg szeretettel fordul az emberek felé? Meglepetten voltam kénytelen beismerni, hogy minden orvosi tanulmányom és

gyakorlatom ellenére még mindig mohón, még ha csak titokban is, vágyom a válaszra, éppen úgy, ahogyan a vér szerinti szüleimmel kapcsolatos válaszokra is kíváncsibb voltam, mint azt bevallottam magamnak.

Sajnálatos módon a válasz arra a kérdésre, hogy létezik-e ilyen Valaki, ugyanaz volt, mint a válasz arra, hogy vajon a vér szerinti szüleim visszafogadnak-e valaha az életükbe és a szívükbe.

És ez a válasz a nem volt.

A lefelé haladó spirál vége

Az ezt követő hét évet eléggé megszenvedte a karrierem és a családom. A környezetem – a hozzám legközelebb álló tagjait is beleértve – sokáig még csak nem is volt biztos abban, mi okozza a problémát. De Holley és a testvéreim a szinte mellékes megjegyzéseimből fokozatosan összerakták a képet.

Végül 2007 júliusában, amikor egy dél-karolinai tengerparton nyaraltunk, Betsy és Phyllis séta közben megemlézték ezt a témát.

– Nem gondoltál meg arra, hogy írj egy újabb levelet a családnak? – kérdezte Phyllis.

– Igen-tette hozzá Betsy. – Lehet, hogy azóta megváltoztak a dolgok, soha nem lehet tudni. – Betsy nem sokkal korábban beszélt nekünk arról, hogy maga is örökbefogadáson gondolkozik, úgyhogy nem lepett meg túlzottan, hogy előkerült ez a téma. Ennek ellenére az volt a közvetlen reakcióm – inkább mentálisan, mint szavakba öntve – hogy: jaj, csak ezt ne! Még nem felejtettem el azt a mély szakadékot, amely megnyílt alattam a hét évvel korábbi elutasításkor. De tudtam, hogy Betsynek és Phyllisnek helyén van a szíve. Tudták, hogy szenvedek, sikerült végre kideríteniük, hogy miért, és azt szerették volna – teljesen jogosan –, ha a sarkamra állok, és megpróbálom megoldani a problémát. Biztosítottak arról, hogy velem tartanak ezen az úton – hogy nem egyedül kell majd megtennem, mint korábban. Egy csapat vagyunk.

Úgyhogy 2007 augusztusának elején írtam egy névtelen levelet a vér szerinti húgomnak, a szóban forgó kapu őrének, és elküldtem Bettynek az Észak-karolinai Gyermekotthonba hogy továbbítsa:

Kedves Húgom,

szeretnék kapcsolatba lépni veled, a fivérünkkel és a szüleinkkel. Erről hosszan beszélgettünk az örökbe fogadó anyámmal és a mostohatestvéreimmal, és a támogatásuk és érdeklődésük ismét felszította bennem a vágyat, hogy többet megtudjak a vér szerinti családomról.

Két fiamat (9 és 19 évesek) is érdekli a családjuk. Mi hárman és a feleségem hálásak lennénk minden információért, amit szívesen megosztanátok velünk. Ami engem illet, a szüleim életével és korábbi éveikkel kapcsolatos kérdések merülnek fel bennem. Mi érdekli őket, milyen a személyiségük?

Mivel egyikünk sem lesz fiatalabb, reménykedem abban, hogy minél hamarabb megismerhetem őket. Ennek körülményeit közös megegyezéssel állapíthatjuk meg. Szeretnem, ha tudnád, hogy teljes mértékben tiszteletben fogom tartani, hogy mit szeretnének megosztani velem. Csodálatos emberek fogadtak engem örökbe, és becsülöm a szüleim fiatalon meghozott döntését. Érdeklődésem őszinte, és tiszteletben tartja a szüleim által szükségesnek tartott határokat.

Rendkívül értékelem, hogy szánsz ennek néhány gondolatot.

A legmélyebb tisztelettel,

A Bátyád

Pár héttel később kaptam egy levelet a gyermekotthontól. A vér szerinti húgom küldte.

„Igen, nagyon szeretnék veled találkozni” – írta. Észak Karolina törvényei lehetetlenné tették, hogy bármilyen, az azonosítására felhasználható információt közöljön velem, de ezeket megkerülve sikerült az első valódi morzsákat átadnia nekem a vérszerinti családom tagjairól, akikkel soha nem találkoztam.

Amikor arról írt, hogy a vér szerinti apám haditengerészeti pilóta volt, az teljesen megdöbbentett: nem csoda, hogy mindig is szerettem repülőgépekből kiugrani és vitorlázórepülőzni. Azt még nagyobb csodálkozással vettem tudomásul, hogy a vér szerinti apám emellett egy űrhajósképzést is elvégzett a NASA-nál az Apollo-küldetések időszakában, a 60-as évek közepén (én magam is gondolkoztam azon, hogy részt veszek egy űrsikló-specialista szakképzésen 1983-ban). Később apám a PanAmnél és a Deltánál dolgozott pilótaként.

Októberében végre találkozhattam a vér szerinti szüleimmel, Ann-nel és Richarddal, továbbá a vértestvéreimmel, Kathyvel és Daviddal. Ann mindent elmesélt arról, amikor 1953-ban három hónapot a Florence Crittenden Leányanyák Otthonában töltött, a Charlotte Memorial kórház mellett. Ott minden lánynak álneve volt, és anyám, aki imádta az amerikai történelmet, a Virginia Dare-t használta – az első kisbaba nevét, aki brit telepesektől született az Újvilágban. A legtöbb lány csak Dare nek szólította. Tizenhat évesen ő volt ott a legfiatalabb.

Elmesélte, hogy az apukája bármit hajlandó lett volna megtenni érte, amikor értesült a „kellemetlenségről”. Szükség esetén akár arra is hajlandó lett volna, hogy az egész családot összehajthassa és elköltöztesse. Egy ideje már munka nélkül volt, és egy újabb kisgyerek érkezése a családba hatalmas anyagi megpróbáltatást jelentett volna, nem beszélve az egyéb problémákról.

Egy közeli barátja még egy olyan orvost is említett neki a dél-karolinai Dillonból, aki „megoldja a dolgokat”. De anyám anyja hallani sem akart ilyesmiről.

Ann elmesélte, hogyan nézte a frissen érkezett hidegfront szelében vadul szikrázó csillagokat azon a fagyos, decemberi éjszakán 1953-ban – hogyan sétált végig a kihalt utcákon az alacsonyan száguldó felhők alatt. Akkor éppen egyedül szeretett volna lenni a holddal, a csillagokkal és a nemsokára megszületendő fiával – velem.

– A félhold alacsonyan lebegett nyugaton. A ragyogó Jupiter éppen felkelt, hogy egész éjjel vigyázzon ránk. Richard imádta a természettudományokat és az asztronómiát, és később elmesélte nekem, hogy aznap éjjel éppen opposícióban volt a Jupiter, és csak kilenc évvel később ragyogott megint ugyanolyan fényesen. Ez alatt az idő alatt sok változás történt az életünkben, beleértve két újabb gyermek megszületését. De akkor csak arra tudtam gondolni, milyen gyönyörűnek és ragyogónak tűnik a bolygók királya, amint felülről figyel bennünket.

Amikor belépett a kórház előcsarnokába, egy varázslatos gondolat merült fel benne. A lányok általában két hétig maradnak még a Crittenden Otthonban, miután megszülik gyermeküket, majd hazamennek, és ott folytatják az életüket, ahol abbahagyták. Ha tényleg lebabázik aznap este, akkor mind ő, mind én otthon lehetünk karácsonyra – már ha tényleg elengedik két héten belül. Milyen tökéletes csoda lenne, ha engem karácsonyra hazavinnének.

Dr. Crawford éppen akkor érkezett meg egy másik szülésről, és rettenetesen fáradtnak tűnt – mesélte Ann. Éterrel átítatott ruhával terítette le anyám arcát fájdalomcsillapítás céljából, úgyhogy Ann csak félig volt magánál, amikor egy utolsó, hatalmas nyomással életet adott első gyermekének.

Ann elmesélte, mennyire szeretett volna magához ölelni, megsimogatni, és hogy soha nem fogja elfelejteni a sírásomat, amit addig hallgatott, amíg le nem győzte a kimerültség és az éter.

A következő négy óra során először a Mars, majd a Szaturnusz, a Merkúr és végül a ragyogó

Vénusz is felkelt a keleti égbolton, hogy üdvözöljenek engem a világban. Mindeközben Ann mélyebben aludt, mint hónapok óta bármikor.

Az ápolónő még napfelkelte előtt felébresztette.

– Itt van valaki, akivel szeretném, ha megismerkednél – mondta vidáman, majd megmutatott neki engem egy égbék takaróba burkolva, hogy megcsodálhasson.

– Az ápolónők egyetértettek abban, hogy te vagy a leggyönyörűbb baba az egész osztályon. Majdnem szétvetett a büszkeség – mesélte Ann.

De bármennyire is szeretett volna megtartani, hamarosan szembesülnie kellett a hideg tényekkel, miszerint ez nem lehetséges. Richard arról ábrándozott, hogy egyetemre megy, de álmokból nem lehetett engem etetni. Lehet, hogy megéreztem Ann fájdalmát, mert felhagytam a táplálkozással. Tizenegy naposan diagnosztizálták, hogy „nem fejlődöm rendesen”, és az első karácsonyomat, majd a következő kilenc napot a charlotte-i kórházban töltöttem.

Miután átvettek a kórházban, Ann busszal hazautazott kis szülővárosába. Azt a karácsonyt a szüleivel, a testvéreivel és a barátaival töltötte, akiket három hónapig nem látott. És nélkülem.

Mire ismét enni kezdtem, sínre került a saját, külön életem. Ann megérezte, hogy kezdi elveszíteni az önuralmát, és nem fogják engedni, hogy megtartson. Amikor közvetlenül újév után felhívta a kórházat, elmondták neki, hogy átküldtek a greensborói gyermekotthonba.

– Átküldték egy önkéntessel? Milyen igazságtalan! – mondta Ann.

A következő három hónapot egy újszülöttszobában töltöttem több másik csecsemővel együtt, akiket szintén nem tudott az anyjuk nevelni. A szoba egy kékszürke viktoriánus ház emeletén volt, amelyet a gyermekotthonnak adományoztak.

– Az első otthonod egy nagyon kellemes hely volt – nevetett Ann –, annak ellenére, hogy leginkább csak egy babakollégium volt. – Ann három órát utazott busszal hat alkalommal a következő néhány hónap során, hogy láthasson, és közben elszántan próbált kiötlöni valamit, hogy megtarthasson. Egyszer az anyjával látogatott meg, egyszer Richarddal (bár a nővérek neki csak üvegen keresztül mutattak meg – nem engedték be velem egy helyiségbe, azt pedig semmiképpen nem hagyták volna, hogy a karjába vegyen).

1954 márciusának végére egyértelművé vált, hogy a dolgok nem Ann kívánságai szerint alakulnak. Le kellett mondania rólam. Az anyjával még egyszer, utoljára elbuszoztak Greensboróba.

– Meg kellett öleljelek, a szemedbe kellett néznem, és meg kellett próbálnom megmagyaráznom neked a dolgot – mesélte nekem Ann. – Tudtam, hogy te csak kuncogni és gőgicsélni fogsz, meg nyálbuborékokat fújni, és kedves kis hangokat adni, bármit is mondok, de úgy éreztem, magyarázattal tartozom. Még egyszer, utoljára a mellkasomhoz szorítottalak, megpuszilgattam a füledet, a hasadat és az arcodat, és gyengéden simogattalak. Úgy emlékszem, milyen nagyokat lélegeztem, mennyire imádtam azt a frissen fürdetett babaillatot, mintha csak tegnap történt volna. Azon a néven szólítottalak, amelyet én adtam neked, és azt mondtam: „Annyira szeretlek, de annyira, hogy azt te soha nem fogod megtudni. És mindig is szeretni foglak, egészen addig, amíg meg nem halok.” Azt mondtam: „Istenem, add tudtára, mennyire szeretik. Hogy szeretem, és mindig szeretni fogom.” De nem tudhattam, hallja-e bárki az imámat. Az 50-es években az örökbefogadás végleges és nagyon titkos dolog volt. Nem lehetett visszacsínálni, nem lehetett magyarázkodni. Néha a születés dátumát is megváltoztatták a kisbaba papírjaiban, nehogy valaki felfedezze az igazat az eredetéről. Nem hagytak nyomokat. A szerződéseket szigorú törvények védték. Az volt a szabály, hogy el kell felejteni, hogy

valaha is megtörtént a dolog, és folytatni kell az életünket. És remélhetőleg tanulni az esetből. Még egyszer, utoljára megcsókoltalak, majd gyengéden visszatettelek a kiságyba. Betakartalak a kis kék takaróddal, még egyszer, utoljára a kék szemedbe néztem, majd egy csókot nyomtam az ujjamra, és a homlokodhoz érintettem. „Isten veled, Richard Michael, szeretlek” — ezek voltak az utolsó hozzád intézett szavaim a következő ötven évre.

Ann azzal folytatta, hogy miután Richarddal összeházasodtak, és megszületett a többi gyermekük, egyre jobban szerette volna kideríteni, mi történt velem. Richard amellet hogy haditengerészeti és polgári pilóta volt, ügyvédként is dolgozott, és Ann úgy hitte, ez felhatalmazást biztosít neki az örökbefogadásom lenyomozásához. De Richard túlságosan úriember volt ahhoz, hogy visszacsinálja az 1954-ben kötött örökbeadási szerződést, és nem avatkozott a dologba. A 70-es évek elején, amikor Vietnamban még dúlt a háború, Ann nem tudta kivenni a fejéből a születési dátumomat. 1972 decemberében töltöttem be a tizenkilencet. Vajon engem is odaküldenek? És ha igen, mi lesz ott velem?

Már korábban azt terveztem, hogy beállok a haditengerészethez repülősnak. A látásom 20/100-as volt, és a légierőben 20/20-at követeltek meg szemüveg nélkül. Az a hír járta, hogy a haditengerésznél még a 20/100-asokat is beveszik, és megtanítanak minket repülni. Viszont akkoriban kezdtek lejjebb hagyni a Vietnamban tett erőfeszítések, úgyhogy végül nem soroztak be. Inkább orvosi egyetemre mentem. De Ann ebből semmit sem tudott. 1973 nyarán nézték, ahogy kiszállnak a „Hanoi Hilton” túlélő hadifoglyai az Észak-Vietnamból hazatérő repülőgépekből. Megszakadt a szívük, amikor az általuk ismert pilóták, Richard haditengerészeti évfolyamtársainak több mint a fele nem érkezett meg velük, és Ann a fejébe vette, hogy lehet, hogy én is meghaltam ott.

Amint ez felmerült benne, nem tudta kivenni a képet a fejéből, és évekig meg volt róla győződve, hogy szörnvű halált haltam Vietnam rizsföldjein. Nagyon meglepődött volna, ha tudja, hogy akkoriban alig pár kilométerre tartózkodtam tőle Chapel Hillben!

2008 nyarán találkoztam a vér szerinti apámmal, a fivérével, Bobbal, és a sógorával, akit szintén Bobnak hívnak, a dél-karolinai Litchfield Beachben. Bob nagybátyám a haditengerészet kitüntetett hőse volt a koreai háború alatt, és tesztpilóta China Lake-nél (a haditengerészet fegvveresztesztelő központjánál a kaliforniai sivatagban, ahol a Sidewinder rakétarendszer tökéletesítésével foglalkozott, és F-104-es Starfighterekkel repült). Mindeközben Richard sógora, Bob sebességrekordot állított fel a Sun Run hadműveletben 1957-ben, megkerülve a földet egy F-101-es Voodoo vadászgéppel, és „megelőzve a napot” óránként több mint 1600 kilométeres átlagsebességgel tette meg az utat.

Olyan volt ez nekem, mint egy-egy „régí hétvége”.

Ezek a találkozók jelentették számomra a Nemtudás Éveinek végét, ahogy magamban elneveztem őket. Azokét az éveket, amelyek – mint megtudtam – a szüleim számára is éppen olyan szívfacsaróak voltak, mint számomra. Csak egyetlen be nem gyógyuló sebem maradt: a vér szerinti húgom, Betsy (igen, ugyanúgy hívták, mint az örökbe fogadó családomba születetthúgomat, és mindketten egy-egy Rob nevű férfihoz mentek hozzá, de ez egy másik történet) tíz évvel korábbi, 1998-as halála. Mindenki azt mesélte, hogy Betsynek nagy szíve volt, és amikor nem a nemi erőszak áldozatainak segítő alapítványnál dolgozott, általában megmentett kóbor kutyákat etetett és gondozott. Ann azt mondta róla, „igazi angyal” volt. Kathy megígérte, hogy küld róla képet. Betsy éppen úgy küzdött az alkohollal, mint én, és amikor értesültem a haláláról, amelyet részben ez a küzdelem okozott, ismét ráébredtem, milyen szerencsés voltam, hogy ezt a problémát sikerült megoldanom. Annyira szerettem volna találkozni Betsyvel, megvigasztalni – elmondani neki, hogy a sebek begyógyulnak, és minden rendben lesz.

Furcsa módon, amikor találkoztam a vér szerinti családommal, akkor éreztem életemben először, hogy a dolgok valahogy igazából rendben vannak. A család a legfontosabb, és én visszakaptam a sajátomat – legnagyobbbész. Ez volt az első leckém abból, hogy az ember tudása az eredetéről milyen meglepő módon képes rendbe hozni az életét.

Annak ismerete, honnan jöttem, a vér szerinti származásomé, lehetővé tette, hogy olyan dolgokat is meglássak és elfogadjak magamban, amilyenekről nem is álmodtam volna. A találkozásunk jóvoltából sikerült végre megszabadulnom attól a gyötrő aggodalomtól, amelyet anélkül hordoztam magamban, hogy tudtam volna: a gyanútól, hogy bárhonnét is származom biológiailag, nem szerettek és nem törődtek velem. Tudat alatt abban hittem, hogy nem érdelem meg, hogy szeressenek – vagy akár hogy létezhesek. Amikor kiderült, hogy már a kezdetektől szerettek, gyógyulni kezdtem. Olyan teljességet éreztem, mint korábban soha.

De nem ez volt az egyetlen felfedezésem ezen a területen. A másik kérdés, amelyre azt hittem, hogy választ kaptam azon az estén Ebennel az autóban – miszerint tényleg létezik-e egyszerűen Isten továbbra is megmaradt, és a fejemben még mindig „nem” volt rá a válasz.

Hét napot kómában kellett töltenem ahhoz, hogy visszatérjek erre a kérdésre. És egy teljesen váratlan választ kaptam rá...

12.

A Mag

Valami húzni kezdett. Nem úgy, mintha elkapták volna a karomat, ennél kifinomultabb dolog volt, kevésbé fizikális. Kicsit olyannak tűnt, mint amikor a nap felhő mögé bújik, és az ember érzi, ahogy ennek hatására azonnal megváltozik a kedve.

Visszafelé indultam, el a Magtól. Tintaragyogású sötétségének az Átjáró zöld tája vette át a helyét gyönyörű látványával. Lepillantva ismét megláttam a falusiakat, a fákat, a csillogó patakokat és vízeséseket, csakúgy, mint a fent suhanó angyallényeket.

És a társamat is ott találtam. Természetesen egész idő alatt ott volt, végig a Magba tett utam során, annak a korongszerű fénykörnek a képében. De ekkor ismét emberi alakot vett fel. Ugyanazt a gyönyörű ruhát viselte, és amikor megláttam, úgy éreztem magam, mint egy hatalmas, idegen városban eltévedt gyermek, amikor észrevesz egy ismerős arcot. Mekkora ajándék volt ő számomra!

„Sok dolgot megmutatunk neked, de vissza fogsz menni.”

Ez az üzenet merült fel ismét a fejemben, amelyet szavak nélkül közöltek velem a Mag úttalan sötétségének bejáratánál. És most már azt is értettem, hol van a „vissza”.

A Földigiliszta Nézőpontjának Birodalmában, ahol elkezdtem az utamat.

De ezúttal más volt. Amikor annak teljes tudatában mehettem vissza a sötétbe, hogy mi van felette, már nem éltem át azt a zaklatottságot, mint első alkalommal. Miközben az Átjáró dicsőséges zenéje elhalkult, és átvette a helyét a lenti birodalom pulzusszerű zakatolása, úgy hallgattam és néztem ezeket a dolgokat, mint egy felnőtt egy olyan helyet, ahol egykor félt, de már nem. A homály és a sötét, a felbugyogó, majd eltűnő arcok, a verőérszerű gyökerek, amelyek fentről jöttek le, immár nem rémisztettek meg, mert értettem – azon a szavak nélküli módon, ahogyan akkor mindent értettem –, hogy már nem ide tartozom, csak látogatóba jöttem.

De miért látogattam vissza ide?

A válasz ugyanabban az azonnali, nonverbális formában érkezett, mint a fenti, ragyogó világban. Ez az egész kaland, ébredtem rá, valamiféle idegenvezetés volt – a létezés láthatatlan, spirituális oldalának nagyszabású bemutatója. És a jó idegenvezetésekhez hasonlóan ebben is szerepelt az összes emelet és minden szint.

Amint visszatértem a lenti birodalomba, ismét olyan szeszélyesen kezdett viselkedni az idő, mint korábban. Csak hogy egy picit – egy nagyon kicsi – fogalmat alkothassunk arról, milyen érzés volt, gondolkozzunk el azon, hogyan telik az idő egy álomban. Az álmokban az „előtte” és az „utána” becsapós helyekké válnak. Az ember képes az álom egyik részében tartózkodni, és tudni, mi következik majd, akkor is, ha még nem élte át. Az én „időm” odalent, odakint valami ilyesmire hasonlított – noha ki kell hangsúlyoznom, hogy ami velem történt, abban nyoma sem volt a földi álmok homályos zavarosságának – a legkorábbi szakaszokat kivéve, amikor még a föld alatt voltam.

Ezúttal mennyi időt tölthettem ott? Erről sincs fogalmam – nincs módom a meghatározására. De azt tudom, hogy miután visszatértem a lenti birodalomba, hosszú időbe telt, amíg rájöttem, hogy igazából van némi befolyásom az utamra – hogy már nem vagyok csapdában ebben a lenti világban. Ha összpontosítom az erőfeszítéseimet, képes leszek visszatérni a magasabb szintekre. A homályos mélységben egy ponton azon kaptam magam, hogy azt kívánom, bárcsak visszatérne a Forgó Dallam.

Némi erőlködés után, hogy felidézzem a dallamát, a tudatomban kivirágzott az a gyönyörű zene, és a forgó fénykör, amely kiadta. Ismét áttörtek a zselés homályon, és én emelkedni kezdtem.

A fenti világokban, mint ráébredtem, csak annyira van szükség, hogy az ember tudjon és képes legyen valamire gondolni ahhoz, hogy elinduljon felé. Ha a Forgó Dallamra gondoltam, megjelent, és ha a fenti világokra vágytam, azzal odavittem magam. Minél jobban megismertem a fenti világot, annál könnyebb volt visszatérnem oda. A testen kívül töltött időm során rengetegszer végrehajtottam ezt az oda-vissza mozgást a Földigilisza Szemszögének Birodalmából az Átjáró zöld ragyogásába, és a Mag fekete, de szent sötétségébe. Hogy pontosan hány szor, azt nem tudnám megmondani – ismét csak azért, mert az ottani időt nem lehet lefordítani az itteni idő terminusaira. De ahányszor odaértem a Magba, mindig mélyebbre hatoltam bele, mint korábban, és többet tanultam azon a szavak nélküli, szavakon túli módon, ahogyan az összes dolog kommunikál az efeletti világokban.

Ez nem azt jelenti, hogy a teljes univerzumot láttam volna, akár az első utamon a Földigilisza Nézőpontjának Birodalmából a Maghoz, akár az utána következőkön. Az egyik tény, amelyet a Magban megtudtam minden egyes alkalommal, amikor visszatértem oda, az volt, hogy milyen lehetetlen lenne minden létező dolgot megérteni – akár a fizikai/látható oldalát, akár a (sokkal sokkal nagyobb) spirituális/láthatatlan oldalát – nem beszélve arról a számtalan másik univerzumból, amelyek léteznek vagy valaha léteztek.

De ez egyáltalán nem számított, mert ekkorra már megtanultam azt – azt az egyetlen dolgot –, amely a végső elemzéssorán egyedül fontosnak bizonyul. Ezt a tudásdarabot eredetileg a pillangószárnyon utazó gyönyörű társnőmtől szereztem, amikor először feljutottam az Átjáróba. Három részben érkezett, és hogy még egyszer megpróbáljam szavakba önteni (mert eredetileg természetesen nem szavakkal hozták a tudtomra), valahogy így szólt:

Téged szeretnek és sokra tartanak.

Nincs mitől félned.

Nem tudsz hibázni.

Ha a teljes üzenetet egy mondatba kellene sűrítenem, az ez lenne:

Téged szeretnek.

És ha egy szóba kellene sűrítenem, az (természetesen) az lenne:

Szeretet.

Kétség sem fér hozzá, hogy mindennek az alapja a szeretet. Nem valami elvont, nehezen megragadható szeretet, hanem az a mindennapi fajta, amelyet mindenki ismer – az, amit akkor érzünk, amikor a párunkra és a gyermekeinkre nézünk, vagy akár a háziállatainkra. Ez a szeretet a legtisztább és legerősebb formájában nem féltékeny vagy önző, hanem feltétel nélküli. Ez a valóságok valósága, az igazságok felmérhetetlenül gyönyörű igazsága, ami ott él és lélegzik minden mélyén, ami létezik vagy létezni fog, és annak, aki ezt nem tudja, és nem foglalja bele minden tettébe, esélye sincs arra, hogy akár csak megközelítőleg megértse, kik és mik vagyunk.

Ez nem túl tudományos megközelítés? Nos, szeretnék tiltakozni. Én visszatértem arról a helyről, és semmi nem volt képes meggyőzni, hogy ez nemcsak az egyetlen és legfontosabb igazság ebben az univerzumban, hanem ugyanakkor a legfontosabb tudományos tény is. Sokat beszéltem az élményeimről, és az elmúlt években sok olyan emberrel találkoztam, akik tanulmányozták vagy átérték az ehhez hasonló halálközeli élményeket. Tudom, hogy a „feltétlen szeretet” kifejezés rengetegszer felmerül ezekben a körökben. Hányan vagyunk képesek felfogni, hogy ez mit jelent?

Természetesen tisztában vagyok azzal, hogy ez a kifejezés miért bukkan fel olyan gyakran.

Azért, mert nagyon-nagyon sokan látták és tapasztalták azt, amit én is. De hozzám hasonlóan, amikor ezek az emberek visszatérnek a földre, korlátozni kezdik őket a szavak, és csak szavakkal képesek átadni azokat a tapasztalatokat és gondolatokat, amelyek messze felülemelkednek a szavak korlátain. Ez olyan, mintha az embernek csak az ábécé feléből kellene regényt írnia.

A legnagyobb kihívás, amellyel a halálközeli élmény átélőinek szembesülniük kell, nem a földi világ korlátaival való alkalmazkodás – noha ez is határozottan nagy kihívás –, hanem az, hogyan adhatnák át, milyen érzés is pontosan az odaát megtapasztalt szeretet.

A lelkünk mélyén mi már tudjuk. Éppen úgy, ahogy az Óz, a nagy varázslóban Dorothynak végig megvolt a képessége arra, hogy hazatérjen, bennünk is megvan a képesség arra, hogy felveszünk a kapcsolatot azzal az idilli birodalommal. Egyszerűen csak meg szoktunk feledkezni erről, mivel létezésünk agyvezérelt, fizikai részében az agyunk kizárja vagy elfüggönyözi a komolyabb kozmikus hátteret – éppen úgy, ahogyan a napfény minden reggel elhomályosítja a csillagokat. Képzeljük csak el, milyen korlátolt lenne az univerzumból alkotott képünk, ha soha nem látnánk a csillagokkal pettyezett éjszakai égboltot. Csak azt látjuk, ami az agyunk filterén átszűrődik. Az agy, különösen a bal agyféltekéi nyelvi/logikai része – amelyben a racionalitás tudata és az élesen behatárolt ego vagy énkép megszületik –, akadályt képez a magasabb rendű tudás és tapasztalat előtt.

Én hiszek abban, hogy ez rendkívül fontos szakasza a létezésünknek. Egyre többet kell megismernünk a magasabb rendű tudásból itt, a földön élve, miközben az agyunk (az elemzés-központú bal féltekét is beleértve) teljes gőzzel működik. A tudomány – amelynek egész életemet szenteltem – nem mond ellent annak, amit odafent megtanultam. De túlságosan is sokan hisznek abban, hogy mégis, mert a tudományos világ bizonyos alakjai, akik felesküdtek a materialista világnézetre, foggal-körömmel ragaszkodnak ahhoz, hogy a tudomány és a spiritualitás nem létezhet egymás mellett.

Tévednek. Ennek az ősi, de végső soron alapvető ténynek az elterjesztése miatt írtam meg ezt a könyvet, és emellett a történeteim összes többi részlete – a rejtélyes betegségem, az, hogy hogyan voltam képes tudatomnál maradni egy másik dimenzióban, miközben kómában feküdtem, és hogyan voltam képes teljesen meggyógyulni – teljesen másodrendű.

Az a feltétel nélküli szeretet és elfogadás, amelyet utam során átéltem, a legfontosabb felfedezés, amelyet valaha tenni fogok, és bármilyen nehéz is lesz a többi ott megszerzett információt kicsomagolnom, a szíveim mélyén abban is biztos vagyok, hogy ennek az alapvető üzenetnek a megosztása – amely olyan egyszerű, hogy a legtöbb gyermek minden további nélkül elfogadja – az én legfontosabb feladatom.

13.

Szerda

Két napon át a „szerda” volt a jelszó – ez a szó hagyta el az orvosaim ajkát, amikor az esélyeimet latolgatták. Vesd össze: „abban reménykedünk, hogy szerdára javul egy kicsit”. És eljött a szerda, az én állapotom pedig szemernyi sem változott.

– Mikor láthatom apát?

Ez a kérdés – amely természetes egy tízévestől, akinek kórházba került az apja – hagyta el rendszeresen Bond száját azóta, hogy hétfőn kómába kerültem. Holley kér napig sikeresen hárította, de szerda reggel úgy érezte, itt az ideje, hogy válaszoljon rá.

Amikor hétfő este elmondta Bondnak, hogy még nem megyek haza a kórházból, mert „beteg” vagyok, a fiam nyugtázta, amit ez a szó jelentett neki eddigi életének tíz éve során: egy kis köhögést, torokfájást, esetleg egy kis fejfájást. Persze a fejfájás lehetséges erősségéről alkotott elképzelései új távlatokat nyertek attól, amit hétfő reggel látott. De amikor szerda délután Holley elhozta végre a kórházba, nagyon reménykedett, hogy valami más fogja fogadni, mint amit az ágyamban talált.

Bond egy olyan testet látott, amely máris csak távolról emlékeztetett az apjaként ismert személyre. Amikor valaki alszik, ránézve látjuk, hogy még mindig ott van az a személy, aki abban a testben lakik. Van benne valaki. De az orvostársadalom a megmondhatója, hogy kóma esetén nem ez a helyzet (még ha nem is tudják pontosan elmagyarázni, miért). A test ott van, de szinte kitapinthatóan érezhető, hogy az ember nincsen. Hogy a lényege valami megmagyarázhatatlan módon máshol tartózkodik.

IV. Eben és Bond kapcsolata mindig is nagyon szoros volt, egészen azóta, hogy Eben berohant a szülőszobába, amikor még alig néhány perces volt, hogy megölelje az öccsét. Eben a kómám harmadik napján találkozott Bonddal a kórházban, és minden tőle telhetőt megtett, hogy jó fényben tüntesse fel a helyzetet a testvére előtt. És mivel még ő maga is alig volt több egy kisfiúnál, egy olyan hasonlattal állt elő, amelyről úgy gondolta, Bond értékelni fogja: egy csatával.

– Rajzoljunk egy képet arról, ami történik, hogy apa megnézhesse, amikor majd jobban lesz – javasolta Bondnak.

Úgyhogy a kórház étkezdéjében kiterítettek az egyik asztalra egy nagy ív narancssárga papírt, és lerajzolták rá, hogy mi történhet éppen kómában fekvő testemben. Lerajzolták a vérsejtjeimet, amelyek csuklyát és kardot viselve védelmezték az ostromlott agyamat. Majd lerajzolták a támadó E. colikat szintén karddal, kicsit másféle egyenruhában. Volt benne közelharc is és ott heverték szerteszéjjel a mindkét oldali legyőzött katonák holtteste.

Ez elég pontos ábrázolás volt a maga módján. Csak abban nem volt hű a valósághoz, ha számításba vesszük a testemben zajló nyilvánvalóan sokkal összetettebb folyamatok leegyszerűsítését, ahogyan a csata folyt. Eben és Bond rajzán a csata kiélezett és forró, mindkét oldal küzdött, és a kimenetel még eldöntetlen volt – noha persze végül úgyis a fehérvérsejtek nyernek majd. De ahogy Eben ott ült Bonddal az asztalon szétszórt zsírkréták között, és próbált részt venni a történeteknek ebben a naiv ábrázolásában, igazából tudta, hogy ez a csata már nem olyan kiélezett, és nem is olyan bizonytalan.

És azzal is tisztában volt, melyik oldal áll nyeresre.

14.

Egy rendhagyó halálközeli élmény

„Az ember igazi értékét úgy lehet meghatározni, hogy megvizsgáljuk, mily mértékben és milyen értelemben tudta énjétől felszabadítani magát.”

ALBERT EINSTEIN (1879-1955)

Amikor odakerültem a Földigiliszta Nézőpontjának Birodalmába, a tudatomnak nem volt valódi központja. Nem tudtam, ki vagy mi vagyok, de még azt sem, hogy vagyok. Egyszerűen csak... az itt volt, egy elkülönült valami a levesszerű, sötét, sáros semmiben, amelynek nem volt kezdete, és láthatóan vége sem.

De ekkor már tudtam. Megértettem, hogy az isteni része vagyok, és ezt semmi – semmi az égvilágon – nem másíthatja meg. Az a (hamis) nézet, miszerint valahogy el tudunk szakadni Istentől, ez minden aggodalom gyökere az univerzumban, és erre az a tudat a megoldás – amelyet részben az Átjárón belül kaptam meg, teljes egészében viszont a Magban –, hogy soha, semmi nem szakíthat el minket Istentől. Ez a tudat – és ez a legeslegfontosabb dolog, amelyet valaha megtanultam – fosztotta meg a Földigiliszta Nézőpontjának Birodalmát ijesztő mivoltától, és tette lehetővé, hogy annak lássam, ami: a kozmosz nem éppen kellemes, de kétségkívül elengedhetetlen részének.

Sokan jártak már azokban a birodalmakban, amelyekben én, de furcsa módon legnagyobb részük emlékezett a földi énjére, miközben elhagyta földi testét, Tudta, hogy ő John Smith, George Johnson vagy Sarah Brown. Tudta, hogy rokonai még ott várakoznak, abban reménykedve, hogy visszatér közéjük.

És sok esetben találkozott olyan barátaival vagy rokonaival, akik korábban haltak meg, és ilyenkor azonnal felismerte őket.

Sok halálközeli élmény túlélője számolt be arról, hogy végigtekintett az életén, és felidéződtek a kapcsolatai különböző emberekkel, és az élete során tett jó vagy rossz dolgok. Én semmi ilyesmit nem tapasztaltam, és mindezt egybevetve, ez a legfurcsább vonatkozása az én halálközeli élményemnek. Én végig teljesen mentes maradtam a testi énemtől, úgy hogy minden olyan klasszikus halálközeli élménytápasztalat, amelyhez emlékezmem kellett volna magamra, szigorúan hiányzott.

Tudom, ha azt mondom, hogy az eseményeknek azon a pontján még mindig fogalmam sem volt, ki vagyok és honnan jöttem, az némiképp meglepően hangzik. Végére is, hogyan tanulhattam meg ezeket a döbbenetesen összetett és csodálatos dolgokat, hogyan láthattam a mellettem lévő lányt, a virágzó fákat, a vízeséseket és a falusiakat anélkül, hogy tudtam volna, miszerint én, Eben Alexander élelem át mindezt? Hogyan foghattam fel mindezt annak tudata nélkül, hogy a földön én egy orvos, férj és apa vagyok? Olyasvalaki, aki nem az Átjáróban lát először fákat, folyókat és felhőket, hanem aki rengeteg ilyesmit látott gyermekkorában az észak-karolinai Winston-Salem nagyon is valós, földi helyszínén.

A legjobb tippem az, hogy olyan helyzetben lehettem, mint akinek részleges, de jóindulatú amnéziája van. Mint aki elfelejtett néhány kulcsfontosságú ténytet magáról, de akinek jót tesz, hogy ezeket elfelejtette – még ha csak átmenetileg is.

Miért volt hasznos számomra, hogy nem emlékeztem a földi énemre?

Ez segített abban, hogy mélyebben behatolhassak a világunkon túli birodalmakba anélkül, hogy aggódnom kellett volna amiatt, amit magam mögött hagyok. Az alatt az idő alatt, amelyet azokban a világokban töltöttem, egy olyan lélek voltam, akinek nincs vesztenivalója. Nem hiányoztak helyek, nem gyászoltam embereket. A semmiből jöttem, és nem volt múltam, úgyhogy teljes mértékben elfogadtam a körülményeimet – még a Földigiliszta Nézőpontjának Birodalmát is a legelején –, a legnagyobb nyugalommal.

És mivel olyan tökéletesen megfeledeztem halandó énemről, teljes hozzáférést kaptam a valódi, kozmikus lényhez, aki igazából vagyok (és akik mind vagyunk). Bizonyos értelemben ismét csak egy álomhoz tudnám hasonlítani a kalandomat, amelyben néhány dologra emlékszünk magunkról, másokat teljesen elfelejtünk. De ez megint csak részben jó analógia, mert – mint azt nem győzöm hangsúlyozni – az Átjáró és a Mag távolról sem álomszerű volt, inkább extrém valóságos, s olyan távol álltak az illúziótól, amennyire csak lehet. Ha az „eltávolítani” szót használom, az úgy tünteti fel a dolgot, mintha az emlékeim hiánya mögött a Földigiliszta Nézőpontjának Birodalmában, az Átjáróban és a Magban valamiféle szándékosság rejlene. És gyanítom, hogy ez is volt a helyzet. A túlegyszerűsítést kockáztatva azt mondanám, hogy én jobban meghalhattam és messzebbre utazhattam, mint szinte bármelyik HKÉ-t átélő előttem.

Bármilyen arrogánsán is hangzik ez, egyáltalán nem annak szántam. A HKÉ gazdag irodalma létfontosságúnak bizonyult ahhoz, hogy jobban megértsem a kóma alatt tett utazásomat. Nem állítanám, hogy tudom, miért volt ilyen élményem, de most (három évvel később) a HKÉ-írások jóvoltából már tisztában vagyok azzal, hogy a magasabb rendű világokba való átkelés általában fokozatosabb, és szükséges feltétele, hogy az ember megszabaduljon az énje kötelékeitől, mielőtt magasabbra vagy mélyebbre menne.

Számomra ez nem volt probléma, mivel az élményeim során egyáltalán nem voltak földi emlékeim, és csak akkor fájdult meg a szívem, amikor visszatértem a földre, ahonnan indultam.

"Hinnünk kell a szabad akaratban. Nincs más választásunk."

ISAAC B. SINGER (1902-1991)

Manapság a legtöbb tudós úgy tekint az emberi tudatra, mint olyasvalamire, ami digitális információkból áll – konkrétan adatokból, ugyanolyanokból, amilyenek a számítógépekben vannak. Noha ezeknek az adatoknak bizonyos darabkái – egy gyönyörű naplemente látványa, egy csodálatos szimfónia első meghallgatása vagy akár a szerelem – mélyebbnek és különlegesebbnek tűnhetnek számunkra, mint számtalan egyéb információ, amelyet az agyunkban hozunk létre és tárolunk, ez igazából csak illúzió. Nagyságra az összes darabka ugyanolyan. Az agyunk úgy modellezi le a külső valóságot, hogy fogja az érzékszerveinken át érkező információkat, és azokból egy gazdag mintázatú digitális kárpitot készít. De az érzékelésünk csak egy modell – nem maga a valóság. Illúzió.

Persze korábban én is ezt a nézetet vallottam. Emlékszem, néha olyan érveket hallottam az egyetemen, hogy a tudat nem több egy nagyon összetett számítógépes programnál. Ezek az érvek azt sugallták, hogy a nagyjából tízmilliárdnyi, folyamatosan elsülő neuron az agyunkban lehetővé teszi egy életnyi tudatosság és emlék létrejöttét.

Ahhoz, hogy megértsük, hogyan állhatja útját az agyunk a magasabb rendű világok megismerésének, el kell fogadnunk – legalább elméletben és csak átmenetileg –, hogy nem maga az agy hozza létre a tudatot. Az agy inkább egyfajta szűkítőlencse vagy filter, amely lecsökkenti a nála nagyobb, nem fizikai tudatosságnak a kapacitásait halandó életünk idejére. Földi nézőpontból ez kifejezetten hasznos. Éppen úgy, ahogyan az agyunk keményen dolgozik azon, hogy megszűrje a környezetünkől áradó szenzoros információk káoszát, és kiválassza azokat az anyagokat, amelyekre konkrétan szükségünk van a túléléshez; a transzföldi énként elfelejtésére is szükségünk van ahhoz, hogy sokkal hatékonyabban tudjunk „itt és most” lenni. Éppen úgy, ahogy a megszokott énként is túl sok információt tartalmaz ahhoz, hogy egyszerre befogadjuk, és így is egyről a kettőre jussunk. Ha teljes mértékben tudatában lennénk az „itt”-en és a „most”-on túli világoknak, az még inkább lelassítaná a fejlődésünket. Ha túl sokat tudnánk a spirituális birodalmakról, akkor még nagyobb kihívás lenne elnavigálni a földi életünket, mint most (ezzel nem azt akarom mondani, hogy nem kellene tudnunk a „most”-on túli világról – csak azt, hogy ha túlságosan tudatában lennénk a nagyszerűségének és a mélységének, az akadályozhatná a cselekvésemet itt a Földön). Céltudatosabb nézőpontból megközelítve (és szerintem az univerzum legfőbb tulajdonsága a céltudatosság), ha szabad akaratunkból hozunk jó döntéseket a földön minden gonoszság és igazságtalanság ellenére, az sokkal kevesebbet jelentene, ha közben teljes mértékben emlékeznénk a ránk váró szépségre és ragyogásra.

Miért lehetek mindebben olyan biztos? Két okból. Az egyik az, hogy megmutatták nekem (azok a lények, akik az Átjáróban és a Magban tanítottak), a másik az, hogy konkrétan átéltem. Amíg nem a testemben tartózkodtam, olyan információkat kaptam az univerzum természetéről és felépítéséről, amelyeket messze képtelen lettem volna felfogni. Mégis belém kerültek valahogy, nagyrészt azért, mert a földi gondolataim nem voltak útban, így maradt számukra helyem. Most, hogy visszakerültem a földre, és emlékszem az itteni identitásomra, ennek a földöntúli tudásnak a magja ismét elbújt. De azért ott van. Minden pillanatban érzem. Itt, a földi környezetben évekre fog telni majd, amíg

kicsírázik. Úgy értem, évekbe telik, amíg halandó, materiális agyammal megértem azt, amit olyan gyorsan és könnyedén felfogtam a túlvilág agymentes birodalmában. Ugyanakkor bízom abban, hogy ha elég keményen dolgozom, akkor sok minden felszínre bukkan majd abból a tudásból.

Ha azt mondom, hogy még mindig nagy a szakadék az univerzumunkkal kapcsolatos jelenlegi tudományos felfogás és az általam látott igazság között, az nagyon enyhe kifejezés. Még mindig imádom a fizikát és a kozmológiát, és még mindig nagyon szeretem tanulmányozni hatalmas, csodálatos univerzumunkat. De most már sokkal tágabb fogalmakat jelölnek számomra a „hatalmas” és a „csodálatos” szavak. Az univerzum fizikai oldala csak egy porszem a láthatatlan, spirituális oldalához képest. A múltamban nem használtam volna a „spirituális” szót tudományos diskurzusban. Most úgy gondolom, egyszerűen nem engedhetjük meg magunknak, hogy kihagyjuk ezt a szót.

A Magban teljesen egyértelműnek tűnő magyarázatokat kaptam arra, hogy mi is az általunk „sötét energiának” és „sötét anyagnak” nevezett valami, csakúgy, mint az univerzumunk sokkal bonyolultabb összetevőire, amelyekkel az emberek még nagyon sokáig nem fognak foglalkozni. De ez nem jelenti azt, hogy én is el tudnám magyarázni ezeket. Azért nem, mert – paradox módon – még én magam is a megértésük folyamatának közepén járok. Talán úgy írhatnám le legjobban az élményemnek ezt a részét, ha azt mondom, kóstolót kaptam egy másfajta, sokkal mélyebb tudásból: egy olyanból, amely szerintem egyre több ember számára elérhetővé válik a jövőben. De most felfogni ezt a tudást olyan, mintha egy csimpánz lennék, aki egy napra emberré vált, átélhette az emberi tudás minden csodáját, majd visszatér csimpánz barátaihoz, és megpróbálja elmagyarázni nekik, milyen volt több nyelven beszélni és érteni az integrálszámításhoz, és tisztában lenni az univerzum hatalmasságával.

Odafent felmerült az elmémbe egy kérdés, és rögtön megérkezett rá a válasz is – mint egy közvetlenül az első mellett nyíló virág. Szinte olyan volt, mintha kérdés sem létezhetne válaszok nélkül éppen úgy, ahogyan az univerzumban egyetlen fizikai részecske sem független a többitől igazán. És a válaszok nem egyszerű „igen”-ekből és „nem”-ekből álltak. Hatalmas fogalmi építmények voltak, az eleven gondolat mérhetetlenül nagy építményei, olyan összetettek, mint egy-egy város. Olyan hatalmas koncepciók, hogy többéletnyi időre szükségem lenne ahhoz, hogy kiigazodjak bennük, ha földi gondolatokra fordítanánk le őket. De ezek nem földi gondolatok voltak. Úgy vettem le magamról a földi gondolkodásmódot, mint pillangó a gubóját. A földet halványkék pöttynek láttam a fizikai űrben. Megértettem, hogy a föld egy olyan hely, ahol keveredik a jó és a gonosz, és hogy ez egyedi vonása. Még a földön is több a jó, mint a gonosz, de itt a gonosz olyan befolyást nyerhet, ami a létezés magasabb szintjein elképzelhetetlen. Azt, hogy néha a gonosz győzzön, tudta és engedélyezte a Teremtő, mint elengedhetetlen velejáróját annak, hogy hozzánk hasonló lényeknek szabad akaratot adott.

Az univerzumban kisebb gonoszságmorzsák vannak elszórva, de ahhoz a jószághoz, bőséghez, reményhez és feltétel nélküli szeretethez képest, amelyben szó szerint úszik az univerzum, az összes gonoszság együtt nem több egy homokszemnél a sivatagban. Az alternatív univerzum anyaga a szeretet és az elfogadás, és bármi, amelyben ezek nincsenek meg, azonnal feltűnik, és látványosan nem illik a képbe.

De a szabad akarat ára az elszakadás ettől a szeretettől és elfogadástól. Szabadok vagyunk; de olyan szabad lények, akiket a környezetük korlátoz, azt a benyomást keltve bennünk, hogy nem vagyunk szabadok. A szabad akarat létfontosságú ahhoz, hogy betöltsük a funkcionkat a földi birodalomban: azt a funkciót, amely – mint egy napon majd rájövünk –, azt a sokkal magasabb szerepet szolgálja, hogy lehetővé váljon a felemelkedésünk az időtlen magasabb dimenziókba. Lehet, hogy az idelenti életünk jelentéktelennek tűnik, mivel csak egy pillanatnyi a többi élethez és a többi

világhoz képest, amelyek megtöltik a láthatatlan és a látható univerzumokat. Ugyanakkor rendkívül fontos is, mivel itt az a szerepünk, hogy felnőjünk az istenihez, és ezt a növekedést figyelmesen nyomon követik a fenti világ lényei – a lelkek és fényes gömbök (azok a lények, akiket magam felett láttam az Átjáróban, és akikből szerintem a kultúránk angyalképe származik).

A döntéseket igazából mi hozzuk meg. De a valódi gondolatnak nincs köze az agyhoz. Ám mi annyira hozzászoktunk – részben konkrétan az agyunk által – a gondolathoz, hogy az agyunkkal hozzuk összefüggésbe a gondolatainkat, és azt, hogy kik vagyunk, hogy elvesztettük a képességünket annak felismerésére, hogy sokkal többek vagyunk a fizikai agyunknál és a testünknel, amelyek nekünk engedelmeskednek.

A valódi gondolat prefizikális. Ez a gondolkodás mögötti gondolkodás a felelős az összes tényleg jelentős döntésért, amelyet ebben a világban hozunk. Egy olyan gondolkodás, amely nem a lineáris dedukció elvén működik, hanem villámgyorsan hoz létre kapcsolatokat különböző szinteken, azokat összehozva. Emellett a szabad, belső intelligencia mellett a hétköznapi gondolkodásunk reménytelenül lassúnak és botladozónak tűnik. Ez az a fajta gondolkodás, amely elkapja a labdát a pálya szélén, amely ihletett tudományos felismerésekkel áll elő, vagy tehetségesen szerez dalokat. A rejtett gondolkodás ugyan mindig ott van, amikor szükségünk van rá, de ehhez nagyon sok esetben már hozzá sem tudunk férni, és nem is hiszünk benne. Nem is kell mondanom, hogy ez az a gondolkodás, amely akcióba lépett azon az esti ejtőernyőzésen, amikor Chuck ernyője hirtelen kinyílt alattam.

Az agyon kívüli gondolkodást megtapasztalni olyan, mint belépni az azonnali kapcsolatok világába, amely mellett a hétköznapi gondolkodás (mármint a fizikai agyunk és a fénysebesség által korlátozott aspektusai) reménytelenül álmatagnak és tétovának tűnik. A legigazabb, legmélyebb énünk teljesen szabad. Nem nyomorították és nem rontották meg korábbi tetteink, és nem aggódik az énképe vagy a státusza miatt. Megérti, hogy nincs mitől tartania a földi világban, és emiatt nem is kell hírnévből, gazdagságból vagy dicsőségből felépítenie önmagát.

Ez az igazi, spirituális énünk, amelyet egy szép napon hivatva vagyunk megtalálni. De addig is, amíg az a nap el nem jön, úgy érzem, minden tőlünk telhetőt meg kell tennünk, hogy kapcsolatba lépjünk ezzel a csodálatos aspektusunkkal – hogy kineveljük és a fényre hozzuk. Ez a lény most mindnyájunkban ott él, valójában ez az a lény, akinek Isten szánt minket.

Hogyan juthatunk közelebb ehhez a valódi spirituális önmagunkhoz? A szeretet és az együttérzés manifesztálásával. Miért? Mert mind a szeretet, mind az együttérzés sokkal több annál az elvont fogalomnál, amelynek sokan hiszik Ezek létező dolgok. Konkrét dolgok. És a spirituális birodalom építőanyagai.

Ahhoz, hogy visszatérhessünk abba a birodalomba, ismét olyanná kell válnunk, mint az a birodalom – még akkor is, ha most éppen ragadtunk, és éppen vergődünk.

Az emberek Istenről való gondolkodásának egyik legnagyobb hibája, hogy Istent személytelennek képzelik. Igen, Isten van a számok mögött, az univerzum tökéletessége mögött, amelyet a természettudománnyal próbálunk megmérni, és küszködve megérteni. De – és ez is egy paradoxon – Om egyben „ember” is. még sokkal inkább, mint én vagy az olvasó. Om mélyebben és személyesebben érti meg a helyzetünket és érez együtt velünk, mint azt el tudnánk képzelni, mert Om tudja, mit felejtettünk el, és megérti, milyen rettenetes teher lehet az isteni tudata nélkül létezni, akár csak egy pillanatra is.

16.

A kút

Holley a 80-as években találkozott először egyik barátunkkal, Sylviával, amikor mindketten az észak-karolinai Raleigh-ben, a Ravenscroft iskolában tanítottak. Az ott töltött idő alatt Holley Susan Reintjessel is szoros barátságba került. Susannek nagyon jók a megérzései – és ettől soha nem kedveltem kevésbé. Az én fejemben ő egy nagyon különleges valaki volt, még akkor is, ha amit csinált, az – finoman fogalmazva – nem illeszkedett beszűkült idegsebészi világképembe. Susan „csatorna” is, és írt egy Third Eye Open (Nyitott harmadik szem) című könyvet, amelyért Holley rajong. A Susan által rendszeresen végrehajtott spirituális gyógyítói tevékenységek közé tartozott a kómában fekvő betegek gyógyulásának elősegítése fizikai kontaktus segítségével. Csütörtökön, a negyedik kómában töltött napomon Sylviának az az ötlete támadt, hogy Susannek meg kellene próbálnia kapcsolatba lépnie velem.

Sylvia felhívta Susant Chapel Hill-i otthonában, és elmagyarázta neki, mi történik éppen velem, és megkérdezte, nem tudna-e „rám hangolódni”. Susan igent mondott, és kérdezett néhány részletet a betegségemről. Sylvia elmondta neki a legszükségesebbeket: négy napja vagyok kómában, és kritikus az állapotom.

– Ennél többet nem is kell tudnom – felelte Susan. – Ma éjjel megpróbálok kapcsolatba lépni vele.

Susan nézőpontjából a kómás betegek egyfajta köztes állapotban vannak. Nincsenek teljesen itt (a földi birodalomban), sem ott (a spirituális birodalomban), ezért gyakran meglepőentitokzatos a kisugárzásuk. Mint már említettem, ezt a jelenséget én is gyakran megfigyeltem, noha természetesen soha nem tulajdonítottam neki olyan természetfeletti jelentőséget, mint Susan.

Susan tapasztalatai szerint az egyik olyan tulajdonság, ami megkülönbözteti a kómás betegeket másoktól, a fogékonyságuk a telepatikus kommunikációra. Biztos volt benne, hogy amint sikerül meditatív tudatállapotba kerülnie, gyorsan fel tudja majd venni velem a kapcsolatot.

– Egy kómás beteggel kommunikálni kicsit olyan – mesélte nekem később –, mint kötelet dobni egy mély kútba. Az, hogy milyen mélyre kell a kötélnak mennie, a kóma mélységétől függ. Amikor veled próbáltam meg kapcsolatba lépni, az lepett meg először, hogy milyen mélyre megy a kötél. Minél mélyebbre ért, annál jobban megijedtem, hogy túl messze vagy, hogy nem tudlak majd elérni, mert már nem jössz vissza.

Miután öt percen keresztül ereszkedett le mentálisan a telepatikus „kötélen”, Susan egy kis mozgást érzett, mint amikor egy horgászdamilt valami gyengén, de határozottan megránt alulról.

– Biztos voltam benne, hogy te vagy az – mesélte nekem később –, és ezt Holley-nak is mondtam. Mondtam neki, hogy még nem jött el a te időd, és hogy a tested tudni fogja, mit kell tennie. Azt javasoltam, hogy Holley tartsa észben ezt a két gondolatot, és ismétелgesse neked az ágyad mellett.

17.

N az 1-ből

Csütörtök volt, amikor az orvosaim megállapították, hogy az én E. coli-változatom nem egyezik azzal a szuperellenálló fajtával, amelyik megmagyarázhatatlan módon éppen akkor bukkant fel Izraelben, amikor én ott jártam. De az egyezés hiányától csak még érthetlenebb lett az esetem. Egyértelműen jó hír volt, hogy nem egy olyan baktériumot hordozok, amelyik képes lenne az ország harmadának kiirtására, ám a gyógyulásomat illetően ez csak megerősítette, amit az orvosaim már így is gyanítottak: az én esetem gyakorlatilag precedens nélküli.

Ugyanakkor az állapotom gyorsan haladt az elkeserítőtől a reménytelen felé. Az orvosoknak egyszerűen nem volt válaszuk arra, hogyan kaphattam el ezt a betegséget, illetve hogyan lehetne visszahozni engem a kómából. Csak egy dologban voltak biztosak: senkit nem ismernek, aki teljesen felgyógyult volna bakteriális agyhártyagyulladásból, ha több mint egy-két napig volt kómában. Mi már a negyedik napnál tartottunk.

A stressz mindenkire megtette hatását. Phyllis és Betsy kedden úgy döntöttek, hogy a jelenlétemben tilos akár csak megemlíteni a lehetőségét, hogy meghalok – feltételezve, hogy egy részem talán tudatában lehet a beszélgetéseiknek. Csütörtökön kora reggel Jean rákérdezett az egyik intenzíves ápolónőnél, hogy mennyi az esélyem a túlélésre. Betsy, aki az ágy túloldalán volt, meghallotta, és azt mondta: – Kérlek, ebben a szobában ne beszéljess erről.

Jean és én mindig is nagyon szoros kapcsolatban voltunk. Mi is éppúgy a családhoz tartoztunk, mint „házi készítésű” testvéreink, de az, hogy minket – ahogy ők fogalmaztak – „kiválasztottak” a szüleink, magától értetődően erős köteléket hozott létre közöttük. Jean mindig is vigyázott rám, és a frusztrációja és a tehetetlensége az aktuális helyzettel kapcsolatban a robbanás peremére lökte.

Jean szemébe könnyek gyűltek. – Egy kis időre haza kell mennem – mondta.

Miután megbeszélték, hogy rengetegen vannak, akik folytatni tudják az ágyam melletti virrasztást, mindenki egyetértett abban, hogy a kórház személyzete valószínűleg nagyon fog örülni, ha eggyel kevesebb ember lesz a szobámban.

Jean visszament a házunkba, összecsomagolt, és még aznap délután hazaautózott Delaware-be. A távozása annak az érzelemnek volt az első valódi, kimutatott jele, amelyet az egész család érezni kezdett; a tehetetlenségnek. Kevés frusztrálóbb élmény van annál, mint kómában látni egy szeretettünket. Az ember segíteni akar, de nem tud. A kómás betegek családtagjai, menekülésképpen, gyakran maguk nyitogatják a páciens szemét. Ez is a dolog erőltetésének egyik formája – mintha ráparancsolnának a betegre, hogy ébredjen. De persze ez nem működik, és a hangulatot is tovább rombolhatja. A mélykómában fekvő páciensek nem tudják koordinálni a szemüket és a pupillájukat. Ha egy mélykómás beteg szemhéját felhúzzuk, az egyik szeme valószínűleg erre fog nézni, a másik arra. Ez nagyon nyomasztó látvány, és többször felerősítette Holley fájdalmát, amikor a szemhéjamat felhúzva gyakorlatilag egy hulla keresztbe álló tekintetét látta.

Miután Jean elment, kezdett minden szétesni. Phyllis viselkedése megváltozott, egyre idegesebben beszélt az orvosokkal – amit egyébként a praxisom során számtalan alkalommal megfigyelhettem a páciensek családtagjai körében.

– Miért nem adnak nekünk több információt? – kérdezte felháborodva. – Esküszöm, ha Eben itt volna, ő elmondaná nekünk, mi is folyik itt igazából.

Pedig az orvosaim minden tőlük telhetőt megtettek értem. Ezt persze Phyllis is tudta. De a fájdalmas és frusztráló helyzet egyszerűen felőrölte a szeretteimet.

Kedden Holley felhívta dr. Jay Loefflert, akivel korábban együtt dolgoztam a sztereotaktikus rádiósebészeti programban a bostoni Brigham & Women's kórházban, Jay akkor éppen sugáronkológiai vezető volt a massachusettsi állami kórházban, és Holley úgy gondolta, ő is tud annyi információt mondani, mint bárki.

Miközben Holley elmagyarázta neki a helyzetet, Jay úgy gondolta, biztosan félreérthetett valamit az esetemmel kapcsolatban. Amit a feleségem elmondott neki, arról tudta, hogy lehetetlen. De amint Holley-nak sikerült meggyőznie, hogy tényleg kómába estem egy ritka, E. coli okozta agyhártyagyulladás következtében, elkezdte felhívogatni a járványügyi szakértőket országszerte. Senki sem hallott még olyan esetről, mint az enyém. Jay, amikor 1991-ig visszaolvasta a szakirodalmat, egyetlen E. coli agyhártyagyulladásos esetet sem talált olyan felnőttek körében, akik közvetlenül előtte nem estek át agyműtéten.

Keddtől fogva Jay naponta legalább egyszer telefonált, hogy értesüljön a fejleményekről Holley-tól vagy Phyllistől, és hogy tájékoztassa őket, mire jutott a kutatásaival. Steve Tatter, egy másik jó barátom, aki szintén idegsebész, ugyanígy naponta telefonált, hogy tanácsokat és vigaszt nyújtson. De napról napra csak annyi derült ki, hogy az esetem egyedülálló a maga nemében az orvosi történelemben. A spontán E. coli bakteriális agyhártyagyulladás ritka a felnőttek körében. Évente tízmillióból alig egy ember kapja el. És az összes Gram-negatív bakteriális agyhártyagyulladáshoz hasonlóan ez is nagyon agresszív. Annyira, hogy ha valakit megtámad, akkor a hozzám hasonlóan gyors hanyatlásnak induló betegek kilencven százaléka belehal. Ez volt a halálozási esélyem, amikor bekerültem a kórházba. Ahogy telt-múlt a hét, ez a baljós kilencven százalék egyre közelebb kúszott a százhoz, a testem pedig egyszerűen nem reagált az antibiotikumokra. Azon kevesek, akik túléltek az enyémhez hasonló súlyos eseteket, általában folyamatos felügyeletre szoktak szorulni életük hátralévő részében. Az én státuszom hivatalosan „N az 1-ből” volt, amit az orvosi tanulmányokban olyan esetekben szoktak használni, amikor egyetlen páciensen végeznek el egy teljes kutatást. Egyszerűen nem volt más, akiéhez az orvosok hasonlítani tudták volna az esetemet.

Szerdától Holley minden délután behozta hozzám Bondot iskola után. De pénteken felmerült benne, hogy nem okoznak-e nagyobb kárt, mint hasznot ezek a látogatások. A hét elején időnként még megmozdultam. A testem vadul hánykolódott Egy ápolónő mindig megmasszírozta a fejemet, és adott érzéstelenítőt, amitől lassan elnyugodtam. Ez a tízéves fiam számára felkavaró és fájdalmas látvány volt. Éppen elég lehetett, hogy egy olyan testet kell néznie, amelyik már nem emlékeztet az apjára, amit még rémisztőbbé tehetett, hogy a testem általa nem ismert, gépies mozdulatokat végez. Napról napra egyre kevésbé emlékeztettem arra az emberre, akinek megismert; sokkal inkább hasonlítottam egy felismerhetetlen testre egy ágyban: az apja kegyetlen, idegen ikertestvére.

A hét végére a motoros aktivitásnak ezek az alkalmi kitörései szinte teljesen megszűntek. Már nem volt több érzéstelenítőre szükségem, mert a mozgásom – még az a halott, automatikus fajta is, amelyet az agytörzsem legprimitívebb reflexkörei váltottak ki – majdnem nullára csökkent.

További családtagok és barátok telefonáltak, hogy megkérdezzék, eljöjjenek-e. Csütörtökre megszületett a döntés, hogy ne. Az ápolónők hangsúlyozottan kiemelték, hogy az agyamnak pihenésre van szüksége minél nagyobb csend van, annál jobb.

És a telefonhívások hangneme is észrevehetően megváltozott. Szép csendben átváltottak reménykedőből reménytelenbe.

Holley néha, amikor körülnézett, úgy érezte, mintha máris elveszített volna.

Csütörtök délután kopogtattak Michael Sullivan ajtaján. A templomi titkárnője volt az.

– A kórház van a vonalban – mondta. – Eben egyik ápolónője szeretne beszélni veled. Azt mondja, sürgős.

Michael felvette a telefont.

– Michael – mondta neki az ápolónő. – Azonnal ide kell jönnie. Eben haldoklik.

Michael, a lelkész volt már ilyen helyzetben. A lelkészek majdnem olyan gyakran látnak halait és azt, milyen pusztítást hagy maga után –, mint az orvosok. Michael ennek ellenére megdöbbent, hogy a „haldoklik” szót hallja velem kapcsolatban. Felhívta feleségét, Page-et, és megkérte, imádkozzon: mind értem, mind azért, hogy benne legyen elég erő ehhez a helyzethez. Majd a hideg, könyörtelen esőben a kórházba autózott, a szemébe gyűlő könnyekkel küszködve.

Amikor beért a szobámba, nagyjából ugyanaz a látvány fogadta, mint legutóbbi látogatása során. Phyllis mellettem ült, ő virrasztott éppen a kezemet fogva, amelyet egy pillanatra sem engedtek el hétfő esti érkezése óta. A mellkasom percenként tizenkétszer emelkedett és süllyedt a lélegeztetőgéptől, az intenzíves ápolónő csendben tette a dolgát, állítgatta az ágyamat körülvevő gépeket, és olvasta le róluk az adatokat.

Ekkor egy másik ápolónő jött be, és Michael megkérdezte, ő telefonált-e.

– Nem – felelte az ápolónő. – Én egész délelőtt itt voltam és az állapota nem sokat változott tegnap óta. Nem tudom, ki hívhatta.

Tizenegyre Holley, anya, Phyllis és Betsy is az ágyam mellett volt. Michael azt javasolta, mondjanak el egy imát. Mindenki a két ápolónőt is beleértve, megfogta egymás kezét az ágyam körül, és Michael elmondott egy újabb szívből jövő fohászt az egészségem visszanyeréséért.

– Uram, hozd vissza nekünk Ebent. Tudom, hogy képes vagy rá.

Azt továbbra sem tudta senki, ki hívhatta fel Michaelt. De akárki is volt az, jól tette. Mert az imák, amelyeket odalentről küldtek nekem abból a világból, amelyből indultam –, kezdtek végre elérni hozzám.

Felejtteni és emlékezni

A tudatosságom ekkorra megnőtt. Olyan nagy volt, mintha az egész univerzumot magába foglalta volna. Hallgattak már valaha zenét recsegő rádión? Megszokja az ember. És akkor valaki igazít egyet az állomáskeresőn, és teljesen tisztán szólal meg ugyanaz a zene. Hogyan nem vettük észre korábban, milyen homályos, milyen távoli, milyen eltérő volt korábban?

De persze így működik az elme. Az embereket alkalmazkodásra tervezték. Számtalanszor elmagyaráztam a pácienseimnek, hogy az ilyen-olyan kellemetlenségek megszűnnek majd, vagy legalábbis kevésbé lesznek zavaróak, ahogy a testük és az agyuk megszokja majd az új helyzetet. Ha valami elég sokáig tart, akkor az ember agya megtanulja figyelmen kívül hagyni, megkerülni, vagy úgy kezelni, mintha ez lenne a normális.

De a korlátozott földi tudatosságunk messze áll a normálistól, és erről akkor kaptam meg az első leckét, amikor még mélyebbre utaztam, egészen a Mag szívéig. Továbbra sem emlékeztem a múltamból semmire, ugyanakkor ettől nem lettem kevesebb. Noha elfelejtettem az idelenti életemet, arra emlékeztem, hogy odaát ki is vagyok igazából. Egy lélegzetelállítóan hatalmas és összetett univerzum polgára vagyok, amelyben a szeretet uralkodik.

A testen túli élményeim szinte kísértetiesen visszhangozták azokat a leckéket, amelyeket egy évvel korábban tanultam meg, amikor megtaláltam a vérszerinti családomat. Végző soron senki sem árva közülünk. Mindannyian abban a helyzetben vagyunk, mint én voltam, van még egy családunk: olyan lények, akik

figyelnek minket és vigyáznak ránk, és keresnek minket. Olyanok, akiket egy időre elfelejtettünk, de akik – ha megnyitjuk magunkat előttük – arra várnak, hogy segíthessenek vezetni minket földi utunkon. Mindnyájunkat szeretnek. Minden egyes embert jól ismer és sokra tart a Teremtő, aki sokkal mélyebben törődik velünk, mint azt képesek lennénk felfogni. Ez az információ nem maradhat többé titokban.

19.

Nincs menedék

Péntekre a testem háromszoros adag antibiotikumot kapott négy napon keresztül, de továbbra sem reagált. Minden égtájról családtagok és barátok érkeztek hozzám, és azok, akik nem jöttek el, csoportosan imádkoztak értem a templomban. Peggy, a sógornóm, és Sylvia, Holley barátnője aznap délután érkeztek meg. Holley olyan vidám arccal köszöntötte őket, amelyet csak magára tudott erőltetni. Betsy és Phyllis továbbra is kiálltak a „meg fog gyógyulni” nézőpont mellett: optimisták maradtak, mindenáron. De ezt napról napra nehezebbé vált elhinni Még Betsyben is felmerült, hogy „a szobában nincs pesszimizmus” parancsa nem azt jelenti-e igazából, hogy „a szobában nincs valóság”.

Szerinted fordított helyzetben Eben is megtenné ezt értünk? – kérdezte Phyllis Betsytől aznap reggel, egy újabb, nagyrészt álomtalan éjszaka után.

– Mire gondolsz? – kérdezett vissza Betsy.

– Úgy értem, szerinted ő is minden percét itt töltené, az intenzíven táborozva?

Betsy a világ leggyönyörűbb, legegyszerűbb válaszát adta erre kérdés formájában: – El tudod képzelni, hogy bárhol másutt legyél a világon?

Mindketten egyetértettek abban, hogy noha szükség esetén egy pillanat alatt ott teremnék, azt nagyon nehezen tudták elképzelni, hogy órákig egy helyben üljek. – Ez soha nem tűnt fárasztó feladatnak vagy kötelességnek... Egyszerűen ott volt a helyem – mesélte nekem Phyllis később.

Sylviát leginkább a kezem és a lábfejem aggasztotta, amelyek kezdtek összekunkorodni, mint egy növény levelei, ha nem kap vizet. Ez megszokott jelenség az agyvérzéses és kómás betegeknel, mivel a végtagok domináns izmai megfeszülnek De a családtagok és a szerettek számára ez sohasem könnyű látvány. Miközben engem nézett, Sylvia magát győzködte, hogy tartson ki eredeti megérzése mellett De ez még neki is kezdett nagyon-nagyon nehezebbé esni.

Holley egyre inkább önmagát hibáztatta (bárcsak korábban feljött volna a lépcsőn, bárcsak ez meg az...), és mindenki nagyon keményen dolgozott azon, hogy elterelje a figyelmét a témáról.

De ekkorra már mindenki tudta, hogy még ha fel is épülök, arra nem éppen a felépülés lesz a legjobb szó. Legalább három hónapnyi intenzív rehabilitációra lesz szükségem, krónikus beszédzavaram lesznek (már ha marad egyáltalán annyi agykapacitásom, hogy beszélni tudjak), és életem végéig ápolónő kell majd mellém. Ez volt a legjobb lehetséges kimenetel, és bármilyen súlyosnak és komornak is hangzik, ez is csak az optimista fantáziálgatások világába tartozott. Annak esélye, hogy egyáltalán ennyivel megúszom, kezdett a nulla felé tendálni.

Bondot megkímélték attól, hogy az állapotomat részletezzék előtte. De pénteken, iskola után meghallotta, amint az egyik orvos körvonalazza Holley-nak azt, amit a feleségem már magától is tudott. Eljött az idő, hogy szembenézzon a ténnyel. Nem maradt sok remény.

Aznap este, amikor haza kellett volna indulnia, Bond nem volt hajlandó elhagyni a szobámat. A megszokott gyakorlat az volt, hogy egyszerre csak kerten lehettek bent, hogy az orvosok és az ápolónők munkáját ne zavarják. Holley este hat körül gyengéden felvetette, hogy ideje lenne hazaindulni. De Bond nem volt hajlandó felállni a székből, amely a fehérvérsejtek és az E. coli csatáját ábrázoló rajza alatt állt.

– Amúgy semtudja, hogy itt vagyok – mondta félig keserű, félig könnyörgő hangon. – Miért ne

maradhatnék?

Úgyhogy az este további részében mindenki felváltva járkált be hozzám, hogy Bond ott maradjon.

De másnap reggel – szombaton – Bond teljes pálfordulása következett be. Amikor Holley benézett a szobájába, azt mondta, hogy nem akar bejönni a kórházba.

– Miért nem? – kérdezte Holley.

– Mert félek – válaszolta Bond.

Ez a vallomás mindenkit megijesztett.

Holley néhány percre visszament a konyhába.

Utána ismét megpróbálkozott, és megkérdezte, nem akarja-e mégis meglátogatni az apukáját.

A fiam hosszan, némán rámeredt.

– Na jó – egyezett bele végül.

A szombat úgy telt el, hogy folytatták mellettem a virrasztást, és a családom és az orvosaim reménykedve beszélgettek rólam. Az egész egy reménytelen próbálkozásnak tűnt arra, hogy életben tartsanak. Mindenkinek jobban ki voltak ürülve a tartalékai, mint egy nappal korábban.

Szombat éjszaka, miután Phyllis anyánkat, Bettyt visszavitte a hotelszobába, beugrott a házunkba. Koromsötét volt, az ablakokban egyetlen lámpa sem világított. Miközben Phyllis átgázolt a sáron, nehezeire esett megtartani az egyensúlyát a köveken. Már öt napja folyamatosan esett – azóta, hogy felvettek engem a kórházba. Az ilyen szünet nélküli eső nagyon szokatlan a virginiai síkságon, ahol a november általában hűvös, tiszta és napos, mint az előző vasárnap volt, az utolsó nap a rohamom előtt. Az a nap ekkorra már nagyon távolivá homályosult, és úgy tűnt, mintha mindig is ömlött volna az eső az égből. Mikor lesz már vége?

Phyllis benyitott a házba, és felkapcsolta a villanyt. A hét eleje óta jártak hozzánk emberek, hogy ennivalót hozzanak, és noha élelem továbbra is érkezett, a félig reménykedő, félig aggódó hangulat, amivel az átmeneti válságot kezelték, egyre sötétebbé és elkeseredettebbé vált. A családukhoz hasonlóan a barátaink is tudták, hogy ami engem illet, kezd minden remény elfogyni.

Phyllis néhány másodpercig azon gondolkozott, hogy begyűjt, de ezt a gondolatot szorosan követte egy másik, sokkal kellemetlenebb. Miért fáradna vele? Hirtelen sokkal kimerültebbnek és letörtebbnek érezte magát, mint valaha, amióta csak az eszt tudta. Lefeküdt a fa borítású dolgozószoba kanapéjára, és mély álomba merült.

Fél órával később Sylvia és Peggy is hazatértek, és amikor meglátták Phyllist, lábujjhegyen mentek át a dolgozószobán. Sylvia lement a pincébe, és észrevette, hogy valaki nyitva hagyta a fagyasztót. A víz tócsában állt a padlón, az élelmiszerek pedig kezdtek felolvadni – beleértve néhány jó kis steaket is.

Amikor Sylvia elmondta a pincebeli helyzetet Peggynek, úgy döntöttek, kihozzák belőle, amit lehet. Felhívták a család többi tagját, és munkához láttak. Peggy hozott néhány edényt, majd összedobtak egy rögtönzött lakomát. Betsy, a lánya, Kate, és a férje, Robbie hamarosan csatlakoztak hozzájuk, Bonddal együtt. Idegesen csevegtek, és mindenki csak kerülgette az őket legjobban foglalkoztató témát: hogy én – a díszvendég – valószínűleg már soha nem térek vissza ebbe a házba.

Holley visszament a kórházba, hogy folytassa a folyamatos virrasztást. Leült az ágyam mellé,

megfogta a kezemet, és Susan Reintjes mantráját ismételte, arra kényszerítve magát, hogy a szavak jelentésére koncentráljon, miközben kimondja őket, és hogy szíve mélyén higgyen abban, hogy igazak.

„Érted imádkozunk.

Te másokat gyógyítottál. Most rajtad a sor, hogy meggyógyulj. Sokan szeretnek.

A tested tudja, mi a dolga. Még nem jött el a halálod ideje.”

20.

A végjáték

Ahányszor csak a rideg Földigilisza Nézőpontjában találtam magam, képes voltam felidézni a ragyogó Forgó Dallamot, amely megnyitotta előttem az utat az Átjáróba és a Magba. Hosszú időszakokat töltöttem – amelyek ugyanakkor semmi percnak tűntek – az őrangyalom társaságában a pillangószárnyon, és egy örökkévalóságot azzal, hogy a Mag mélyén a Teremtőtől és a Korongtól tanultam dolgokat.

Volt egy pont, amikor felértem az Átjáró peremére, és azon kaptam magam, hogy nem tudok bemenni. A Forgó Dallam amely addig a jegyem volt a magasabb régiókba már nem tudott bejuttatni oda. A Menny kapui bezárultak előttem.

Annak leírása, hogy ez milyen érzés volt, a lineáris nyelv szűk keresztmetszete miatt- amelyen kénytelenek vagyunk mindent keresztülerőltetni itt, a Földön – ismét rendkívül nagy kihívás. Az olvasó gondoljon azokra az alkalmakra, amikor csalódást élt át. A földön átélt veszteségek bizonyos értelemben mind csak változatai a központi, nagy veszteségnek: a Mennysors elvesztésének. Aznap, amikor bezárultak előttem a Menny kapui, olyan szomorúságot éreztem, mint még soha. Az érzelmek egészen mások odafent. Minden emberi érzelem jelen van, de mélyebbek és tágabbak – nem korlátozódnak belülre, hanem kívül is ott vannak. Mintha ahányszor megváltozna a hangulatunk idelent a Földön, az időjárás is megváltozna. Mintha a könnyeink zivatart váltanának ki, az örömeinktől pedig azonnal eltűnnének a felhők. Ez segít annak elképzelésében, mennyivel erőteljesebbek és jelentősegteljesebbek a hangulatváltozások odafent, hogy különös módon mennyire nem létezik igazán az, amire mi „odabent”-ként és „odakint”-ként gondolunk.

Így történt, hogy én megtört szívvel elmerültem a folyamatosan erősödő bánat világában, a homályban, és egyben konkrétan is süllyedni kezdtem.

Hatalmas felhőfalak között ereszkedtem lefelé. Mindenfelé duruzsoltak körülöttem, de a szavakat nem tudtam kivenni Majd ráébredtem, hogy számtalan lény vesz körbe, a távolba vesző ívekben térdelve. Most, visszatekintve már értem, mit csináltak ezek a félig látható, félig érezhető lények, akik felettem és alattam sorakoztak a sötétben.

Értem imádkoztak.

Két arcra tisztán emlékeztem később, Michael Sullivanéra és a feleségéire, Page-ére. Csak profilból láttam őket, de egyértelműen azonosítottam mindkettejüket, miután visszatértek a nyelvi képességeim. Michael személyesen is ott járt az intenzíven több alkalommal, hogy imádkozzon értem, de Page egyszer sem látogatott meg (noha ő is mondott értem imákat).

Ezekből az imákból energiát kaptam. Valószínűleg ez volt az oka annak, hogy bármilyen mély szomorúság is égett bennem, valamilyen különös bizonyosságot éreztem, hogy minden rendben lesz. Ezek a lények tudták, hogy egy átmeneten haladok éppen keresztül, és azért énekeltek és imádkoztak, hogy segítsenek tartani bennem a lelket. Én az ismeretlenbe tartottam, de ekkorra már tökéletesen hittem és bíztam abban, hogy gondomat fogják viselni, ahogy azt a pillangószárnyas társam és a végtelenül szerető Istenség ígérte – hogy bárhova is megyek, a Menny velem tart. A Teremtő Om formájában jelenik majd meg, és egy angyal – az én angyalom – alakjában, a Pillangószárnyas Lányéban. Kiindultam visszafelé, de nem voltam egyedül – és tudtam, hogy soha többé nem fogom egyedül érezni magam.

A szivárvány

Amikor később elgondolkozott rajta, Phyllis azt mondta, hogy abból a hétből az esőre emlékezett leginkább. Az alacsonyan szálló felhőkből a hideg, csapkodó esőre, amely egy pillanatra sem enyhült, és egy pillanatra sem engedte át a napfényt. De akkor, azon a vasárnapi reggelen, amikor beállt a kórház parkolójába, valami furcsa dolog történt. Phyllis éppen elolvasott egy SMS-t az egyik bostoni imacsoporttól, amelyben az állt „Várd a csodát.” Miközben azon töprengett, vajon mekkora csodára számíthat, segített anyának kiszállni a kocsiból, és mindketten megjegyezték, hogy elállt az eső. A nap keleten átlőtte sugarait egy szakadáson a felhők között, megvilágítva a gyönyörű, őszreg hegyeket nyugaton, és a fenti felhőréteget is, aranyfénybe borítva a szürke fellegeket.

Majd amikor a távoli csúcsok felé pillantottak, az ellentétes irányba, mint ahol a november közepi nap emelkedni kezdett, meglátták.

Egy tökéletes szivárvány volt ott.

Sylvia együtt autózott a kórházba Holley-val és Bonddal egy megbeszélte találkozóra a vezető orvossal, Scott Wade-del. Dr. Wade egyben a barátunk és szomszédunk is volt, és a legnehezebb döntés előtt állt, amellyel az életveszélyes betegségekkel foglalkozó orvosoknak szembe kell nézniük. Minél hosszabb ideig maradok kómában, annál nagyobb a valószínűsége, hogy életem hátralévő részét „tartós vegetatív állapotban” kell töltennem. Mivel az agyhártyagyulladás egyáltalán nem reagált jól a kezelésre, azt kockáztatták, hogy végül sikerül legyőzniük a betegséget, pusztán azért, hogy pár hónapig vagy évig egykor eleven, de immár nem reagáló testben élhessek, nulla életminőséggel.

– Üljenek le – mondta dr. Wade Sylviának és Holley-nak kedves, ugyanakkor félreérthetetlenül komor hangon. – Dr. Brennannal konferenciabeszélgetéseket folytattunk a Duke, a University of Virginia és a Bowman Gray orvosi egyetem szakértőivel, és el kell mondjam, hogy mindenki kivétel nélkül egyetért abban, hogy nem állnak jól a dolgok. Ha Eben nem tanúsít komoly javulást a következő tizenkét órában, akkor valószínűleg beszélnünk kell az antibiotikumok abbahagyásáról. Egy bakteriális agyhártyagyulladással kómában töltött hét önmagában is kizárja a gyógyulás esélyét. Mindezt tekintetbe véve, talán jobb lenne, ha hagynánk, hogy a természet végezze a dolgát.

– De tegnap láttam, hogy megrezzent a szemhéja – tiltakozott Holley. – Tényleg mozgott. Majdnem úgy, mintha ki akarná nyitni. Biztos vagyok benne, hogy jól láttam.

– Ebben nem kételkedem – felelte dr. Wade. – A fehérvérsejtszáma is csökkent. Mindez jó hír, és egy pillanatra sem állítanám, hogy nem az. De a kontextusában kell néznie ezt a helyzetet. Jelentősen visszavettük Eben fájdalomcsillapítását, és a neurológiai vizsgálata több neurológiai aktivitást fog kimutatni, mint eddig. Az agytörzse részben működik, de nekünk a magasabb rendű agyfunkciókra lenne szükségünk, és azoknak még mindig nyoma sincs. A legtöbb kómás betegnél idővel megfigyelhető némi javulás a látható éberségi szintjükben. A testük olyan dolgokat csinál, amelyekből úgy tűnhet, mintha visszatérnének. De nem fognak. Egyszerűen csak az agytörzs kerül a „coma vigile” nevű állapotba, abba a mintázatba, amely hónapokig vagy évekig is kitarthat. Nagy valószínűséggel csak ez áll a mozgó szemhéjak mögött. És ismét el kell mondanom, hogy hét nap kóma, az rettenetesen nagy idő bakteriális agyhártyagyulladással.

Dr. Wade nagyon sok szót használt, hogy elvegye a mondanivalója élet, amelyet egyetlen mondatban is közölhetett volna. Eljött az ideje, hogy hagyják a testemet meghalni.

22.

Hat arc

Miközben ereszkedtem, további arcok bugyborékoktak fel a sárból, mint mindig, amikor a Földigilisza Nézőpontjának Birodalmába süppedtem. De ezúttal volt némi különbség az arcokban. Immár emberek voltak, nem állatiak.

És egyértelműen mondtak dolgokat.

Nem mintha képes lettem volna kivenni, mit mondanak. Egy kicsit olyan volt az egész, mint a régi Charlie Brown-képregények, amelyekben amikor a felnőttek beszélnek, csak kivehetetlen hangok vannak. Később, visszatekintve ráébredtem, hogy hat arcot is felismertem a látottak közül. Ott volt Sylvia, Holley, és a nővére, Peggy. Ott volt Scott Wade és Susan Reintjes. Egyikük, az egyetlen, aki nem volt személyesen jelen az ágyam mellett azokban az utolsó órákban, Susan volt. De a maga módján persze ő is az ágyam mellett állt, mert aznap éjjel, előző éjszaka, leült Chapel Hill-i otthonában, és odakívánta magát mellém.

Amikor ezt később megtudtam, megdöbbsentem, hogy anyám, Betty, és a húgaim, akik egész héten szeretettel fogták a kezemet, hiányoztak a látott arcok közül. Anyának éppen meghúzódott a lába, és csak mankóval tudott járni, de hűségesen részt vett a virrasztásban. Utána megtudtam, hogy azon az utolsó éjszakán ők nem voltak ott. Azoknak az arcára emlékeztem, akik testi valójukban jelen voltak a kómám hetedik reggelén vagy előző este.

De miközben leereszkedtem, még mindig nem tudtam nevet vagy kilétet kapcsolni egyik archoz sem. Csak azt tudtam vagy éreztem, hogy valamiért ők fontosak nekem.

Az egyik különösen erőteljesen vonzott magához. Húzni kezdett. Egy rántás következtében, amely mintha végigvisszhangzott volna a hatalmas felhő- és angyalaknában, amelyen keresztül ereszkedtem, hirtelen ráébredtem, hogy nem csak az Átjáró és a Mag lényeit – akiket mintha mindig is ismertem és szerettem volna – ismerem.

Az alattam levő lényeket is ismerem és szeretem – azokat, akik a lenti birodalomban élnek, amely felé sebesen közelítettem. Azokat a lényeket, akikről mostanáig teljesen megfeledkeztem.

Ez a tudat mind a hat arcra összpontosult, de főleg a hatodikra. Az annyira ismerős volt. Végtelen félelemmel határos döbbenettel ébredtem rá, hogy bárki is az, nagyon nagy szüksége van rám. Hogy ő olyasvalaki, aki nem élne túl, ha elhagynám. Ha magára hagynám, elviselhetetlen lenne a fájdalma – éppen olyan, mint amelyet én éreztem, amikor bezárult előttem a Mennyek kapuja.

Ekkora árulást egyszerűen nem követhetek el.

Egészen odáig szabad voltam. A lehető leghatékonyabban utazgattam a világokban: anélkül, hogy érdekelt volna, mi lesz a vége. A végkimenetel egyáltalán nem számított, mert még amikor a Magban voltam, akkor sem támadt bennem szemernyi aggodalom vagy bűntudat sem azzal kapcsolatban, hogy valakinek fájdalmat okozok. Persze ez volt az egyik első dolog, amit megtanultam, amikor a Pillangószárnyas Lány azt mondta nekem: – Nem hibázhatsz.

De ez most megváltozott. Annyira megváltozott, hogy utam során ekkor éreztem első ízben rettenetes félelmet. Nem magamat féltettem, hanem azokat az arcokat – különösen a hatodikat. Azt az arcot, amelyet még mindig nem tudtam azonosítani, de azt tudtam, hogy nagyon fontos számomra.

Ez az arc még részletgazdagabbá vált, amíg végül megláttam, hogy a visszatérésemért könyörög:

azért, hogy kockáztassam meg a rettenetes leereszkedést a lenti világba, hogy ismét vele lehessenek. A szavait még mindig nem értettem, de valahogy arra utaltak, hogy van még dolgom ebben a lenti világban – ahogy mondani szokás, még van vesztenivalóm.

Számít, hogy visszatérjek. Kötelékeim vannak odalent – olyan kötelességeim, amelyeket tiszteletben kell tartanom. Minél tisztábbá vált az arc, annál inkább rádöbbentem erre. És annál közelebb kerültem ahhoz, hogy felismerjem.

Egy fiatal fiú arca volt.

23.

Az utolsó éjszaka, az első reggel

Amikor leült dr. Wade-del, Holley megkérte Bondot, hogy várja meg az ajtó előtt, mert nem akarta, hogy meghallja a rossz híreket, amelyekre számított. De Bond ezt megérezte, ott bóklászott az ajtó előtt, és meghallotta dr. Wade néhány szavát. Eleget ahhoz, hogy ráébredjen, mi a helyzet. Hogy megértse, hogy az apja nem fog visszajönni. Soha.

Bond berohant a szobámba, és az ágyamra vetette magát. Zokogva csókolgatta a homlokomat, és simogatta a vállamat. Majd felhúzta a szemhéjamat, és azt mondta üres, vak szemembe: – Meg fogsz gyógyulni, apa. Meg fogsz gyógyulni. – Ezt folyamatosan ismételte, gyermek módjára, abban a hitben, hogy ha elég sokszor kimondja, akkor igazzá válik.

Mindeközben a folyosó túlsó végén lévő szobában Holley a levegőbe meredt, és megpróbálta felfogni dr. Wade szavait.

Végül azt mondta: – Azt hiszem, ez azt jelenti, fel kell hívnom Ebent az egyetemen, hogy jöjjön ide.

Dr. Wade nem vitatkozott. – Igen, azt hiszem, ez lenne a helyes.

Holley odasétált a tárgyaló nagy panorámaablakához, amely az esőáztatta, de egyre fényesebb virginiai hegyekre nézett, elővette a telefonját, és Eben számát tárcsázta.

Közben Sylvia felállt a székből.

– Holley, várj egy kicsit – mondta. – Menjünk be csak még egyszer, utoljára.

Sylvia bement az intenzíves szobába, és megállt az ágyamnál Bond mellett, aki némán masszírozta a kezem. Sylvia a karomra tette a kezét, és gyengéden megsimogatta. A fejem feléjük volt fordítva, mint végig az előző hét során. Az elmúlt napokban mindenki az arcomat nézte, nem az arcomba nézett. Csak akkor volt nyitva a szemem, amikor az orvosok ellenőrizték a pupillareflexemet (ez az egyik legegyszerűbb, de leghatékonyabb módja az agyfunkciók ellenőrzésének), vagy amikor Holley és Bond az orvosok ismételt utasítása ellenére felhúzták a szemhéjamat, és megnézték halott, üres tekintetemet, amely kétfelé állt, mint egy törött babáé.

De miközben Sylvia és Bond az ernyedt arcomat bámulta, eltökélten ellenállva annak, hogy elhiggyék az orvos szavait, valami történt.

Kinyílt a szemem

Sylvia felsikoltott. Később elmesélte, hogy az okozta számára a legnagyobb döbbenetét – közvetlenül a szemem kinyitása után –, hogy azonnal elkezdtem körbenézni Fel, le, jobbra, balra. Sylviát ez nem egy felnőltre emlékeztette, aki hétnapos kómából ébred, hanem egy újszülöttre – olyasvalakire, aki most jött a világra, és először nézi meg magának.

Bizonyos értelemben igaza is volt.

Sylvia végül magához tért a sokkból, és ráébredt, hogy engem zavar valami. Átrohant abba a szobába, ahol Holley még mindig a panorámaablakon bámult kifele, és IV. Ebennel beszélgetett.

– Holley... Holley! – kiabálta Sylvia. – Felébredt. Ébren van! Mondd meg Ebbenek, hogy az apja visszatért.

Holley Sylviára meredt. – Eben – mondta a telefonba. – Vissza foglak hívni. Az... apád visszatért... az életbe.

Holley elindult, majd futásnak eredt az intenzív felé, sarkában dr Wade-del. És valóban, ott hánykolódtam az ágyban. Nem gépiesen, hanem mert magamhoz tértem, és láthatóan zavart valami. Dr. Wade azonnal megértette, micsoda: a lélegeztető csöve, ami még mindig a torkomban volt. A cső, amelyre már nem volt szükségem, mivel az agyam a testem többi részével együtt éppen életre kelt. Az orvos odanyúlt, leszedte a rögzítő ragasztószalagot, és óvatosan kihúzta belőlem a csövet.

Kicsit csukladoztam, beszívtam az első teljesen segítség nélküli légvételemet az elmúlt hét napban, és kimondtam ennek a hét napnak az első szavait:

– Köszönöm.

Phyllisnek még mindig a szivárvány járt az eszében, amelyet a liftből kilépve meglátott. Anyát tolt a tolószékben. Beléptek a szobába, és Phyllis majdnem hanyatt esett meglepetésében. Én az ágyamban ültem, és visszanéztem rájuk. Betsy fel-le ugrált. Megölelte Phyllist. Mindketten könnyekben törtek ki. Phyllis közelebb lépett, és mélyen a szemembe nézett.

Én visszanéztem rá, majd végignéztam a többiekre is.

Miközben szerető családom és a rólam gondoskodó személyzet az ágyam köré gyűlt, továbbra sem értve a megmagyarázhatatlan változást, békés, örömteli mosoly ült ki rám.

– Minden rendben – mondtam éppen annyira sugározva, mint amennyire szavakkal közölve ezt az üzenetet. Mindegyikükre mélyen ránéztem, elismerve létezésük isteni csodáját.

– Nem aggódjatok... Minden rendben – ismételtem meg, hogy minden kétséget eloszlassak.

Phyllis később azt mesélte, ez olyan volt, mintha egy fontos túlvilági üzenetet adnék át, amely szerint a világ olyan, amilyennek lennie kell, hogy nincs mitől tartanunk. Azt mondja, gyakran felidézi azt a pillanatot, amikor valami triviális probléma bántja – hogy vigaszt merítsen belőle.

Miközben végignéztam az összegyűlteken, láthatóan visszatértem a földi létezésembe.

– Mit kerestek ti itt? – kérdeztem tőlük.

Phyllis azt felelte: – Te mit keresel itt?

A visszatérés

Bond úgy képzelte, hogy majd a megszokott apja fog felébredni, aki körbenéz, és csak tájékoztatni kell az addig történekekről, mielőtt folytatná atyai szerepét.

De hamar ráébredt, hogy ez nem lesz annyira egyszerű. Dr. Wade két dologra figyelmeztette Bondot: egyrészt ne reménykedjen abban, hogy bármire is emlékezni fogok abból, amit a kómától visszatérve mondtam. Elmagyarázta, hogy az emlékezet nagyon sok energiát kíván meg az agytól, és hogy az én agyam még nem jött helyre annyira, hogy ilyen magas szinten teljesítsen.

Másrészt ne aggódjon túlzottan amiatt, amiket ezekben az első napokban mondok, mert jó része elég nagy örölségnek fog tűnni.

Mindkettőben igaza volt.

Azon az első reggelen Bond büszkén megmutatta a rajzot, amelyet Ebennel készítettek az E. colit megtámadó fehérvérsejtjeimről.

– Hű, ez gyönyörű – mondtam.

Bond ragyogott a büszkeségtől és az izgalomtól.

Utána azzal folytattam: – Milyen az időjárás odakint? Mit mond a számítógép? Indulnod kell, mindjárt készen állok az ugrásra!

Bond arca elszomorodott. Mondanom sem kell, nem erre a visszatérésre számított.

Vad látomásaim voltak, életem legizgalmasabb pillanatait éltem át újra, a legélénkebb színekben. A fejemben éppen ejtőernyővel készültein ugrani a DC3-ból, öt kilométeres magasságból... Én voltam az utolsó, ahogy azt szeretem. A testem úgy repült a legteljesebben.

Ahogy kivettem magam a repülőgép ajtaján a ragyogó napfénybe, azonnal fejesugró pózt vettem fel, karomat a testemhez szorítva (mármint fejben), és éreztem az ismerős menetszelet. Közben elsuhanam a propeller mellett, lentről bámulva, ahogy a hatalmas, ezüstös gép hasa az ég felé lendül, óriási rotorjai lassított felvételen pörögnek, és az alján a föld és a felhők tükröződnek. Merengve bámultam a fékszárnyakat és a kiengedett kereket (mintha le akarna szállni a gép, amely még kilométerekkel volt a föld felett, de lelassított, hogy minimalizálja az ugrók számára az ellenszelet).

Karjaimat nagyon erősen a testemhez szorítottam, hogy minél hamarabb óránkénti 350 kilométeres sebességre gyorsuljak, és csak pöttyös, kék sisakom és a vállam állt ellen a ritka levegőnek, miközben a bolygó maga felé húzott – másodpercenként közelebb jutva egy foci pályához. A szél a hurrikán sebességének háromszorosával tombolt mellettem, hangosabban, mint bármi is valaha.

Elhaladtam két hatalmas, pufók fehér felhő között, rakétaként süvítve át a résnyi szakadékban, miközben alattam ott ragyogott a zöld föld és a csillogó, kék tenger. Eszeveszett izgalommal rohantam az alig látható barátaim felé. Ők színes hópehely alakzatba rendeződtek, amely másodpercről másodpercre egyre nagyobbá vált, ahogy további ugrók is csatlakoztak hozzá mélyen odalent...

Oda-vissza ugráltam az intenzíves szobám jelene és a csodálatos ejtőernyős ugrás fejemben zajló, adrenalinban úszó illúziója között.

Félúton jártam az örület és a megértés között.

Két napon át halandzsáztam ejtőernyőzésről, repülőgépekről és az internetről mindenkinek, aki meghallgatott. Miközben az agyam szép lassan összeszedte magát, egy különös és kimerítően paranoid univerzumba kerültem. Kényszeressé váltam a megjelenő „internetes üzenetek” miatt, amelyek mindig előjöttek, ahányszor csak becsuktam a szemem – néha még nyitott szemmel is láttam őket a plafonon. Amikor lehunytam a szemem, reszelős, monoton, dallamtalan kántálást is hallottam, de ez általában eltűnt, amikor kinyitottam. A levegőbe mutogattam, mint E. T., így próbáltam az orosz és kínai internetes üzeneteket eltolni előlem.

Egyszóval, kissé megőrültem.

Egy kicsit olyan volt, mint a Földigiliszta Nézőpontjának világában, csak még rémálomszerűbb, mivel amit hallottam és láttam, azt átítták emberi múltam tapasztalatai (a családtagjaimat felismertem, még akkor is, amikor – mint Holley esetében – a nevükre nem emlékeztem).

Ugyanakkor teljesen hiányzott a világból az a döbbenetes élesség és vibráló gazdagság – a hipervalószerűség –, amely az Átjáróban és a Magban megvolt. Egyértelműen visszakerültem az agyamba.

Amikor felébredtem, úgy tűnt, teljesen tiszta az agyam, ám hamarosan ismét eltűntek a kóma előtti életem emlékei. Csak arra emlékeztem, hogy honnan érkeztem éppen: a Földigiliszta Nézőpontjának durva, csúf birodalmára, az idilli Átjáróra és a lenyűgöző, mennyei Magra. Az elmém – a valódi énem – visszakényszerítette magát a fizikai létezés túl szűk és behatárolt öltözkébe, a maga tér- és időbeli korlátaival, lineáris gondolkodásával és a verbális kommunikáció limitjeivel. Azokba a dolgokba, amelyekről egy héttel korábban még úgy gondoltam, a létezés egyetlen módját jelentik, de amelyek most különösen kemény feltételeknek tűntek.

A fizikai létezés legfőbb tulajdonsága a védekezés, miközben a spirituális létezés ennek pont az ellentettje. Ez az egyetlen magyarázat, amelyet adni tudok arra, miért járt ilyen nagymértékű paranoiával a visszatérésem. Egy ideig a meggyőződésemmé vált, hogy Holley (akinek – mint már említettem – a nevére nem emlékeztem, de valahogy felismertem benne a feleségemet) és az orvosaim meg akarnak ölni. Újabb, esetenként rendkívül hosszú és életszerű álmaim és ábrándjaim is voltak a repülésről és az ejtőernyőzésről. A leghosszabban és legfelkavaróbban – amely szinte nevetségesen részletes volt – egy dél-floridai onkológiai klinikán találtam magam, amelyben külső liftek voltak, és ahol Holley, két dél-floridai rendőr és két ázsiai nindzsa fényképész üldözött, kábeleken ugrálva.

Valójában egy úgynevezett „intenzív osztályos pszichózison” mentem keresztül. Ez normális, várható dolog olyan páciensek esetében, akik hosszú, inaktív periódus után térnek magukhoz. Rengetegszer láttam már ilyet, de belülről még soha. És belülről ez nagyon-nagyon más.

A rémálmoknak és paranoid fantáziáknak ebbe a sorozatába visszatekintve az volt a legérdekesebb, hogy tényleg nem voltak többek ennél: fantáziáknál. Némely részei – főként a hosszú, dél-floridai nindzsás rémálom – különösen intenzívek voltak, sőt, kifejezetten rémisztőek, amikor átéltem őket. De visszanezve – szinte attól a pillanattól, hogy ez a periódus véget ért – tisztán láthatóvá vált, hogy miről is volt szó: olyasmiről, amit megviselt agyam hozott létre, miközben megpróbálta összeszedni magát. Ezen időszak alatt némely álmom döbbenetesen és félelmetesen eleven volt. De végső soron csak azt hangsúlyozták ki, mennyire nagyon különbözik az álombéli tudatállapotom a mélykómás hipervalóságától.

Ami a rakétákat, a repülőket és az ejtőernyős témákat illeti – amelyek oly kitartóan visszatértek –, meglehetősen helytállóak voltak szimbolikus szempontból, mint később rájöttem. Hiszen arról volt

szó, hogy veszedelmes visszautat tettem meg éppen egy nagyon távoli helyről agyam elhagyott, de ismét funkcionálissá váló úrállomására. Nem is lehetne jobb földi analógiát találni arra, ami a betegségem hete során történt velem, egy rakétakilövésnél.

25.

Még nem egészen

Nem Bond volt az egyetlen, akinek nehézséget okozott a határozottan furcsa személyiségem elfogadása azokban az első napokban. Egy nappal azután, hogy visszanyertem az eszméletemet – hétfőn – Phyllis felhívta IV. Ebent Skype-on, a számítógépén.

– Eben, itt az apád – mondta, és felém fordította a kamerát.

– Szia Apa, hogy s mint? – kérdezte vidáman.

Egy percig csak vigyorogtam és bámultam a számítógép képernyőjét. Mikor végre megszólaltam, Eben elszomorodott. A beszédem fájdalmasan lassú volt, és a szavaimnak alig volt értelme. Eben később azt mondta: – Olyan voltál, mint egy zombi, vagy mint aki egy LSD-s “bad trip”-en van. – Sajnos neki senki nem szólt a lehetséges intenzív osztályos pszichózisomról előre.

A paranoiám aztán fokozatosan alábbhagyott, a gondolkozásom és kommunikációm pedig világosabb lett. Két nappal az ébredésem után áthelyeztek az Idegtudományi Utókezelő Részlegbe. Phyllis és Betsy kapott egy-egy vendégágyat a nővérektől, így ők mellettem tudtak aludni. Kizárólag bennük kettőjükben tudtam megbízni – mellettük biztonságban éreztem magam, ők voltak a fogódzkodók az új valóságomban.

Az egyetlen gond az volt, hogy nem aludtam. Egész éjjel ébren tartottam őket, az Internetről, úrállomásokról, szovjet kettős ügynökökről és minden egyéb ostobaságról hablatyolva. Phyllis megpróbálta meggyőzni a nővéreket, hogy köhögőrohamom van, abban bízva, hogy kapok köhögés elleni szirupot, ami talán biztosít egy órányi folyamatos alvást. Olyan voltam, mint egy újszülött, akinél még nem alakult ki az alvás menetrendje.

Nyugodtabb pillanataimban Phyllis és Betsy lassan visszahúzott a valóságba. Felemlegettek mindenféle gyermekkori történetet, én pedig lenyűgözve hallgattam, mintha először hallanám őket. Minél többet beszéltek, annál többször pislákol fel bennem a felismerés valami fontos dologgal kapcsolatban – az a felismerés, hogy bizony én magam is ott voltam ezeken az eseményeken.

Később mindkét nővérem mondta, hogy a paranoid fecsegés sűrű ködén át nagyon gyorsan kezdett kibontakozni annak a testvérnek a képe akit korábban ismertek.

– Elképesztő volt, – mondta Betsy később – épp csak kijöttél a kómából, nem voltál tisztában sem azzal, ki vagy, sem azzal, hogy mi is történik valójában, az esetek felében mindenféle örültségekről beszéltél, de mégis, a humorérzéked a régi volt. Egyértelműen *TE* voltál. Visszatértél!

– Az egyik első dolog, amit tettél, az volt, hogy elsütöttél egy poént az etetéseddel kapcsolatban – mesélte később Phyllis. – Fel voltunk rá készülve, hogy etetnünk kell téged, kanál kanál után, ameddig csak szükséges. De te végül egyetlen kanállal sem fogadtál el. El voltál szánva, hogy azt a narancsszelét magad tömöd a szádba.

Ahogy az agyam ideiglenesen lefulladt motorja kezdett mind jobban beröffeni, figyelni kezdtem magam, ahogy mondok vagy teszek bizonyos dolgokat, és csodálkoztam: hát ez meg honnan jött? Egyszer egy Jackie nevű lynchburgi barátom jött látogatóba. Holley és én onnan ismertük Jackie-t és a férjét Ront, hogy tőlük vettük annak idején a házunkat. Anélkül, hogy akartam volna, a délen szocializálódott énem előretört, és Jackie-t látva azonnal megkérdeztem: – Hogy van Ron?

Újabb pár nappal később kezdtem néha egészen világos beszélgetéseket folytatni a látogatóimmal,

és megintcsak lenyűgöző volt, hogy mennyi ilyen kapcsolat jött vissza automatikusan, anélkül, hogy meg kellett volna erőltetnem magam. Az agyam úgy repült végig a társasági élet egyre ismerősebb tájain, mintha robotpilóta vezetné. Ezzel első kézből nyertem bizonyítékot arra, amit agysebészként már régen tudtam: az agy tényleg lenyűgöző gépezet.

Persze mindenkinek ott zakatolt a fejében (tisztább pillanataimban az enyémet is beleértve) a ki nem mondott kérdés: mennyire fogok felépülni? Vajon teljes mértékben, vagy az E. coli az orvosok által jósolt károk legalább egy részét elkövette? Ez a mindennapos várakozás mindenkit felőrölt, különösen Holley-t, aki attól tartott, hogy varázslatos javulásom hirtelen leáll, és neki belőlem csak egy rész marad.

De napról napra egyre több tért vissza „belőlem”. A nyelv. Az emlékek. A felismerés képessége. Egy bizonyos rám jellemző huncutság is visszajött. És bár a húgaim nagyon örültek, hogy visszanyertem a humorérzékeimet, azt nem mindig értékelték, ahogyan „felhasználtam”. Hétfő délután Phyllis megsimogatta a homlokomat, én pedig hátrahőköltem.

– Jajj! – kiáltottam fel. – Ez fáj!

Majd, kiélvezve a rémült arckifejezéseket, hozzátettem: – Csak vicceltem.

Mindenkit meglepett a gyógyulásom sebessége – kivéve engem. Nekem akkor még – fogalmam sem volt arról, mennyire közel jártam a halálhoz. És ahogy a barátaim és a családtagjaim egyenként visszatértek az életükhöz, én minden jót kívántam nekik – áldott tudatlanságban az alig megúszott tragédiát illetően. Annyira vidám voltam, hogy az egyik neurológus, aki a rehabilitációs program miatt vizsgált ki, ragaszkodott ahhoz, hogy „túlzott eufóriám” van, és hogy valószínűleg agykárosodást szenvedtem. Ez az orvos – hozzám hasonlóan – csokornyakkendő-rajongó volt, és azzal viszonztam a diagnózisát, hogy távozása után közöltem a húgaimmal: „furcsán kispolgári nézetei vannak a csokornyakkendőjéhez képest.”

Már akkor tudtam valamit, amit egyre több ember kezdett elfogadni körülöttem. Bármit is mondjanak az orvosok, nem vagyok beteg vagy agykárosodott. Teljesen jól vagyok.

Ami azt illeti – noha ezt akkor még csak én tudtam – életemben akkor voltam először teljesen „jól”.

A hír elterjesztése

„Teljesen jól” – még ha állt is még némi munka előttem a hardverszekciót illetően. Néhány nappal azután, hogy átkerültem az ambuláns rehabilitációs központba, felhívtam IV. Ebent az egyetemen. Megemlítette, hogy éppen az egyik neurológiai kurzusának esszéjén dolgozik. Felajánlottam, hogy segítek, de ezt hamarosan meg is bántam. Sokkal nehezebb volt a témára koncentrálnom, mint gondoltam volna, és a terminológia, amiről azt hittem, hogy nagyon tudom, egyszerűen nem jutott eszembe. Döbbenetén ébredtem rá, milyen nagy út áll még előttem.

De ez is visszatért, szép fokozatosan. Egy napon arra ébredtem, hogy a tudományos és orvosi információk olyan kontinensnyi tárháza áll rendelkezésemre, amely előző nap még sehol sem volt. Ez volt az egyik legfurcsább tulajdonsága az egésznek: hogy reggel kinyitom a szemem, és ismét tele vagyok egy életnyi tanulás teljes eszköztárával.

Míg az idegsebészeti ismereteim lassan és óvatosan szivárogtak vissza belém, arra döbbenetes élességgel és tisztasággal emlékeztem, ami a testemen kívüli hét során történt velem. Ami a földi világon kívül történt velem, az tehetett arról a vad boldogságról, amellyel ébredtem, és ez az áldott állapotom továbbra is kitartott. Mérhetetlenül örültem annak, hogy visszatértem a szeretteim közé. De annak is örültem – olyan egyszerűen megfogalmazva, ahogy csak tudom –, hogy most először életemben sikerült megértenem, ki is vagyok igazából, és miféle világot népesírnék be.

Mohón – és naivan – vártam, hogy megoszthassam ezeket az élményeimet, különösen orvostársaimmal. Végére is, amin keresztülmentem, az megváltoztatta az agyról, a tudatosságról és magáról az élet jelentéséről (és arról, hogy mit nem jelent) alkotott minden addigi elképzelésemet. Ki ne várná kíváncsian, mire jutottam?

Mint kiderült, nagyon sokan. Legnagyobb részét orvosi végzettséggel rendelkező emberek.

Ne értsenek félre, az orvosaim nagyon örültek nekem. – Ez nagyszerű, Eben – visszhangozták ugyanazt, amit én mondtam számtalan betegemnek, akik életem során a műtét alatt átélt túlvilági élményeiket próbálták megosztani velem. – Nagyon beteg voltál. Az agyad gennyben úszott. Te is tudod, mikre képes az agy ilyen helyzetben.

Vagyis képtelenek voltak elfogadni azt, amit én olyan eltökélten szerettem volna megosztani velük.

Persze ki hibáztathatná őket ezért? Végére is, én magam sem értettem volna meg – azelőtt.

27.

A hazatérés

2008. november 25-én mentem haza, két nappal hálaadás előtt – hálával telt otthonomba. IV. Eben egész éjjel vezetett, hogy másnap reggel meglephessen. Amikor utoljára látott, kómában feküdtem, és Eben még mindig nem tudta felfogni, hogy egyáltalán élek. Olyan izgatott volt, hogy Nelson megyében, Lynchburgtól északra megbüntették gyorsajtásért.

Én órák óta fent voltam, otthonos, faborítású dolgozószobám karosszékében üldögéltem a tűz mellett, és arról gondolkoztam, amin keresztülmentem. Eben nem sokkal reggel hat után lépett be az ajtón. Felálltam, és hosszan megöleltem. Eben meg volt döbbenve. Amikor utoljára látott Skype-on a kórházban, alig tudtam egy ép mondatot összehozni. Most pedig – leszámítva, hogy még mindig elég sovány voltam, és egy intravénás cső lógott ki a karomból – ismét fel tudtam venni kedvenc szerepemet: Eben és Bond apját.

Vagyis csak majdnem voltam ugyanolyan. Eben valami más különbséget is észrevett rajtam. Később azt mesélte, hogy amikor aznap meglátott, azonnal meglepte, mennyire „jelen voltam”.

– Olyan tiszta voltál, olyan koncentrált – mondta. – Mintha valami fény ragyogott volna benned.

Nem haboztam megosztani vele a gondolataimat.

– Szenvedélyesen elolvasok mindent, amit csak lehet a témában – feleltem neki. – Annyira valóságos volt, Eben, szinte túl valóságos ahhoz, hogy valódi legyen, ha ez lehetséges. Írni akarok róla a többi neurológusnak. És utána akarok olvasni ahalálközeli élményeknek, és annak, mások mit tapasztaltak. El sem tudom hinni, hogy soha nem vettem ezt komolyan, soha nem figyeltem arra, amit a betegeim meséltek. Annyi kíváncsiság sem volt bennem, hogy belenézzek a szakirodalomba.

Eben először semmit nem felelt, de egyértelműen látszott, hogy arról gondolkodik, milyen tanácsot adhatna az apjának. Leült velem szemben, és igyekezett elérni, hogy meglássam a nyilvánvalót.

– Én hiszek neked, apa – mondta. – De gondolkozz el ezen: ha azt akarod, hogy mások értékesnek tartsák, amit mondasz, akkor semmiképpen sem szabad elolvasnod, amit mások mondtak.

– Akkor mit kell hát tennem? – kérdeztem.

– Írd le. Írd meg az egészet... Az összes emlékedet, olyan pontosan, ahogyan csak fel tudod idézni. De ne olvass könyveket vagy cikkeket mások halálközeli élményeiről vagy a fizikáról vagy a kozmológiáról. Addig semmiképpen, amíg le nem írod, ami veled történt. És ne beszélj anyának és senki másnak arról, ami veled történt, amíg kómában voltál... legalábbis amennyire ez lehetséges. Később is megteheted ezt, nem? Gondolj arra, amit nekem mondtál mindig: első a megfigyelés, az értelmezés csak utána következik. Ha azt akarod, hogy ami veled történt, az tudományosan is értékelhető legyen, akkor olyan tisztán és pontosan kell leírnod, ahogyan csak tudod, mielőtt elkezdenéd összehasonlítani azzal, ami másokkal történt.

Talán ez volt a legbölcsebb tanács, amit valaha bárkitől kaptam – és én megfogadtam. Ebennek abban is mélyen igaza volt, hogy arra vágyom a legjobban, hogy a tapasztalataimmal esetleg másoknak is segíteni tudjak. Minél inkább visszatért a tudományos gondolkodásmódom, annál tisztábban láttam, hogy amit a tanulás és az orvosi gyakorlat évtizedei alatt láttam, az mennyire szemben áll azzal, amit átéltem, és annál jobban megértettem, hogy az elme és a személyiség (ahogy egyesek hívják a lelket és a szellemet) a testen túl is képesek létezni. El kellett mesélnem a

történetemet a világnak.

A következő hat hét során egyformán teltek a napjaim. Hajnali kettő és fél három között ébredtem, és olyan extatikus és energikus lettem pusztán attól, hogy élek, hogy kiugrottam az ágyból. Tűzet gyújtottam a dolgozószobámban, leültem vén bőrfotelembe, és írtam. Megpróbáltam a Magba és a visszafelé tett utam összes részletét felidézni, és azt is, mit éreztem, miközben megtanultam ott azt a sok életfontosságú leckét.

Bár nem a „megpróbáltam” a legjobb szó erre. Az emlékek tisztán és világosan ott maradtak, ahol hagytam őket.

*„Két módon tehetnek bolonddád.
Az egyik, hogy elhítetik veled a hazugságot.
A másik, hogy visszautasítod az igazságot.”*
SØREN KIERKEGAARD (1813-1855)

Volt egy szó, ami írás közben újra és újra megjelent.

A valóság.

A kómám előtt soha fel sem merült bennem, mennyire csalóka lehet egy szó. Engem arra tanítottak az orvosi egyetemen is, és a józan ész iskolájában is, amelyet életnek hívnak, hogy valami vagy valóságos (egy autóbaleset, egy focimeccs, a szendvics előttem az asztalon), vagy nem. Idegsebészként töltött éveim során rengeteg hallucináló emberrel találkoztam. Azt hittem, tudom, mennyire rémisztőek lehetnek a valótlan jelenségek azok számára, akik átélik őket. Intenzív osztályos pszichózisom első napjai alatt személyesen is belekóstolhattam azokba a lenyűgözően realisztikus rémálmokba. De amint abbamaradtak, gyorsan ráébredtem, hogy ezek csak téveszmék: neurális, idegi természetű fantazmagóriák, amelyeket a beindulni próbálkozó agyam hozott létre.

De amíg kómában feküdtem, az agyam nem rendellenesen működött. Egyáltalán nem működött. Az agyamnak az a része, amelyről az orvosi egyetemen azt tanultuk, hogy a körülöttem lévő világ megteremtéséért és az érzékszerveimen át érkező adatok befogadásáért felelős – hogy azokat egy jelentéssel bíró univerzummá állítsa össze –, az agyamnak az a része leállt, nem üzemelt. De mindennek ellenére akkor is éltem és tudatomnál voltam, a valódi tudatomnál, egy olyan univerzumban, amely legfőképpen szeretetből, tudatosságból és valóságból áll (már megint ez a szó). Ezt olyan biztosan tudtam, hogy az szinte fájt

Amit átéltem, az valóságosabb volt a háznál, amelyben tartózkodtam, valóságosabb a kandallóban égő fahasáboknál. Ugyanakkor ennek a valóságnak nem maradt helye az orvosilag képzett, tudományos világképemben, amelyet évek hosszú sora alatt sajátítottam el.

Hogyan csinálhatnék helyet annak, hogy ez a két valóság egymás mellett létezhesen?

Egy közös tapasztalat

Végül elérkezett a nap, amikor mindent leírtam, amit tudtam: a Földigilisza Nézőpontjának Birodalmával, az Átjáróval és a Maggal kapcsolatos összes emlékemet.

Ekkor jött el az olvasás ideje. Belevetettem magam a HKÉ-k irodalmának óceánjába – abba az óceánba, amelybe előtte a lábam ujját sem dugtam bele. Nem kellett hozzá sok idő, hogy kiderüljön, számtalan más ember is átélte azokat a dolgokat, amiket én – mind az elmúlt években, mind az elmúlt évszázadokban. A HKÉ-k nem mind egyformák, mindegyik egyedi – de újból és újból megjelennek bennük ugyanazok az elemek, amelyek közül sokat felismertem a saját élményeimből. Azok a beszámolók, amelyekben egy sötét alagúton vagy völgyben kelnek át egy ragyogó, élénk – hipervalóságos – tájba, az ókori Görögországgal és Egyiptommal egyidősek. Az angyali lények – akár szárnyasok, akár nem – legalább az ókori Közel-Keletig nyúlnak vissza, csakúgy, mint az az elképzelés, hogy ezek őrangyalok, akik a földön élő emberek tetteit figyelik, és akik fogadják őket, miután eltávoznak innen. Az az érzés, hogy egyszerre minden irányba lát az ember; az, hogy a lineáris idő felett áll, sőt, alapvetően minden felett, amire korábban az emberi életként gondoltain; a szószatszerű zene, amely az ember egész lényét átjárja, nem csupán a fülét; az olyan gondolatok közvetlen és azonnali felfogása erőfeszítés nélkül, amelyekhez amúgy nagyon sok idő és nagyon sok tanulás kellene... A feltétel nélküli szeretet intenzitásának érzése.

A kortárs HKÉ-beszámolókból és a korábbi spirituális írásokból újra és újra azt éreztem, mennyire küszködik az. Írójuk a földi nyelv korlátaival, ahogy megpróbálja a teljes kifogott halat az emberi nyelv csónakjába erőltetni... És többé-kevésbé mindig kudarcot vall.

Ugyanakkor minden egyes olyan próbálkozásnál, amely kudarcot vallott a cél elérésében, minden egyes, a nyelvvel és a képekkel küzdő embernél, aki át akarta adni ezt a hatalmas valamit az olvasónak, megértettem a mesélő célját, és azt, amit megpróbáltak a korlátok ellenére kifejezni, de nem tudtak.

– Igen, igen, igen! – mondtam magamnak olvasás közben. – Értem.

Ezek a könyvek, ez a sok anyag persze már jóval az én élményem előtt is létezett. De én soha rájuk sem pillantottam. Nem csak olvasási szempontból, semmilyen másból sem. Egyszerűen soha nem voltam nyitott arra, hogy bármi alapja lehet a gondolatnak, miszerint valami belőlünk túléli a halálunkat. Közhelyesen jóindulatú, de csökönyösen szkeptikus orvos voltam. És mint olyan, elmondhatom, hogy a szkeptikusok legnagyobb része nem is az. Ahhoz, hogy az ember szkeptikus legyen, alaposan meg kell vizsgálnia valamit, és komolyan kell vennie. Én pedig – sok más orvoshoz hasonlóan – soha nem szántam időt arra, hogy a HKÉ-t kutassam. Egyszerűen csak „tudtam”, hogy ez lehetetlen.

A kómában töltött időmről szóló orvosi feljegyzéseket is átnéztem – amelyeket az első pillanattól pontosan vezettek. Miközben átnéztem a leleteimet, miként a betegemével tenném, nyilvánvalóvá vált számomra, milyen komoly bajom volt.

A bakteriális agyhártyagyulladás egyedülálló a fertőzések körében abból a szempontból, hogy az agy külső felszínét támadja meg – miközben a belsejét érintetlenül hagyja. A baktérium először az agyunk emberi részét pusztítja el hatékonyan, majd attól lesz fatális, hogy a mélyebb, az állatokéra jellemző „házzvezetői” struktúrát is megtámadja, messze az emberi rész mögött. A többi, agykérget romboló betegség, amely eszméletlenséggel jár – a fej beütése, az agyvérzés, az érszűkület vagy az

agydaganat —, messze nem ilyen hatékony a teljes agykéreg tönkretétele szempontjából. Ezek általában csak egy részét bántják az agykéregnek, a többi részt épen, funkcionálásra képesen hagyják. Sőt, helyett hogy csak az agykérget bántanák, általában az agy mélyebb, primitívebb részeiben is kárt tesznek. Mindezt egybevetve, kétségtelenül a bakteriális agyhártyagyulladás a legjobb betegség arra, hogy emuláljuk, azaz utánozzuk egy ember halálát anélkül, hogy meghalna – noha természetesen általában meghal a beteg. Az a szomorú valóság, hogy akik olyan súlyos bakteriális agyhártyagyulladásban szenvedtek, mint én, azok közül gyakorlatilag senki nem tért vissza (1. „A”, függelék).

Noha ez az élmény az emberiséggel egyidős, a „halálközeli élmény” (akár valóságként, akár alaptalan képzelgésként kezelték) egyáltalán nem olyan régen vált közkeletű kifejezéssé.

A 60-as években dolgoztak ki olyan új technikákat, melyek segítségével az orvosok vissza tudtak hozni szívleállást elszenvedő betegeket. Azokat a pácienseket, akik korábban egyszerűen meghaltak volna, most visszarángatták az élők közé. Ezek az orvosok, anélkül hogy tudták volna, a megmentésre tett erőfeszítéseikkel létrehozták a földöntúli utazók új nemzetségét: olyan embereket, akik bepillantottak a függöny mögé, majd visszatértek, hogy mesélhessenek róla. Mára már többmilliónyian vannak.

Utána, 1975-ben egy Raymond Moody nevű orvostanhallgató írt egy Life After Life (Élet az élet után) című könyvet, amelyben egy George Ritchie nevű férfi tapasztalait tette közzé. Ritchie „meghalt”, egy súlyos tüdőgyulladás következményeként leállt a szíve, és kilenc percig a testén kívül tartózkodott. Végighaladt egy alagúton, mennyei és pokolbéli helyekre látogatott, találkozott egy fénylénnyel, akit Jézusként azonosított, és olyan erős békét és kiegyensúlyozottságot élt át, hogy azt alig bírta szavakba önteni. Megszületett a kortárs halálközeli élmények érája.

Nem állítanám, hogy egyáltalán nem tudtam Moody könyvéről, de olvasni semmiképpen sem olvastam. Erre nem volt szükségem, mert tudtam, hogy először is, a szívleállás valamiféle halálközeli élményként való feltüntetése bolondság. A halálközeli élményekről szóló beszámolók nagy része olyan páciensekkel kapcsolatos, akiknek a szíve pár percre leállt – általában baleset után vagy a műtőasztalon. A gondolat, hogy a szívleállás halált jelentene, már ötven éve túlhaladottnak számít. Sokan még mindig hisznek abban, hogy ha valakinek leáll a szíve, akkor az illető „meghal”, majd visszatér az életbe, de az orvosközösség már régóta áthelyezte a halállal kapcsolatos definíciót az agyra mint központra, a szívvel ellentétben (az agyhalál 1968-as bevezetése óta, amelynek kritériumai neurológiai vizsgálatokon alapulnak). A szívmegállás csak az agyra gyakorolt hatása folytán hozható összefüggésbe a halállal. A szívmegállás után másodpercekkel megszűnik az agy vérellátása, ami a kooperatív neurológiai tevékenység összeomlásához és eszméletvesztéshez vezet.

A sebészek az elmúlt fél évszázadban már rutinszerűen állítják le a szívet percektől órákig terjedő időszakokra szívműtétek, időnként pedig agyműtétek alatt kardiopulmonáris bypasspumpák segítségével, esetenként az agyat lehűtve, hogy elősegítsék az életben maradását a stressz alatt. Agyhalál nem következik be. Még azok is megúszhatják az agykárosodást, akiknek az utcán áll le a szívük, de valaki négy percen belül újjáéleszti őket, és a szív ismét megindul. Amíg oxingéndúslevegő kerül az agyba, az agy – és így tulajdonosa is – életben marad, még akkor is, ha nincs eszméleténél.

Nekem ennyi információ elég volt ahhoz, hogy elvessem Moody könyvét anélkül, hogy kinyitottam volna. De most ki kellett nyitnom, és miközben elolvastam Moody beszámolóit, a saját élményeimet is tekintetbe véve, kénytelen voltam megváltoztatni a véleményemet. Nem kételkedtem abban, hogy a könyvben szereplő emberek legalább egy része valóban elhagyta fizikai testét. Egyszerűen túl nagy volt a hasonlóság azzal, amit én tapasztaltam a testemen kívül.

Agyam primitívebb részei – a házvezetői részek – a kómám nagy része alatt funkcionálisak maradtak. De az a része, amelyről minden egyes agykutató azt állítja, hogy az emberi oldalamért felelős, nos, az nem működött. Ezt láttam a leleteken, a laboreredményeken, a neurológiai jelentésekben – az összes feljegyzésben, amely a megfigyelésem során készült. Hamar ráébredtem, hogy az én esetem egy gyakorlatilag tökéletes halálközeli élmény volt, talán a modern történelem egyik legmeggyőzőbb esete.

Az én esetemben nem az a legfontosabb, ami velem személyesen történt, hanem annak az érvnek az egyértelmű, vitathatatlan cáfolata, hogy az egész csak képzelgés volt.

A HKÉ leírása mindenféleképpen kihívás, de az orvostársadalommal szemben – amely szentül hiszi, hogy ilyesmi nem létezhet – még nehezebb. De idegsebészi hivatásom és a saját HKÉ-m jóvoltából egyedi lehetőségem nyílt arra, hogy elfogadhatóbbá tegyem.

Visszatérés a halálból

„És a halál közeledte, amely egy szintre emel mindnyájunkat, egyformán vált ki belőlünk egy utolsó revelációt, amelyet csak egy halott író tudna kielégítően tolmácsolni.”

HERMAN MELVILLE (1819-1891)

Akárhova mentem az első hetek során, mindenütt úgy néztek rám, mintha a sírból tértem volna vissza. Összefutottam azzal az orvossal, aki ott volt a kórházban, amikor bevittek. Ő nem foglalkozott velem hivatalosan, de alaposan megnézett, amikor begurítottak a baleseti osztályra.

– Hogyan lehetsz itt egyáltalán? – foglalta össze az orvosi közösség velem kapcsolatos kérdését. – Eben ikertestvére vagy, vagy mi?

Én elmosolyodtam, és határozottan megráztam a kezét, hogy meggyőzzem róla, tényleg én vagyok az.

Noha természetesen csak viccelt, amikor az ikertestvéremről kérdezett, ez az orvos igazából egy nagyon jelentős dologra világított rá. Sok szempontból két emberré váltam, és ha azt akartam tenni, amit IV. Ebbenek mondtam – arra használni az élményemet, hogy másokon segítsek akkor ki kellett békítenem a HKÉ-met a tudományos nézőpontommal, és egybe kellett gyúrnom ezt a két embert.

Felidéztem azt a telefonhívást, amelyet egy évvel korábbi reggelen kaptam egy páciens anyjától, aki akkor hívott, amikor éppen egy később általam eltávolított daganat digitális térképét nézegettem. Susannának fogom nevezni a telefonálót. Susanna néhai férje is – akit George-nak fogok hívni – a páciensem volt, agydaganattal. Mindannak ellenére, amit érte tettünk, a diagnózis után másfél évvel meghalt. És most Susanna lánya megbetegedett, több áttét volt az agyában, mellráktól. Nem sok esélye volt arra, hogy túlélje a következő hónapokat. Nem a legjobb pillanatban vettem fel a telefont – a gondolataimat teljesen betöltötte az előttem lévő digitális kép, és a stratégia kidolgozása a daganat eltávolítására anélkül, hogy megsérteném a körülötte lévő területeket. De beszéltem Susannával, mert tudtam, hogy próbál kitalálni valamit – bármit –, ami segít neki feldolgozni a dolgokat.

Mindig is úgy gondoltam, hogy egy potenciálisan halálos betegség terhe alatt rendjénvaló, ha az ember finomít egy kicsit a valóságon. Megakadályozni egy halálos beteget abban, hogy némi ábrándozással segítsen feldolgozni a helyzetét, olyan, mint megtagadni a fájdalomcsillapítót. Ez rendkívül nehéz kereszt, és néhány percnyi figyelemmel tartoztam Susannának.

– Dr. A. – mondta Susanna –, a lányomnak volt egy rendkívüli álma. Az apja látogatta meg benne. Azt mondta, minden rendben lesz, és nem kell aggódnia a halál miatt.

Számtalan alkalommal hallottam ilyet a pácienseimtől – hogy az elme bármit megtesz, hogy segítsen magán egy kibírhatatlanul fájdalmas helyzetben. Azt feleltem, ez csodálatos álom lehetett.

– De az volt a legkülönösebb benne, dr. A., amit viselt. Egy sárga inget, keménykalappal!

– Nos, Susanna – feleltem jóindulatúan –, úgy tűnik, a Mennysorszámban nincsenek öltözködési előírások.

– Nem – felelte Susanna. – Nem erről van szó. A kapcsolatunk elején, az egyik első randinkon George kapott tőlem egy sárga inget. Azzal a keménykalappal szerette viselni, amit szintén tőlem kapott. De mindkettő elveszett, amikor a nászutunkon a csomagunk eltűnt. George tudta, mennyire tetszik nekem abban az ingben és kalapban, de soha nem vett belőlük újat.

– Biztos vagyok benne, hogy Christina rengeteg szép történetet hallott ezekről, Susanna – feleltem.
– És az első találkáikról.

– Nem – nevetett Susanna. – Ez benne a csodálatos. Ez a mi kis titkunk volt. Tudtuk, mennyire nevetségesnek tűnne másoknak. Soha többé nem beszéltünk arról az ingről és a kalapról, miután eltűntek. Christina egy hangot sem hallott tőlünk erről Christina annyira félt a haláltól, de most tudja, hogy semmitől nem kell tartania.

Az olvasmányaimból kiderült, hogy amiről Susanna meséli nekem, az a gyakran előforduló megerősítő álmok egy fajtája. De a telefonbeszélgetés idején még nem volt HKÉ-m, és akkoriban pontosan tudtam, hogy amiről Susanna beszél, az a gyász keltette képzelgés. Karrierem során sok olyan pácienszt kezeltem, akik kómában vagy műtét alatt szokatlan dolgokat éltek ár. Amikor ők a Susannáéhoz hasonló furcsa történeteket meséltek, mindig nagyon együttérző voltam. És biztosra vettem, hogy ezek tényleg megtörténtek – az agyukban. Az agyunk a legkifinomultabb és legtemperamenrumosabb szervünk. Ha egy kicsit játszunk vele, picit csökkentjük az oxigénellátását, a tulajdonosa valósága megváltozik. Vagyis az, ahogyan a valóságot átéli. Ha egy kis testi betegséggel is kiegészítjük, és az agydaganat kezelésére szolgáló gyógyszerekkel, azzal szinte garantáljuk, hogy ha a páciens bármire is emlékezni fog a visszatérése után, meglehetősen különös emlékei lesznek. Egy halálos bakteriális fertőzéssel és tudatmódosító szerekkel megtámadott agyban bármi megeshet. Mármint bármi, azt a hiperreális élményt kivéve, amit én kómában éltem át.

Susanna – hasított belém – nem azért hívott aznap, hogy megvigasztaljam. Igazából ő próbált vigasztalni engem. De akkor ezt nem vettem észre. Azt hittem, én teszek szívességet

Susannának, amikor szórakozottan úgy teszek, mintha elhinném, amit mond. De nem így volt. És visszatekintve arra a beszélgetésre, és a többtucatnyi hasonlóra, ráébredtem, milyen hosszú út áll előttem, ha meg akarom győzni orvostársaimat arról, hogy amit átéltem, az valóságos volt.

A három tábor

„Fenntartom, hogy az ember misztériumát elképesztően leegyszerűsíti a tudományos redukcionizmus, amely a materializmus melletti elkötelezettségében neurontevékenységek mintázatának tud be minden spirituális jelenséget.

Ezt a meggyőződést a babonák közé kell sorolnunk...

Fel kell ismernünk, hogy mi éppen annyira spirituális lények vagyunk, egy spirituális világban létező lélekkel, amennyire materiális lények a materiális világban létező testünkkel és agyunkkal.”

SIR JOHN C. ECCLES (1903-1997)

Ha a HKÉ-kről van szó, alapvetően három táborról beszélünk. Vannak a hívők: azok, akik vagy maguk is átéltek HKÉ-t, vagy csupán könnyen el tudják fogadni az ilyesmit. Vannak a megrögzött hitetlenek (mint én voltam régen). De ezek az emberek általában nem a hitetlenek közé sorolják magukat. Ők egyszerűen „tudják”, hogy a tudatot az agy hozza létre, és nem hajlandóak a testen kívüli lélek örült gondolatát elfogadni (kivéve, ha jóindulatúan vigasztalgatnak valakit, mint én tettem Susanna esetében).

És végül van a köztes csoport. Ők azok, akik hallottak HKÉ-ről, akár úgy, hogy olvastak róla, akár úgy, hogy – mivel ezek rendkívül gyakoriak – egy barátjuk vagy rokonuk átért ilyesmit. Ők azok, akiknek tényleg segíthet a történetem. A HKÉ által nyert információ megváltoztatja az ember életét. De amikor olyasvalaki, aki nyitott lenne a HKÉ meghallgatására, megkérdez egy orvost vagy egy tudóst – társadalmunkban ők a hivatalos őrizői a létező és nem létező dolgok tudásának –, akkor gyengéden, de határozottan mindig azt mondják nekik, hogy a HKÉ-k csak képzelődések: az életbe kapaszkodni próbáló agy termékei, nem többek ennél.

Olyan orvosként, aki keresztülment azon, amin én, én mást mondanék. És minél többet gondolkoztam erről, annál inkább úgy éreztem, kötelességem pontosan ezt tenni.

Egyesével végigvettem azokat a lehetőségeket, amelyeket a kollégáim és a régi énem vetnének fel a velem történtek „magyarázatára” (további részletekért l. a neurobiológiai hipotéziseim összefoglalóját, „B” függelék). Az élményem csupán egy primitív agytörzsi program lett volna a rettenetes fájdalom és szenvedés könnyítésére? Esetleg az alacsonyabb rendű emlősök „tetszhalál”-stratégiájának valamilyen maradványa? Ezt azonnal kizártam. Egyszerűen elképzelhetetlen, hogy az élményeim, a maguk intenzíven kifinomult vizuális megjelenésükkel és a magasabb rendű értelmezési szintjükkel, az agyam hullórészének termékei lehetnének.

Vajon az érzelmi értelmezésért felelős limbikus rendszerem mélyéből származó eltorzított emlékekről lenne szó? Ismét csak nem – a limbikus rendszer funkcionáló agykéreg nélkül képtelen olyan tiszta és logikus víziókat produkálni, amelyeket én átéltem.

Vajon valamelyik gyógyszerem által kiváltott pszichedelikus vízió lett volna mindaz, amit tapasztaltam? Az összes ilyen gyógyszer receptora az agykéregben van. És ha az agykéreg nem funkcionál, akkor a gyógyszerek számára nem marad vászon, amelyen dolgozhatnának.

Mi a helyzet a REM-kitörésekkel? Így hívják azt a szindrómát (a REM, a „Rapid Eye Movement”, vagyis gyors szemmozgás az a fázis, amelyben az álmok előjönnek), amelyben az olyan természetes neurotranszmitterek, mint például a szerotonin, kapcsolatba lépnek az agykérgi receptorokkal. Megint csakbocsánat: a REM-kitörésekhez működő agykéreg szükséges, az pedig nekem nem volt.

És létezik egy állítólagos jelenség, amelyet „DMT-kibocsátásnak” neveznek. Ebben az esetben a tobozmirigy a stresszre reagálva – amelyet az agy elleni támadásként értelmez – egy DMT (vagyis N,N-dimetiltriptamin) nevű vegyületet bocsát ki. A DMT felépítésében a szerotoninra hasonlít, és rendkívül erős pszichedelikus állapotot képes kiváltani. Nekem nincs személyes tapasztalatom a DMT-vel, de nem vitatkoznék azokkal, akik szerint nagyon erős pszichedelikus élmények létrehozására képes; talán olyanra, amelynek során felfogjuk, mi is igazából a tudatosság és a valóság.

Ugyanakkor tény marad, hogy az az agyterület, amelyre a DMT hat, az én esetemben nem volt ott, hogy hatni lehessen rá. Úgyhogy a velem történtek „magyarázata” esetében a DMT-elmélet éppen olyan elégtelen, mint a többi főbb gyanúsított, még hozzá ugyanabból az okból. A hallucinogének az agykéregben hatnak, és az én agykérgem nem működött. Így hatni sem lehetett rá.

Az utolsó hipotézis, amelyet megvizsgáltam, az „újraindítás jelensége” volt. Ez azzal magyarázná az élményeimet, hogy azok eredetileg nem kapcsolódó emlékek gyűjteményei, és olyan gondolatoké, amelyek az agykérgem leállása előtt voltak jelen. Mint amikor egy számítógép lefagy, és menti a menthetőt egy teljes rendszerre kiterjedő leállás közben, úgy szedegethette össze az agyam is ezeket az emlékmaradványokat. Ez akkor következhet be, amikor egy hosszabb, teljes rendszerre kiterjedő leállás után – amilyen az én szétterjedt agyhártyagyulladásom is volt – újraindul az agykéreg. De a részletekben gazdag emlékeim kifinomultságát és interaktivitását tekintve ez nem tűnik túl valószínűnek. Mivel olyan mélyen megtapasztaltam az idő nemlineáris mivoltát a spirituális világban, most már értem, miért tűnik a spirituális világ oly sok leírása torznak vagy egyszerűen ostobaságnak földi nézőpontból. A magasabban lévő világokban egyszerűen nem úgy működik az idő, mint itt. Azokban a világokban nem feltétlenül érvényes az egyik-dolog-a-másik-után. Egy pillanat egy egész életnek tűnhet, és több egymás utáni élet egy pillanatnak. De az, hogy az idő nem a megszokott módon működik (mármint az általunk megszokott módon), nem jelenti azt, hogy össze van gubancolódva, és a kóma idején gyűjtött emlékeim sem gubancosak. Az élményeim során a legevilágibb horgonyaim a Susan Reinjessel folytatott interakcióim voltak, amikor a harmadik és a negyedik éjszakámon felvette velem a kapcsolatot, és annak a hat arcnak a megjelenése az utazásom vége felé. Az időbeli egyezések minden további megjelenése a földi élet és az utazásom eseményei között pusztán feltételezéseken alapulnak!

Minél többet megtudtam az állapotomról, és minél többet kutattam az aktuális tudományos irodalomban, hogy magyarázatot nyerjek a történtekekre, annál kevesebbre jutottam. A tisztánlátásom, a gondolataim tisztasága, minden a magasabb, nem pedig az alacsonyabb agyi funkcionálásra utalt. De a magasabb funkcióim nem működtek abban az időben.

Minél több „tudományos” magyarázatot olvastam a HKÉ-re, annál jobban megdöbbenett a nyilvánvaló megalapozatlanságuk. Ugyanakkor szomorúan kellett tudomásul vennem, hogy a régi énem pontosan ezeket hozta volna fel, ha valaki arra kér, hogy magyarázzam el, mi is igazából a halálközeli élmény.

De azoktól, akik nem orvosok, nem lehet elvárni, hogy tudják ezt. Ha az, amin én keresztülmentem, valaki mással – bárki mással – történik, akkor is nagy jelentőségű dolog lenne. De így, hogy velem történt... Nos, az a gondolat, hogy „nem véletlenül” történt így, kicsit zavarba hozott. Éppen elég maradt bennem a régi orvusból ahhoz, hogy tudjam, milyen furcsán – milyen grandiózusan, ami azt illeti – hangzik ez. De ha összeadom a részletek valószínűtlenségét – különösen azt tekintetbe véve, milyen tökéletes betegség az E. coli okozta bakteriális agyhártyagyulladás arra, hogy leállítsa az agykérgemet, továbbá a gyors és teljes felépülésemet a szinte biztos halálból – akkor egyszerűen komolyan kell vennem azt a lehetőséget, hogy nem véletlenül történt ez így.

És ez csak még erősebb kötelességérzettel tölt el, hogy jól mondjam el a történetemet.

Mindig is becsületbeli ügynek tartottam, hogy kövessem a szakterületem legfrissebb irodalmát, és hogy publikáljak is, ha érdemben hozzá tudok tenni. Az, hogy kihussantam ebből a világból, bele egy másikba, komoly újság – és most, hogy visszatértem, nem akarom aprópénzre váltani. A teljes felépülésem egészségügyi szemponttól lehetetlenség, orvosi csoda. De a történet lényege az, hogy hol jártam, és kötelességem nemcsak tudósként – aki mélyen tiszteli a tudományos módszereket –, hanem gyógyítóként is elmesélni a történetemet. Egy történet – egy igaz történet – éppen annyira gyógyító hatású lehet, mint az orvosság. Ezt Susanna is tudta, amikor felhívott a munkahelyemen. És ezt én magam is tapasztaltam, amikor jelentkezett a vér szerinti családom. Ami velem történt, az is gyógyító hír. Milyen orvos lennék, ha nem osztanám meg másokkal?

Kicsit több mint két évvel azután, hogy felébredtem a kómából, meglátogattam egy jó barátomat és kollégámat, aki a világ egyik legjobb neurobiológiai tanszékének vezetője volt. John (nem így hívják) évtizedek óta ismerem, csodálatos embernek és nagyszerű tudósnek tartom.

Elmeséltem Johnnak a kóma alatt tett spirituális utazásom egy részét, és ő eléggé elképedt. Nem amiatt, hogy milyen örültnek tűnök, hanem úgy tűnt, mintha végre választ kapott volna valamire, amivel kapcsolatban hosszú ideje nem tudott dűlőre jutni.

Mint kiderült, egy évvel korábban John apja egy öt éve tartó betegség végére ért. Mozgásképtelenné vált, szellemileg leépült, és meg akart halni.

– Kérlek! – könyörgött az apja Johnnak a halálos ágyán. – Adj nekem valami gyógyszert, vagy csinálj valamit. Nem vagyok képes ezt így folytatni.

Majd hirtelen meggyőzőbbé vált, mint két éve bármikor, és mély meglátásokat kezdett megosztani az életéről és a családjáról. Utána elvándorolt a pillantása, és beszélni kezdett az ágya végéhez. John őt hallgatva ráébredt, hogy apja az elhunyt anyjához beszél, aki hatvanöt évvel azelőtt halt meg, John apja kamaszkorában. John élete során az apja alig emlegette az anyját, de most vidám, élénk beszélgetést folytatott vele. John nem látott senkit, de teljesen biztos volt benne, hogy a nagyanyja lelke ott van, és az apja hazatérő lelkét üdvözli.

Néhány perccel később John apja visszafordult a fiához, a tekintete teljesen megváltozott. Mosolygott, és láthatóan elöntötte a béke, sokkal inkább, mint amennyire John valaha látta.

– Aludj, apa – hallotta meg John a saját hangját. – Engedd el. Semmi baj.

És az apja pontosan ezt tette. Lehunyta a szemét, és békés arccal álomba merült. Nem sokkal később meghalt.

John úgy érezte, hogy az apja és a néhai nagyanyja találkozása teljesen valóságos volt, de nem tudta, mihez kezdjen ezzel, mert orvosként tisztában volt azzal, hogy az ilyesmi „lehetetlen”. Sokan mások is tapasztalták azt a döbbenetes szellemi tisztaságot, amelyet a szellemileg leépült emberek tanúsítanak közvetlenül a haláluk előtt, mint John apja is (ezt „átmenetileg tiszta tudat”-nak hívják). Erre nincsen neurobiológiai magyarázat. Az én történetem megadta Johnnak azt az engedélyt, amire nagyon régóta vágyott: hogy elhiggye, amit a saját szemével látott, hogy tudja azt a mély, megnyugtató igazságot, hogy az örökkévaló spirituális énünk valóságosabb bárminél, amit ebben a materiális világban tapasztalhatunk, és isteni összeköttetésben áll a Teremtő végtelen szeretetével.

Templomi látogatás

*„Csak két dologban hihetsz.
Vagy abban, hogy a világon minden csoda, vagy abban, hogy semmi sem.”*
ALBERT EINSTEIN (1879-1955)

2008 decemberéig nem jutottam el a templomba, amikor is advent második vasárnapján Holley elcsalt az istentiszteletre. Még mindig gyenge voltam, még mindig kiegyensúlyozatlan és sovány.

Holley-val az első sorban ültünk. Aznap Michael Sullivan tartotta a szertartást, és odajött hozzánk megkérdezni, nincs-e kedvem meggyújtani a második gyertyát az adventi koszorún. Én nem akartam, de valami azt súgta, hogy azért tegyem meg. Felálltam, megfogtam a rézmankót, és váratlan könnyedséggel a templom elejébe vonultam.

A testen kívül töltött idő emléke még frissen élt bennem, és akármerre fordultam, mindenütt olyan képeket láttam és olyan zenét hallottam, ami mindent felidézett. A zsoltár lüktető dallama visszhangzott a Földigiliszta Nézőpontjának Birodalmának durva nyomorúságában. A felhőket és angyalokat ábrázoló színes ablaküvegek az átjáró mennyei szépségét idézték. A festmény, amelyen Jézus megszegi a kenyeret a tanítványaival, a Mag egyesülésére emlékeztetett. Megborzongtam, ahogy eszembe jutott a feltétel nélküli szeretet áldása, amelyet ott tapasztaltam.

Végre megértettem, miről is szól a vallás. Vagy legalábbis miről kellene szólnia. Én nem egyszerűen hittem Istenben: én találkoztam Istennel. Miközben az oltár felé sántikáltam, hogy úrvacsorát vegyek, könnyek csorogtak végig az arcomon.

A tudatosság rejtélye

„Aki valóban az igazságot keresi, annak életében legalább egyszer mindenben, amiben csak lehet, kételkednie kell.”

RENÉ DESCARTES (1596-1650)

Nagyjából két hónap kellett hozzá, hogy idegsebészeti ismereteim teljes arzenálja visszatérjen. Átmenetileg figyelmen kívül hagyva azt az alapvetően csodás tényt, hogy egyáltalán visszatért (továbbra sincs orvosi precedens az esetemre, olyan, amelynek során egy ilyen súlyos Gram-negatív fertőzéssel ilyen hosszan harcoló agy teljes mértékben felépült volna), dűlőre kellett jutnom azzal kapcsolatban, hogy mindaz, amit négy évtizednyi tanulás és munka során megtudtam az agyról, az univerzumból és arról, hogy mi a valóság, ellentétben áll azzal, amit a hétnapos kómám során megtudtam.

Amikor kómába estem, egy világi orvos voltam, aki egész életét a világ legrangosabb kutatóintézeteiben töltötte, ahol az emberi agy kapcsolatát próbálta felderíteni a tudatossággal. Nem mintha nem hittem volna a tudatban. Egyszerűen csak a legtöbb embernél jobban tisztában voltam annak letaglózó, gépies valószínűtlenségével, hogy az önmagában is létezik – vagy egyáltalán!

A 20-as években Werner Heisenberg fizikus (és a kvantummechanika tudományának más úttörői) egy olyan különleges felfedezést tett, amelyet a világ a mai napig nem ért tökéletesen. A szubatomikus jelenségek vizsgálata során lehetetlen teljesen különválasztani a megfigyelőt (mármint a kísérletet végzőtudóst) a megfigyelés tárgyától. Napi munkánk során erről könnyen megfeledkezünk. Különálló tárgyak gyűjteményeként tekintünk az univerzumba (amelyben asztalok és székek, emberek és bolygók vannak), amelyek időnként kölcsönhatásba lépnek egymással, de azért teljesen függetlenek maradnak. Szubatomikus szinten viszont kiderül, hogy az elkülönült tárgyak univerzuma csupán illúzió. A hiper-szuper kicsi dolgok világában materiális univerzumunkban minden kapcsolatban van minden mással. Ami azt illeti, igazából nincsenek is „tárgyak” az univerzumban, csak energiavibrálások és kapcsolatok.

Egyértelmű kellene legyen, hogy ez mit jelent – noha sokaknak nem az. Tudatosság nélkül lehetetlen volna az univerzum végső felépítését kutatni. A tudatosság messze áll attól, hogy csupán fizikai folyamatok mellékterméke legyen (mint azt korábban gondoltam a tapasztalataim alapján), és nemcsak hogy nagyon is valóságos, hanem konkrétan valóságosabb fizikai létezésünk bármely más aspektusánál, és nagy valószínűséggel mindennek az alapja. De ezek közül a felfedezések közül egyik sem épült he igazán a tudomány valóságképébe. Sok tudós dolgozik rajta, de egyelőre nincs még olyan nagy, egységes elmélet, amely oly módon kombinálná a kvantummechanika törvényeit a relativitás elméletével, hogy a tudatosságot is magába foglalná.

A materiális univerzumban minden tárgy atomokból áll.

Az atomok pedig protonokból, elektronokból és neutronokból.

Ezek pedig (mint azt a fizikusok a huszadik század elején felfedezték) részecskékből. A részecskék pedig... Nos, a fizikusok őszintén szólva nem tudják. De egy dolgot biztosan tudunk a részecskékről, méghozzá azt, hogy mindegyik kapcsolatban áll az összes többivel az univerzumban. A legmélyebb szinten mindegyik össze van kötve.

A túlvilági élményeim előtt általánosságban ismertem ezeket a modern tudományos elméleteket,

de csak távolról. Abban a világban, amelyben éltem és mozogtam – az autók, házak, műtőasztalok és páciensek világában, akik jobban vagy rosszabbul lettek, részben annak függvényében, hogy sikeresen műtöttem-e meg őket –, a szubatomikus fizikának ezek a törvényei ritkán és áttételesen szerepeltek csak. Lehet, hogy igazak, de az én valóságomat nem befolyásolták.

Ám amikor magam mögött hagytam a materiális testemet, közvetlenül éltem át ezeket a törvényeket. Sőt, magabiztosan állíthatom, hogy noha akkoriban még csak nem is ismertem ezt a kifejezést, amikor az Átjáróban és a Magban jártam, konkrétan „tudományt csináltam”. Olyan tudományt, amely a legvalódibb és legkifinomultabb rendelkezésünkre álló tudományos kutatóeszközt használta: magát a tudatot

Minél mélyebbre ástam, annál erősebbé vált a meggyőződése, hogy a felfedezésem nem egyszerűen csak érdekes vagy meghökkentő. Hanem tudományos.

Annak függvényében, kivel beszél róla az ember, a tudat vagy a legnagyobb tudományos vizsgálatra váró rejtély, vagy semmiség. A meglepő az, milyen sok tudós gondolja, hogy az utóbbi. Sok – talán a legtöbb – tudós számára a tudat nem éri meg a fáradságot, mivel az csak a fizikai folyamatok mellékterméke. Több tudós még messzebbre megy, és azt mondja, hogy a tudatosság nemcsak hogy másodlagos fontosságú jelenség, hanem egyenesen nem is létezik.

A tudatosság neurobiológiájának és az elme filozófiájának sok vezető alakja viszont nem ért ezzel egyet. Ők az elmúlt néhány évtizedben elkezdtek felismerni „a tudatosság nehéz problémáját”. Noha ez a hozzáállás évtizedek óta egyre erősödött, David Chalmers volt az, aki 1996-os, zseniális könyvében, a *The Conscious Mind*-ben (A tudatos elme) mindezt megfogalmazta.

A nehéz probléma a tudatos élmény létezéséről szól, és három kérdésben lehet összefoglalni:

- Hogyan keletkezik a tudatosság az emberi agyműködésből?
- Hogyan kapcsolódik a vele összefüggésbe hozható viselkedéshez?
- Hogyan viszonyul az érzékelt világ a való világhoz?

Ezt a súlyos problémát olyan nehéz megoldani, hogy a gondolkodók egy része azt állítja, a válasz teljes mértékben a „tudomány” határain kívül található. De az, hogy a jelenkori tudományunkat meghaladja, cseppet sem teszi jelentéktelenebbé a tudat jelenségét – sőt, ez arra utal, milyen felfoghatatlanul fontos szerepet játszik az univerzumban.

Az elmúlt négyszáz év során a kizárólag a materiális világra támaszkodó tudományos megközelítés komoly gondot jelent: azt, hogy elvesztettük a kapcsolatunkat a létezésünk középpontjában rejlő mély misztériummal – a tudatosságunkkal. Azt, amit a régebbi korok vallásai (különböző néven és különböző világnézetben kifejezve) jól ismertek és sokra tartottak, de ami világi, nyugati kultúránkban elveszett – miközben egyre jobban beleszerettünk a modern tudomány és technológia hatalmába.

A nyugati civilizáció minden sikere ellenére nagy árat fizetett a világ létezésének leglényegesebb összetevőjében számolva: az emberi lélekében. A kifinomult technológia sötét oldala – a modern fegyverkezés, a szabados gyilkolás és öngyilkolás, az urbánus móté, az ökológiai vérengzés, az éghajlatváltozás, a gazdasági források polarizálódása – önmagában is elég rossz. De még rosszabb, hogy a tudomány és a technológia exponenciális fejlődése sokunkat nagyrészt megfosztott a fontos és örömteli dolgoktól, és attól, hogy megtudjuk, hogyan illeszkedik az életünk a létezés hatalmas sémájába az örökkévalóságban.

A lélekkel és a túlvilággal, a reinkarnációval, Istennel és a Mennyországgal kapcsolatos kérdések

túl nehéznek bizonyultak ahhoz, hogy az elfogadott tudományos eszközökkel választhassunk rájuk – ami arra utalhat, hogy ezek nem léteznek. Ugyanez a helyzet a tudat kiterjesztett jelenségeivel mint például a távolba látás, a hatodik érzék, a pszichokinézis- a jövőbe látás, a telepátia és a jóslás, amelyek makacsul ellenállnak a „bevett” tudományos vizsgálatoknak. A kómám előtt kételkedtem ezek létezésében, főleg azért, mert soha nem éltem át ezeket mélységükben, és mert az én leegyszerűsített tudományos világnézetemmel nem lehetett megmagyarázni őket.

Sok más szkeptikus tudóshoz hasonlóan belepillantani sem voltam hajlandó az ezekkel a jelenségekkel kapcsolatos adatokba. Előítélettel viseltettem irántuk – és az adatok szolgáltatói iránt mivel korlátozott nézőpontom még a leghomályosabb magyarázatot sem volt képes adni arra, hogyan történhetnének meg egyáltalán ilyen dolgok. Azok, akik minden ellentétes bizonyíték dacára ragaszkodnak hozzá, hogy nincs bizonyíték, amely a kiterjesztett tudatosságra utalna, a tudatlanságot választják. Azt hiszik, ismerik az igazságot, anélkül hogy megvizsgálnák a tényeket.

Azok számára, akik még mindig a tudományos szkepticizmus csapdájában vergődnek, ajánlom a 2007-ben megjelent Irreducible Mind: Toward a Psychology for the 21st Century (A redukálhatatlan elme: Úton a XXI. század pszichológiája felé) című könyvet. Ez a szigorúan tudományos elemzésekre támaszkodó könyv nagyszerűen prezentálja a testen kívüli élmények bizonyítékait. Az Irreducible Mind egy nagy tiszteletben álló csoport által létrehozott mérföldkő, a Virginiai Egyetem Érzékszervi Tudományok Tanszékéé. A szerzők alaposan kielemezik a vonatkozó adatokat, és a végkövetkeztetés egyértelmű: ezek létező jelenségek, és meg kell próbálnunk megérteni a természetüket, ha fel akarjuk fogni, miről szól a létezésünk.

Elhitették velünk, hogy a tudományos világ sebesen közeledik a Nagy Egyesített Elmélet (NEE) kidolgozásához, amelyben nem sok hely marad a lélek vagy a szellem, a Mennysors vagy Isten számára. A mélykómában megtett utazásom ebből az alacsonyabbrendű materiális világból a Teremtő legmagasabb lakhelyére megmutatta a leírhatatlanul nagy szakadékot a mi emberi tudásunk és Isten lenyűgöző birodalma között.

Mindannyian jobban ismerjük a tudatot, mint bármi mást, ugyanakkor sokkal jobban megértjük az univerzum többi részét, mint a tudatosság mechanizmusát. Az annyira közel van hozzánk, hogy szinte mindig kívül esik a hatáskörünkön. A materiális világ fizikájában (a kvarkokéban, elektronokéban, fotonokéban, atomokéban stb.), és főleg az agy részletgazdag felépítésében, semmi nem ad magyarázatot a tudat működésére.

Sőt, a spirituális birodalom létezésének legnagyobb bizonyítéka a tudatos létezésünk felfoghatatlan rejtélye. Ez sokkal misztikusabb felismerés, mint amilyenre a fizikusok vagy a neurobiológusok alkalmasnak bizonyították magukat, és kudarcuk következtében rejtve maradt a tudat és a kvantummechanika – vagyis a fizikai valóság – intim kapcsolata.

Ha igazán mély szinten szeretnénk az univerzumot tanulmányozni, akkor el kell ismernünk a tudat létfontosságú szerepét a valóság megfestésében. A kvantummechanikai kísérletek megdöbbentették a szakterület zseniális atyjait, akik közül sokan (például Werner Heisenberg, Wolfgang Pauli, Niels Bohr, Erwin Schrödinger, Sir James Jeans) a misztikus világkép felé fordultak a válaszokat keresve. Ők ráébredtek, hogy lehetetlen elkülöníteni a kísérlet végrehajtóját a kísérlettől, és megmagyarázni a valóságot a tudat nélkül. Én odaát megtudtam, milyen leírhatatlanul hatalmas és komplex az univerzum, és hogy a tudatosság minden létező dolog alapja. Olyan szoros kapcsolatban álltam vele, hogy néha nem is lehetett különbséget tenni az „én” és az engem körülvevő világ között. Ha mindezt össze kellene foglalnom, először is azt mondanám, hogy az univerzum sokkal nagyobb, mint amilyennek akkor tűnik, ha a könnyen látható részeit nézzük csak. (Ez igazából nem forradalmi

felfedezés, mivel a hagyományos természettudomány is elismeri hogy az univerzum 96%-a „sötét anyagból és energiából” alt Mik ezek a sötét anyagok? Azt egyelőre senki nem tudja Az én élményem attól a belém hasító azonnaliségtől volt különleges, amellyel megtapasztaltam a tudat vagy a lélek alapvető szerepét. Ez nem elmélet volt, amelyet odafent tanultam meg hanem tény, olyan ellentmondást nem tűrő és azonnali, mint az arcomba csapódó sarkvidéki szél.)

Másodszor is: mi – közülünk mindenki — szövevényesen és megmásíthatatlanul össze vagyunk kötve egy nagyobb univerzummal. Az a mi igazi otthonunk, és ha azt gondoljuk, hogy csak a materiális világ számít, az olyan, mintha bezárkóznánk egy kis szekrénybe, és azt képzelnénk, hogy semmi sincs azon kívül. És harmadszor is: a hit létfontosságú ereje az „elme az anyag felett” elősegítésében. Orvostanhallgatóként gyakran elképesztett a placebohatás zavarba ejtő ereje, mármint hogy az orvosi kutatásoknak meg kell haladniuk a körülbelül 30%-nyi jótékony hatást, ami a páciens meggyőződésének köszönhető, miszerint olyan orvosságot kap, amelyik segít neki – még akkor is, ha csak semleges keveréket kap. Az orvostudomány helyett, hogy meglátná a hit rejtett erejét, és azt, hogy milyen hatással van az egészségünkre, „félíg üres” pohárként tekint erre – mintha a placebohatás egyszerűen csak akadály lenne egy kezelés hatékonyságának bizonyításában.

A kvantummechanika rejtélyének szívében ott rejlik az idő- és térbeli korlátozottságunk gondolatának hamissága. Az univerzum többi része – mármint a legnagyobb része – igazából nincs annyira messze tőlünk a térben. Igen, a fizikai távolság valódinak tűnik, de az is korlátozott. A materiális univerzum teljes hossza és magassága semmi a spirituális birodaloméhoz képest, amelyből létrejött – a tudat (amelyet egyesek „életerő”-nek neveznének) birodalmáéhoz képest.

Ez a másik, sokkal hatalmasabb univerzum egyáltalán nincs messze”. Ami azt illeti, egyenesen itt van – itt, ahol ezt a mondatot gépelem, és ott, ahol önök olvassák. Fizikailag nincs messze, egyszerűen csak egy másik frekvenciában létezik. Itt van és most van, de mi nem látjuk, mert legnagyobbbrészt zárva vannak előttünk azok a frekvenciák, amelyeken manifesztálódik. Mi az ismert tér és idő dimenzióiban élünk, az érzékszerveink képességei és az érzékelt méretskála által korlátozva a szubatomikus kvantumtól fölfelé, az univerzumig. Ezek a dimenziók – noha sok szól mellettük – el vannak zárva más létező dimenzióktól.

Az ókori görögök már régen felfedezték, de én csak most tudtam meg, amibe ők már korábban beletrafáltak: a hasonló megérti a hasonlót. Az univerzum felépítése olyan, hogy ahhoz, hogy tényleg megértsük sok dimenziójának bármelyik részét, annak a dimenzióknak a részévé kell válnunk. Vagyis, kicsit pontosabban fogalmazva, meg kell nyitnunk magunkat a hasonlóság számára, amely már ott rejlik bennünk, de amelyről esetleg nem tudunk.

Az univerzumnak nincs se eleje, se vége, és Isten minden részecskéjében teljesen jelen van. Amit az emberek Istenről és a magasabb spirituális világokról mondanak, annak nagy része – a legnagyobb része – azt célozza, hogy ezeket leredukáljuk a saját szintünkre, helyett, hogy az érzékelésünket emelnénk az ő szintjükre. Elégtelen leírásainkkal elrontjuk az igazából sokkal csodálatosabb természetüket.

Jóllehet soha nem kezdődött el, és soha nem lesz vége, központosítások azért vannak az univerzumban, amelyeknek az a szerepe, hogy lényeket teremtsenek, és lehetővé tegyék számukra, hogy részesülhessenek Isten nagyszerűségében. Az univerzumunkat létrehozó ősrobbanás is egy ilyen kreatív „központosítási jel” volt. Om nézőpontja külső, és magába foglalja Om minden Teremtményét, még az én dimenzionálisan magasabb rendű látókörömön túl is. Itt látni annyit tesz, mint megérteni Ott nem volt különbség valami megtapasztalása és megértése között.

A „vak voltam, és most látok” új jelentést nyert, amikor megértettem, milyen vakok vagyunk a

spirituális univerzum teljes természetére itt a Földön; különösen az olyan emberek, mint én voltam, akik abban hisznek, hogy az anyag a végső valóság, és hogy minden más – a gondolkodás, a tudatosság, a gondolatok, az érzelmek, a lélek – egyszerűen csak az anyag termékei.

Ez a ráébredés komoly ihletet adott nekem, mivel lehetővé tette, hogy meglássam az egység és a megértés lélegzetelállító magaslatait, amelyek előttünk húzódnak, amikor elhagyjuk materiális testünk és agyunk korlátait.

Humor. Irónia. Pátosz. Mindig is úgy gondoltam, ezeket a tulajdonságokat azért fejlesztettük ki mi, emberek, hogy megbirkózzunk ezzel az oly gyakran kegyetlen és igazságtalan világgal. De emellett hogy vigaszt nyújtanak, ezek a tulajdonságok egyben felismerések – rövid, felvillanó, de azért fontos felismerések – arra nézve, hogy bármilyen küzdelmet és szenvedést is tesz eléink ez a világ, ezek nem tehetnek igazából kárt abban a nagyobb, örök lényben, akik valójában vagyunk. A nevetés és az irónia szívből jövő emlékeztetők arra, hogy nem rabok vagyunk ebben a világban, csak átutazók.

Egy újabb jó hír, hogy nem kell majdnem meghalni ahhoz, hogy az ember bepillantasson a függöny mögé – de egy kicsit dolgozni kell hozzá. Az is jó kezdet, ha könyvekből és előadásokból tanulunk arról a birodalomról, de végső soron a saját tudatosságunkba kell mélyen behatolnunk imádság vagy meditáció segítségével ahhoz, hogy felfedjük ezeket az igazságokat.

Meditálni többféle módszerrel lehet. Számomra a kómám óta az volt a leghasznosabb, amelyet Robert A. Monroe, a virginiai Faberben található Monroe Institute alapítója fejlesztett ki. A módszer mentessége a dogmatikus filozófiai tanoktól határozott előnyt jelent. Monroe módszerével csak egyetlen dogma hozható kapcsolatba: én több vagyok a materiális testemnél. Ennek az egyszerű kijelentésnek mély jelentősége van.

Robert Monroe sikeres rádiós producer volt New Yorkban az 50-es években. Amikor annak járt utána, mennyire hasznosak a hangfelvételek az alvás közbeni tanuláshoz, testen kívüli élményeket kezdett megtapasztalni. Négy évtizeden átívelő részletes kutatásai során létrehozott egy hatékony rendszert a tudat mélyének audioteknológián alapuló felderítésére, amelyet „Hemi-Sync”nek nevezett el.

A Hemi-Sync egy ellazult állapot létrehozásával kiélesíti a szelektív tudatosságot és teljesítményt. De a Hemi-Sync ennél sokkal többet is kínál: a fokozott tudatosság állapotai lehetővé teszik alternatív érzékelési módok, köztük a mély meditáció és a misztikus állapotok elérését. A Hemi-Sync az agyhullámok rezonanciájának és összehangolásának fizikáján alapul, a kapcsolatukon a tudat érzékelési és viselkedési pszichológiájához, és az agy-elme és a tudatosság alapvető fiziológiáján.

A Hemi-Sync sztereó hanghullámok egyedi mintáját használja (a két fülben kicsit mást-mást) a szinkronizált agyhullám-tevékenység kiváltására. Ezek a „binaurális ütemek” olyan frekvencián jönnek létre, amely a két jel frekvenciája közötti számtani különbségen alapul. Egy ősi, de nagyon pontos, agytörzsben található időzítőrendszer segítségével amely általában a fej körüli vízszintes térben érzékelt hangok lokalizálásában segít – ezek a binaurális ütemek képesek megfelelő frekvenciára állítani a Retikuláris Aktiválórendszert, amely egyenletes időzítő jeleket ad a tudatosságot generáló talamusznak és agykéregnek. Ezek a jelek 1 és 25 hertz közötti agyhullám-szinkronicitást hoznak létre, beleértve az emberi hallásküszöb (20 Hz) alatt található nagyon fontos régiót is. Ez a legalacsonyabb tartomány a delta tudatállapottal (< 4 Hz, általában a mély, álommentes alvás során aktiválódik), a theta tudatállapottal (4–7 Hz, a mély meditációra, ellazult állapotra, és nem-REM alvásra jellemző) és az alfa tudatállapottal (7-13 Hz, a REM-alvásra, az elalvással határos álomosságra és az éber ellazultságra jellemző) hozható összefüggésbe.

A kómám után, a magyarázatokat kereső expedícióm során a Hemi-Sync arra nyújtott lehetőséget, hogy inaktíváljam a fizikai agyam filterfunkcióját azáltal, hogy globálisan összhangba hozom az agykérgi elektromos aktivitásomat – éppen úgy, ahogyan az agyhártyagyulladásom tehette –, és így felszabadítsam a testen kívüli tudatosságomat. Hiszem, hogy a Hemi-Sync lehetővé tette, hogy visszatérjek egy ahhoz hasonló birodalomba, amelyet a mélykómám során látogattam meg, de anélkül, hogy halálos beteg lennék. Csakúgy, mint a gyermekkori, repülésről szóló álmaimban, ehhez is elengedhetetlen, hogy hagyjam kibontakozni az utazás folyamatát – ha erőltetem, túlgondolkozom vagy túlságosan beleélem magam, nem működik.

A „mindentudó” szó használata nem tűnik elégségesnek, mert azt a nagyszerűséget és kreatív erőt, amelynek tanúja voltam, nem lehet megnevezni. Ráébredtem, hogy egyes vallások tilalmai Isten megnevezése vagy az isteni próféták ábrázolása ellen ösztönösen is helyesek, mert Isten valósága elmondhatatlanul több annál, mint amit szavakkal vagy képekkel képesek lennénk kifejezni itt, a Földön.

Ahogy a tudatom egyszerre volt elkülönült, ugyanakkor teljes mértékben egy az univerzummal, úgy húzódtak össze vagy tágultak ki az „énem” határai is, hogy mindent magukba foglaljanak, ami az örökkévalóságban létezik. A tudatom és a körülöttem lévő birodalom határainak elmosódása néha olyan erős volt, hogy az egész univerzummá váltam. Úgy- mondhatnám másképpen, hogy átmeneti időre egységet tapasztaltam az univerzummal, amely végig ott volt, de egészen odáig vak voltam rá.

Az egyik analógia, amelyet gyakran használok a legmélyebb szintű tudatosságom demonstrálására, a tyúktojás. Miközben a Magban voltam, és egyé váltam a Fénykoronggal és az egész magasabb dimenziójú univerzummal a teljes örökkévalóságra, és intim egységbe kerültem Istennel, még akkor is úgy éreztem, hogy Isten kreatív, elsődleges aspektusa a héj a tojás tartalma körül, amely szorosan összefügg vele mindenhol (mivel tudatosságunk az isteni közvetlen kivetülése), ugyanakkor mindörökre meg fogja haladni Isten képességét, hogy teljesen egybeolvadjon a létrehozott tudatosságával. Miközben a tudatom egyé vált az örökkévalósággal, akkor is éreztem, hogy a kreatív, eredeti mozgatójával nem tudok teljesen összeolvadni. A legvégtelenebb egyesülés szívében is megvolt ez a kettősség. Lehet, hogy az ilyen látványos kettősség egyszerűen csak annak az eredménye, hogy ilyen tudatosságot visz az ember abba a birodalomba.

Om arcát soha nem láttam közvetlenül, és a hangját sem hallottam. Olyan volt, mintha Om hullámfalaknak tűnő gondolatokon keresztül beszélne hozzám, amelyek mindent meghintáztattak körülöttem, és megmutatták, hogy van a létezésnek egy mélyebb szövete – egy olyan szövete, amelynek mindnyájan mindig is részei voltunk, de aminek nem vagyunk tudatában.

Vagyis hát közvetlenül kommunikáltam Istennel? Abszolút. Ez a megfogalmazás elég grandiózusan hangzik, de miközben megtörtént, egyáltalán nem éreztem annak. Inkább úgy éreztem, azt csinálom, amit minden lélek képes, amikor elhagyja a testét, és amire itt és most mi is képesek vagyunk, különböző meditációk vagy imádságok segítségével. Istennel kommunikálni az elképzelhető legkülönlegesebb élmény, ugyanakkor egyben a legtermészetesebb is, mivel Isten folyamatosan jelen van bennünk. Mindentudóan, mindenhatóan, személyesen – feltétel nélkül szeretve minket. Az Istent velünk összekötő szál egységbe kapcsol minket vele.

„Amikor elengedem, aki vagyok, azzá válhatok, aki lehetek.”

ALBERT EINSTEIN (1879-1955)

Einstein volt az egyik legkorábbi tudományos példaképem, a fenti idézete az egyik kedvencem. De mostanra azt is megértettem, mit is jelentenek pontosan ezek a szavak. A kollégáimnak mesélve a történetemet, minden egyes alkalommal tudtam, mekkora örültségnek tűnik számukra – mint azt láttam üveges vagy zaklatott tekintetükön –, de tudtam, hogy olyasmiről beszélek nekik, aminek tudományos érvényessége is van. És hogy tudományos ismereteink egy teljesen új világra nyitja meg az ajtót – egy teljesen új univerzumára. Egy olyan megfigyelés, amely szerint a tudatosság létezésünk legcsodálatosabb jelensége.

De a HKÉ-k egyik megszokott eseménye nem történt meg velem. Pontosabban, volt az eseményeknek egy kis csoportja, amelyet nem tapasztaltam, és ezek egy dolog körül összpontosultak: amíg odaát voltam, nem emlékeztem a földi identitásomra.

Bár nincs két egyforma HKÉ, már a kutatásaim elején felfedeztem, hogy van egy nagyon konzisztens listája a jellegzetes történéseknek. Az egyik a találkozás egy vagy több elhunyt személlyel, akiket a HKÉ-t átélő élete során ismert. De ez a része nem zavart annyira, mert azt már tudtam, hogy a földi személyazonosságom elfelejtése lehetővé tette, hogy „mélyebbre” menjek a legtöbb HKÉ-t átélőnél. Igazán nem volt okom panaszra ezzel kapcsolatban. Az viszont nagyon zavar, hogy létezik egy olyan személy, akivel nagyon szerettem volna találkozni. Apám négy évvel azelőtt halt meg, hogy én kómába estem. Ha egyszer tudta, mennyire úgy éreztem az elveszett éveim során, hogy nem sikerült felélnem hozzá, miért nem jelent meg, hogy megnyugtasson? Ugyanis a legtöbb HKÉ-alany aki találkozott a családtagjaival vagy a barátaival, legfőképpen vigaszt kapott tőlük. Nekem nagyon nagy szükségem lett volna erre a megnyugtatóra. És mégsem kaptam meg.

Persze nem arról van szó, hogy egyáltalán ne kaptam volna megnyugtatót. Kaptam a Pillangószárnyas Lánytól. De akármilyen csodálatos és angyalszerű is volt az a lény, őt nem ismertem. Mivel minden egyes alkalommal találkoztam vele, amikor a pillangó szárnyán beléptem abba az idilli völgybe, tökéletesen emlékszem az arcára – annyira, hogy biztosan tudom, soha nem ismertem életemben, legalábbis földi életemben. A HKÉ-k során legtöbbször egy ismert földi baráttal vagy rokonnal történő találkozás döntötte el a dolgokat az átélőjük számára.

Bármennyire is próbáltam kisöpörni a fejemből, ez az elem némi kételyt ébresztett bennem, mit is jelentett ez az egész. Nem abban kételkedtem, ami velem történt. Az lehetetlen lett volna, és ilyen erővel akár a Holley-val kötött házasságomban vagy a gyermekek iránti szeretetemben is kételkedni kezdhettem volna. De azért zavart, hogy anélkül sikerült ellátogatnom odaátra, hogy találkoztam volna az apámmal – csak a gyönyörű ismeretlen fogadott a pillangószárnyon. Ha a családomhoz fűződő kapcsolatom rendkívül érzelmes természetét vesszük, és az önértékelési problémáimat, amiért lemondtak rólam, miért nem olyasvalaki közvetítette azt a legfontosabb üzenetet – hogy szeretnek, hogy soha nem fognak eldobni –, akit ismertem? Olyasvalaki, mint... az apám?

Az „eldobtak” kifejezéssel lehetne leírni, hogy a lelkem mélyén hogyan is éreztem magam egész életemben – a családom minden erőfeszítése ellenére, hogy szeretetükkel begyógyítsák ezt az érzést. Apám gyakran mondogatta nekem, hogy ne aggasszon túlzottan, ami azelőtt történt, hogy anyával

elvittek a gyermekotthonból. – Amúgy sem emlékezhetnél semmire, ami olyan fiatalon történt veled – mondta mindig. De ebben tévedett. A HKÉ-m meggyőződött, hogy mindannyiunknak van egy titkos része, amely földi életerünk minden mozzanatát az utolsó részletig rögzíti, és ez a rögzítés már a kezdetek kezdetén elindul. Úgyhogy egy gondolkodás és nyelvismeret előtti szinten egész életemben tudtam, hogy lemondtak rólam, és a lelkem mélyén nem sikerült ezt megbocsátanom.

Amíg ez a kérdés nyitott, egy kétkedő hang is maradt bennem. Ez a hang azt mondogatta nekem kitartóan, sőt, csökönyösen, hogy a HKÉ-m minden tökéletessége és csodája ellenére valami hiányzott belőle, valami nem volt vele rendben.

Összefoglalva, egy részem még mindig kételkedett a döbbenetesen valóságos, mélykómában átélt élményemben, így az egész birodalom tényleges létezésében is. Az a részem továbbra is úgy érezte: tudományos szempontból nem állja meg a helyét a dolog. És a kétségnek az a vékony, de kitartó hangja kezdte az általam épített egész új világképet összeomlással fenyegetni.

"A hála nem csupán a legnagyobb erény, de minden erények szülője is."

CICERO (Kr. E. 106-43)

Négy hónappal azután, hogy hazatértem a kórházból, vér szerinti húgom, Kathy végre küldött nekem egy fényképet elhunyt húgomról, Betsyről. A nagy borítékot a hálósobámban nyitottam ki, ahol az egész utazásom megkezdődött, ott húztam ki belőle a soha nem ismert húgom nagy, fényes, bekeretezett fotóját. Mint később megtudtam, a fényképen Balboa kikötőjének a mólóján állt, nem messze dél-kaliforniai otthonától, háttérben a gyönyörű nyugati parti naplementével.

Hosszú, barna haja volt, mélykék szeme. Szeretetet és kedvességet sugárzó mosolya mintha áthatolt volna rajtam, amitől egyszerre kezdett felduzzadni és sajogni a szívem.

Kathy egy verset is mellékelte a fényképhez. A verset David M. Romano írta 1993-ban, a címe: Amikor a holnap nélkülem kezdődik.

*Amikor a holnap nélkülem kezdődik
És nem látsz többé
Ha a nap megleli szemeid
Könnyekkel telve
Kérlek, ne sírj értem
Mint azt ma tetted
Míg mindarra gondolsz
Mit nem mondhattunk el.
Tudom, mennyire szeretsz
Annyira, mint én.
És amikor énrám gondolsz
Hiányom majd ég
De mikor a holnap nélkülem kezdődik,
Remélem, megérted.
Hogy egy angyal jött le értem,
S fogott engem kézen,
S mondta, hogy a mennyben
Készen áll egy hely
És hogy itt kell hagynom
Akiket szerettem.
De amikor elindultam,
Kihullott a könnyem,
Mert én mindig úgy gondoltam,
Nem halok meg könnyen
Úgy szerettem élni
Annyi dolgom volt még
Téged így itthagyni
Nem ez volt a tervem.*

De a tegnapi napokban
A jóba és a rosszba
A sok-sok szeretetbe
És sok vidámságba
Kicsit visszatérni
Csak egy kis időre
Búcsúra és csókra
Mosolyogni látni
Az nagyon jó volna.
De most jól tudom
Hogy ezt már nem lehet
Mert helyemen más nem marad
Csak az űr és emlékek.
És amikor holnap
Hiányoznak dolgok
Te jutsz majd eszembe
És a szívem forrong
De amikor beléptem a mennyek kapuján
Mintha hazatértem volna
Mikor Isten lemosolygott rám
Nagy aranytrónusáról
"Ez itt a te örökléted
Mindaz, mit ígértem.
Véget ért a földi élted
De itt folytatod végre.
Holnapot én nem ígérek
De a ma már nem ér véget
Ha az összes nap egyforma
Nem bánjuk a múltat.
Oly hűséges voltál mindig
Hívő és igaz
Noha az is előfordult
Hogy rossz volt az utad.
De én megbocsátok
Most végre szabad vagy.
Gyere, fogd a kezem,
És szegődj társamul.
Úgyhogy amikor a holnap
Nélkülem kezdődik
Ne gondold, hogy távol vagyok
Szívedben keressél."

Ködössé vált a tekintetem, miközben gondosan letettem a képet a szekrényre, és bámulni kezdtem. Betsy furcsán, kísértetiesen ismerősnek tűnt. De ez érthető volt. Vérrokonok voltunk, és több közös génünk volt, mint bárki mással a bolygón, a másik két vértestvéremet leszámítva. Akár ismertük egymást, akár nem, Betsyvel mély kötelék fűzött minket egymáshoz.

Másnap reggel a hálósobánkban Elisabeth Kübler-Ross a halál utáni életről szóló könyvét

olvasgattam, és találtam benne egy történetet, amelyben egy tizenkét éves lánynak volt halálközeli élménye, és eleinte nem beszélt róla a szüleinek. De végül nem bírta magában tartam, és elmesélte az apjának. Azt mondta neki, egy csodálatos, szeretettel és szépséggel teli tájon utazgatott, és ott találkozott a bátyjával, aki megvigasztalta.

– Csak az a baj – mondta a lány az apjának hogy nekem nincs bátyám.

Az apa szemébe könnyek gyűltek. Elmesélte a lánynak, hogy volt egy bátyja, de három hónappal az ő születése előtt meghalt.

Abbahagytam az olvasást. Egy pillanatra különös, kába állapotba kerültem, amelyben se nem gondolkoztam, se nem nemgondolkoztam, egyszerűen csak emésztgettem... valamit. Egy olyan gondolatot, amely ott kísértett a tudatosságom peremén, de nem sikerült betörnie.

A szekrényre vándorolt a pillantásom, a Kathytól kapott fényképre. A soha nem ismert húgom képére. Akiről a vér szerinti családom elbeszéléseiből tudtam csak, milyen kedves, csodálatos és gondoskodó ember volt. Olyan kedves, mondogatták gyakran, mintha egy angyal lett volna.

A babakék-indigó ruha és az Átjáró mennyei fénye nélkül, amely körülvette a gyönyörű pillangószárnyon, először fel sem ismertem. De ez természetes volt. Én a mennyei énjét láttam – azt, amely tragédiákkal és gondoskodással teljes földi világunk felett és azon túl létezik.

De immár össze sem téveszthettem volna azt a szerető mosolyt, a magabiztos, végtelenül megnyugtató tekintetet, a csillogó, kék szempárt.

Ő volt az.

Egy pillanatra találkozott a két világ. Az én világom itt a földön, ahol orvos, apa és férj voltam. És az a másik világ odaát – amelyik olyan nagy, hogy ha az ember benne utazgat, megfedkezhet arról, ki is volt itt a Földön, és a kozmosz, az Istennel átitatott, szeretettel teli sötétség részévé válhat.

Azon az esős kedd délelőttön azzal az egy mozdulattal találkozott házunk hálósobájában a magasabb világ az alacsonyabbal. A fényképet nézve egy kicsit úgy éreztem magam, mint egy fiú a tündérmeséből, aki átkel a túlvilágba, majd visszatér, és úgy érzi, hogy az egész csak álom volt – amíg be nem nyúl a zsebébe, amelyben egy maréknyi csillogó varázsföldet talál a másik birodalomból.

Bármennyire is próbáltam tagadni, ekkor már hetek óta dúltak bennem egymással dolgok. Az elmémnek az a része, amely odaát járt a testem nélkül, harcolt a bennem élő orvossal – a gyógyítóval, aki a tudományra esküdött fel. Belenéztem a húgom, az angyalom arcába, és tudtam – minden kétséget kizáróan tudtam –, hogy az a két ember, aki az elmúlt hónapok során, a visszatérésem óta voltam, igazából egy. Teljesen el kell fogadnom a szerepemet orvoscént, tudósként és gyógyítóként, ugyanakkor egy nagyon valószínűtlen, nagyon fontos utazás résztvevőjeként is az istenibe. Ez nem miattam fontos, hanem a mögötte rejlő fantasztikus, mindent eldöntően meggyőző részletek miatt. A HKÉ-m meggyógyította összetört lelkemet. A tudtomra adta, hogy mindig is szerettek, és azt is megmutatta, hogy mindenki mást is szeretnek az univerzumban. És ezt aközben tette, hogy olyan fizikai állapotban volt a testem, hogy a tudomány jelenlegi állása szerint lehetetlen lett volna bármi ilyesmit átélnem.

Tudom, lesznek emberek, akik ennek ellenére megpróbálják majd cáfolni a velem történeteket, és olyanok is, akik teljesen kizárják a lehetőségét, mert nem lesznek hajlandóak elhinni, hogy amin keresztülmentem, az tudományosan igazolható lenne.

De én jobban tudom. És mind a Földön, mind a túlvilági birodalomban élők érdekében kötelességemnek látom – tudósként, tehát az igazság keresőjeként is, és az emberek segítségére

felesküdtört orvosként is –, hogy a lehető legtöbb ember tudomására hozzam: amit átéltem, az igaz, valóságos és letaglózóan fontos. Nemcsak számomra, hanem mindnyájunk számára.

Az utazásom nemcsak a szeretetről szólt, hanem arról is, kik vagyunk, és mennyire össze vagyunk kapcsolva – magáról a lét értelméről. Odafent megtudtam, ki vagyok, és amikor lejttem, ráébredtem, hogy az utolsó szálakat is elvarrtam azt illetően, hogy itt ki vagyok.

Szeretnek. Ezt a szót kellett hallanom árvaként, olyan gyermekként, akiről lemondtak. De ebben a materialista korban mindenki másnak is ezt kell hallania, mert abból a szempontból, hogy kik vagyunk igazából, honnan jöttünk és hová megyünk, mindnyájan (tévesen) árvának érezzük magunkat. Ha nem sikerül felidéznünk annak a nagyobb kapcsolódásnak és Teremtőnk feltétlen szeretetének emléket, akkor mindig elveszettnek fogjuk érezni magunkat itt a Földön.

Szóval itt vagyok. Még mindig tudós vagyok. Még mindig orvos vagyok, és így két alapvető kötelességem van: tartanom kell magam az igazsághoz, és segítenem kell a gyógyításban. Ez azt jelenti, hogy el kell mondanom a történetemet. Azt a történetet, amelyről az idő múlásával egyre inkább úgy érzem, hogy nem véletlenül történt meg. Nem azért, mintha különleges lennék. Csak azért, mert velem két dolog történt meg egyszerre és egyidejűleg, és ezek együtt megtörik a reduktív tudomány utolsó erőfeszítéseit is, amellyel azt hirdeti a világnak, hogy csak a materiális birodalom létezik, és hogy nem a tudat vagy a lélek – a miénk és az enyém – univerzumunk legnagyobb, központi misztériuma.

Erre én vagyok az eleven bizonyíték.

Eternea

A halálközeli élményem arra inspirált, hogy megkísérleljem jobb helyé tenni a világot mindnyájunk számára. Az Eternea az ezt lehetővé tevő eszköz. Ez egy támogatásokból dolgozó nonprofit jótékonyági szervezet, amelyet barátommal és kollégámmal, John R. Audette-tel alapítottam. Az Eternea szenvedélyes erőfeszítésemet jelképezi a jó szolgálatára azzal, hogy segít a lehető legjobb jövőt megteremteni a Föld és lakói számára.

Az Eternea küldetése a spirituálisán átformáló élmények, a tudatosság fizikájának, a tudat és a fizikai valóság (az anyag és az energia) kutatásának és oktatásának a támogatása. Ez nem csupán a HKÉ-k során szerzett ismeretek gyakorlati felhasználására tett szervezett erőfeszítés, hanem arra is, hogy teret biztosítsunk mindenfajta spirituálisán átformáló élménynek.

Kérjük, látogasson el a **www.eternea.org** weboldalra a saját spirituális ébredését elősegítendő, vagy azért, hogy megossza esetleges saját történetét egy spirituálisan átformáló élménnyel kapcsolatban (vagy akkor, ha egy szerette elvesztését gyászolja, vagy ön vagy szerette halálos betegséggel küzd). Az Eternea a tudósok, akademikusok, kutatók, teológusok és a klérus azon ragjai számára is értékes forrást biztosít, akiket érdekel a tudománynak ez a területe.

DR. EBEN ALEXANDER LYNCHBURG, VIRGINIA 2012. JÚLIUS 10.

Köszönetnyilvánítás

Először is a családomnak mondok köszönetet, amiért végigszenvedték ennek az élménynek a legnehezebb részét, miközben én kómában voltam. Holley-nak, aki harmincegy éve a feleségem, és csodálatos fiaimnak, IV. Ebennek és Bondnak, akik nagy szerepet játszottak a visszahozásomban, és abban, hogy megérthessem, amit átéltem. Továbbá köszönettel tartozom a többi családtagomnak és barátomnak, beleértve szeretett szüleimet, Bettyt és Eben Alexandert, és húgaimat, Jeant, Betsyt és Phyllist, akik megállapodtak abban (Holley-val, Bonddal és IV. Ebben), hogy folyamatosan fogni fogják a kezemet a kómám alatt, hogy szüntelenül érezhessem a szeretetüket. Betsy és Phyllis áldozatos munkával éjszakákat töltöttek velem az intenzív osztályos pszichózisom alatt (amikor egyáltalán semennyit nem tudtam aludni), és rengeteg áldozatot hoztak azokon az első, nagyon kimerítő napokon, amikor lekerültem a neurológiai osztályra. Peggy Daly (Holley testvére) és Sylvia White (Holley barátnője harminc éve) is részt vett a folyamatos virrasztásban az intenzív osztályon. Nem lettem volna képes visszatérni ezeknek az embereknek a szerető áldozata nélkül, amellyel vissza akartak vezetni ebbe a világba. Daytonnak és Jack Slye-nak, akik nélkülözni voltak kénytelenek édesanyjukat, Phyllist, amíg ő velem volt. Holley, IV. Eben, anya és Phyllis a könyvem szerkesztésében és kritikájában is segítettek.

A mennyből érkezett vér szerinti családomnak, különösen elhunyt, szintén Betsy névre keresztelt húgomnak, akivel soha nem találkoztam ebben a világban.

Áldott, hozzáértő orvosaimnak a Lynchburg Állami Kórházban (LGH), különösen dr. Scott Wade-nak, Robert Brennannak, Laura Potternek, Michael Milamnak, Sarah és Tim Hellewellnek és még sokaknak.

A kórház csodálatos ápolónőinek és alkalmazottainak: Rhae Newbillnek, Lisa Flowersnek, Dana Andrewsnek, Martha Vesterlundnak, Deanna Tomlinnak, Valerie Waltersnek, Janice Sonowskinak, Molly Mannisnek, Diane Newmannek, Joanne Robinsonnak, Janet Phillipsnek, Christina Costellónak, Larry Bowennek, Robin Price-nak, Amanda Decoursey-nak, Brooke Reynoldsnak és Erica Stalknernek. Mivel kómában voltam, a családtagjaimtól kellett megszereznem ezeket a neveket, úgyhogy elnézést kérek azoktól, akik esetleg ott voltak, de nem említettem őket.

Visszatérésemben kritikus szerepet játszott Michael Sullivan és Susan Reintjes is.

John Audette-nak, Raymond Moodynak, Bill Guggenheimnek és Ken Ringnek, a halálközeli közösség úttörőinek, akik mérhetetlenül nagy hatással voltak rám (nem beszélve Bill hatalmas szerkesztői segítségéről).

A „Virginia Consciousness” (Virginia Tudatosság) többi szellemi vezetőjének, beleértve Dr. Bruce Greysont, Ed Kellyt, Emily Williams Kellyt, Jim Tuckert, Ross Dunseathet és Bob Van de Castle-t.

Áldott irodalmi ügynökömnek, Gail Rosznak és csodálatos munkatársainak, Howard Yoonnak és a többieknek a Ross Yoon ügynökségnél.

Ptolemy Tompkinsnak tudományos hozzájárulásáért a túlvilágról szóló több évezrednyi irodalmával kapcsolatos pótolhatatlan meglátásaival, és felülmúlhatatlan szerkesztői és írói tehetségéért, amellyel segített a lehető legkifejezőbben összefoglalni ebben a könyvben a tapasztalataimat.

Priscilla Paintonnak, a Simon & Schuster alelnökének és főszerkesztőjének és Jonathan Karp ügyvezető igazgatónak és kiadóvezetőnek rendkívüli elhivatottságukért és elszántságukért, hogy jobb

hellyé tegyék ezt a világot.

Marvin és Terre Hamlischnek, csodálatos barátaimnak, akik lelkesedése és szenvedélyes érdeklődése segített engem át egy kritikus időszakon.

Terri Beaversnek és Margaretta McIlvaine-nek, amiért olyan zseniálisan kötik össze a gyógyítást a spirirituálitással.

Karen Newellnek, amiért megosztotta felfedezőútjait a tudat mélyére, és amiért megtanított „annak a szeretetnek lenni, ami vagyok”, továbbá a Virginiai Faberben lévő Monroe Institute többi mágusának, különösen Robert Monroe-nak, amiért azt keresi, ami van, nem azt, aminek lennie kellene; Carol Sabick de la Herrannak és Karen Maliknak, akik megkerestek engem, és Paul Rademachernek és Skip Atwaternek, akik befogadtak a Virginia közepén található éteri magashegyi rétek szerető közösségébe. Szintúgy Kevin Kossinak, Patty Avalonnak, Penny Holmesnak, Joe és Nancy „Scooter” McMoneagle-nek, Scott Taylornak, Cindy Johnstonnak, Amy Hardienak, Loris Adamsnek és az összes többi Átjárói Útitársamnak a Monroe Instituteban 2011 februárjában, a vezetőimnek (Charleene Nicelynek, Rob Sandstromnek és Andrea Bergernek) és Életvonal-részrtvevőtársaimnak (továbbá vezetőimnek, Franceen Kingnek és Joe Gallenbergnek) 2011 júliusában.

Jó barátaimnak és kritikusaimnak, Jay Gainsborónak, Judson Newbernnek, dr. Allan Hamiltonnak és Kitch Carternak, akik elolvasták ennek a kéziratnak a korai változatait, és megéreztek frusztrációt a spirituális élményem és az idegtudomány közös nevezőre hozásával kapcsolatban. Judson és Allan elengedhetetlen segítséget nyújtottak abban, hogy a maga helyén tudjam értékelni kalandom valódi erejét a tudós/szkeptikus nézőpontjából, Jay pedig ugyanígy a tudós/misztikus nézőpontból.

A tudat mélyének és az Egység további felfedezőinek, beleértve Elke Siller Macartney-t és Jim Macartney-t.

Társaimnak a halálközeli élményben, Andrea Curewitznek csodálatos szerkesztői tanácsaiért, és Carolyn Tylernek lelkes útmutatásáért, hogy megérthessem a történeteket.

Blitz és Heidi Jamesnek, Susan Carringtonnak, Mary Hornernek, Mimi Sykesnek és Nancy Clarknak, akik bátorsága és hite segített nekem az elképzelhetetlen veszteség ellenére értékelnem, amit kaptam.

Janet Sussmannek, Martha Harbisonnak, Shobhannak (Ricknek) és Danna Fauldsnak, Sandra Glickmannek és Sharif Abdullahnak, azoknak az utazóknak, akikkel 11.11.11-én ismerkedtem meg, amikor összegyűltünk, hogy megosszuk egymással optimista elképzeléseinket a tudatosság ragyogó jövőjéről az emberiség számára.

Még számos embernek tartozom köszönettel, beleértve sok barátomat, akik tettei, okos megjegyzései és tanácsai a legnehezebb időszakokban sokat segítettek a családomnak, és hozzájárultak ahhoz, hogy el tudjam mesélni a történetemet. Judy és Dickie Stowersnek, Susan Carringtonnak, Jackie és dr. Ron Hillnek, dr. Mac McCrarynek és George Hurtnek, Joanna és dr. Walter Beverlynek, Catherine és Wesley Robinsonnak, Bill és Patty Wilsonnak, DeWitt és Jeff Kiersteadnek, Toby Beaversnek, Mike és Linda Milamnek, Heidi Baldwinnek, Mary Brockmannek, Karen és George Luptonnek, Norm és Paige Dardennek, Geisel és Kevin Nye-nak, Joe és Betty Mullennek, Buster és Lynn Walkernek, Susan Whiteheadnek, Jeff Horsleynak, Clara Belinek, Courtney és Johnny Alfordnak, Gilson és Dodge Lincolnnak, Liz Smithnek, Sophia Codynak, Lone Jensennek, Suzanne és Steve Johnsonnak, Copey Hanesnek, Bob és Stephanie Sullivannek, Diane és Todd Vie-nek, Colby Proffittnek, a Taylor, Reams, Tatom, Heppner, Sullivan és Moore családoknak és

még sokaknak.

Hálám, különösen Istennek, határtalan.

Irodalomjegyzék

- Atwater, F. Holmes. *Captain of My Ship, Master of My Soul*. Charlottesville, VA: Hampton Roads, 2001.
- Atwater, P. M. H. *Near-Death Experiences: The Rest of the Story*. Charlottesville, VA: Hampton Roads, 2011.
- Bache, Christopher. *Dark Night, Early Dawn: Steps to a Deeper Ecology of Mind*. Albany, NY: State University of New York Press, 2000.
- Buhlman, William. *The Secret of the Soul: Using Out-of-Body Experiences to Understand Our True Nature*. New York: HarperCollins, 2001.
- Callanan, Maggie, and Patricia Kelley. *Final Gifts: Understanding the Special Awareness, Needs, and Communications of the Dying*. New York: Poseidon Press, 1992.
- Carhart-Harris, RL, et all. “*Neural correlates of the psychedelic state determined by fMRI studies with psilocybin,*” *Proc. Nat. Acad. Of Sciences* 109, no. 6 (Feb. 2012): 2138-2143.
- Carter, Chris. *Science and the Near-Death Experience: How Consciousness Survives Death*. Rochester, VT: Inner Traditions, 2010.
- Chalmers, David J. *The Conscious Mind: In Search of a Fundamental Theory*. Oxford: Oxford University Press, 1996.
- Churchland, Paul M. *The Engine of Reason, the Seat of the Soul*. Cambridge, MA: MIT Press, 1995.
- Collins, Francis S. *The Language of God: A Scientist Presents Evidence for Belief*. New York: Simon & Schuster, 2006.
- Conway, John, and Simon Kochen. “*The free will theorem.*” *Foundations of Physics* (Springer Netherlands) 36, no. 10 (2006): 1441-73.
- Conway, John, and Simon Kochen. “*The strong free will theorem.*” *Notices of the AMS* 56, no. 2 (2009): 226-32.
- Dalai Lama (His Holiness the Dalai Lama). *The Universe in a Single Atom: The Convergence of Science and Spirituality*. New York: Broadway Books, 2005.
- Davies, Paul. *The Mind of God: The Scientific Basis for a Rational World*. New York: Simon & Schuster, 1992.
- D’Souza, Dinesh. *Life After Death: The Evidence*. Washington, DC: Regnery, Inc., 2009.
- Dupre, Louis, and James A. Wiseman. *Light from Light: An Anthology of Christian Mysticism*. Mahwah, NJ: Paulist Press, 2001.
- Eadie, Betty J. *Embraced by the Light*. Placerville, CA: Gold Leaf Press, 1992.
- Edelman, Gerald M., and Giulio Tononi. *A Universe of Consciousness*. New York: Basic Books, 2000.
- Fox, Matthew, and Rupert Sheldrake. *The Physics of Angels: Exploring the Realm Where Science and Spirit Meet*. New York: HarperCollins, 1996.
- Fredrickson, Barbara. *Positivity*. New York: Crown, 2009.

- Guggenheim, Bill and Judy Guggenheim. *Hello from Heaven!* New York, NY Bantam Books, 1995.
- Hagerty, Barbara Bradley. *Fingerprints of God*. New York: Riverhead Hardcover, 2009.
- Haggard, P, and M Eimer. “*On the relation between brain potentials and conscious awareness.*” *Experimental Brain Research* 126 (1999): 128-33.
- Hamilton, Allan J. *The Scalpel and the Soul*. New York: Penguin Group, 2008.
- Hofstadter, Douglas R. *Gödel, Escher, Bach: An Eternal Golden Braid*. New York: Basic Books, 1979.
- Holden, Janice Miner, Bruce Greyson, and Debbie James., eds. *The Handbook of Near-Death Experiences: Thirty Years of Investigation*. Santa Barbara, CA: Praeger, 2009.
- Houshmand, Zara, Robert B. Livingston, and B. Alan Wallace., eds. *Consciousness at the Crossroads: Conversations with the Dalai Lama on Brain Science and Buddhism*. Ithaca, NY: Snow Lion, 1999.
- Jahn, Robert G., and Brenda J. Dunne. *Margins of Reality: The Role of Consciousness in the Physical World*. New York: Harcourt Brace Jovanovich, 1987.
- Jampolsky, Gerald G. *Love Is Letting Go of Fear*. Berkeley, CA: Celestial Arts, 2004.
- Jensen, Lone. *Gifts of Grace: A Gathering of Personal Encounters with the Virgin Mary*. New York: HarperCollins, 1995.
- Johnson, Timothy. *Finding God in the Questions: A Personal Journey*. Downers Grove, IL: InterVarsity Press, 2004.
- Kauffman, Stuart A. *At Home in the Universe: The Search for the Laws of SelfOrganization and Complexity*. New York: Oxford University Press, 1995.
- Kelly, Edward F., Emily Williams Kelly, Adam Crabtree, Alan Gauld, Michael Grosso, and Bruce Greyson. *Irreducible Mind: Toward a Psychology for the 21st Century*. Lanham, MD: Rowman & Littlefield, 2007.
- Koch, C., and K. Hepp. “*Quantum mechanics and higher brain functions: Lessons from quantum computation and neurobiology.*” *Nature* 440 (2006): 611-12.
- Kübler-Ross, Elisabeth. *On Life After Death*. Berkeley, CA: Ten Speed Press, 1991.
- LaBerge, Stephen, and Howard Rheingold. *Exploring the World of Lucid Dreaming*. New York: Ballantine Books, 1990.
- Lau, HC, R. D. Rogers, P. Haggard, and R E. Passingham. “*Attention to intention.*” *Science* 303 (2004): 1208-10.
- Laureys, S. “*The neural correlate of (un)awareness: Lessons from the vegetative state.*” “*Trends in Cognitive Science,*” in *Cognitive Science* 9 (2005): 556-59.
- Libet, B, C. A. Gleason, E. W. Wright, and D. K. Pearl. “*Time of conscious intention to act in relation to onset of cerebral activity (readiness-potential): The unconscious initiation of a freely voluntary act.*” *Brain* 106 (1983): 623-42.
- Libet, Benjamin. *Mind Time: The Temporal Factor in Consciousness*. Cambridge, MA Harvard University Press, 2004.
- Llinás, Rodolfo R. *I of the Vortex: From Neurons to Self*. Cambridge, MA: MIT Press, 2001.
- Lockwood, Michael. *Mind, Brain & the Quantum: The Compound ‘I’*. Oxford: Basil Blackwell, 1989.

Long, Jeffrey, and Paul Perry. *Evidence of the Afterlife: The Science of Near-Death Experiences*. New York: HarperCollins, 2010.

McMoneagle, Joseph. *Mind Trek: Exploring Consciousness, Time, and Space Through Remote Viewing*. Charlottesville, VA: Hampton Roads, 1993.

McMoneagle, Joseph. *Remote Viewing Secrets: A Handbook*. Charlottesville, VA: Hampton Roads, 2000.

Mendoza, Marilyn A. *We Do Not Die Alone: "Jesus Is Coming to Get Me in a White Pickup Truck."* Duluth, GA: I CAN, 2008.

Monroe, Robert A. *Far Journeys*. New York: Doubleday, 1985.

Monroe, Robert A. *Journeys Out of the Body*. New York: Doubleday, 1971.

Monroe, Robert A. *Ultimate Journey*. New York: Doubleday, 1994.

Moody, Raymond A., Jr. *Life After Life: The Investigation of a Phenomenon — Survival of Bodily Death*. New York: HarperCollins, 2001.

Moody, Raymond, Jr., and Paul Perry. *Glimpses of Eternity: Sharing a Loved One's Passage from this Life to the Next*. New York: Guideposts, 2010.

Moorjani, Anita. *Dying to Be Me: My Journey from Cancer, to Near Death, to True Healing*. Carlsbad, CA: Hay House, Inc., 2012.

Morinis, E. Alan. *Everyday Holiness: The Jewish Spiritual Path of Mussar* Boston: Shambhala, 2007.

Mountcastle, Vernon. "An Organizing Principle for Cerebral Functions: The Unit Model and the Distributed System." In *The Mindful Brain*, edited by Gerald M. Edelman and Vernon Mountcastle, pp. 7-50. Cambridge, MA: MIT Press, 1978.

Murphy, Nancey, Robert J. Russell, and William R. Stoeger., eds. *Physics and Cosmology—Scientific Perspectives on the Problem of Natural Evil*. Notre Dame, IN: Vatican Observatory and Center for Theology and the Natural Sciences, 2007.

Neihardt, John G. *Black Elk Speaks: Being the Life Story of a Holy Man of the Oglala Sioux*. Albany: State University of New York Press, 2008.

Nelson, Kevin. *The Spiritual Doorway in the Brain: A Neurologist's Search for the God Experience*. New York: Penguin, 2011.

Nord, Warren A. *Ten Essays on Good and Evil*. Chapel Hill: University of North Carolina Program in Humanities and Human Values, 2010.

Pagels, Elaine. *The Gnostic Gospels*. New York: Vintage Books, 1979.

Peake, Anthony. *The Out-of-Body Experience: The History and Science of Astral Travel*. London: Watkins, 2011.

Penrose, Roger. *Cycles of Time: An Extraordinary New View of the Universe*. New York: Alfred A. Knopf, 2010.

Penrose, Roger. *The Emperor's New Mind*. Oxford: Oxford University Press, 1989.

Penrose, Roger. *The Road to Reality: A Complete Guide to the Laws of the Universe*. New York: Vintage Books, 2007.

- Penrose, Roger. *Shadows of the Mind*. Oxford: Oxford University Press, 1994.
- Penrose, Roger, Malcolm Longair, Abner Shimony, Nancy Cartwright, and Stephen Hawking. *The Large, The Small, and the Human Mind*. Cambridge: Cambridge University Press, 1997.
- Piper, Don, and Cecil Murphey. *90 Minutes in Heaven: A True Story of Life and Death*. Grand Rapids, MI: Revell, 2004.
- Reintjes, Susan. *Third Eye Open—Unmasking Your True Awareness*. Carrboro, NC: Third Eye Press, 2003.
- Ring, Kenneth, and Sharon Cooper. *Mindsight: Near-Death and Out-of-Body Experiences in the Blind*. Palo Alto, CA: William James Center for Consciousness Studies at the Institute of Transpersonal Psychology, 1999.
- Ring, Kenneth, and Evelyn Elsaesser Valarino. *Lessons from the Light: What We Can Learn from the Near-Death Experience*. New York: Insight Books, 1998.
- Rosenblum, Bruce, and Fred Kuttner. *Quantum Enigma: Physics Encounters Consciousness*. New York: Oxford University Press, 2006.
- Schroeder, Gerald L. *The Hidden Face of God: How Science Reveals the Ultimate Truth*. New York: Simon & Schuster, 2001.
- Schwartz, Robert. *Your Soul's Plan: Discovering the Real Meaning of the Life You Planned Before You Were Born*. Berkeley, CA: Frog Books, 2007.
- Smolin, Lee. *The Trouble with Physics*. New York: Houghton Mifflin, 2006.
- Stevenson, Ian. *Children Who Remember Previous Lives: A Question of Reincarnation*. Rev. ed. Jefferson, NC: McFarland, 2001.
- Sussman, Janet Iris. *The Reality of Time*. Fairfield, IA: Time Portal, 2005.
- Sussman, Janet Iris. *Timeshift: The Experience of Dimensional Change*. Fairfield, IA: Time Portal, 1996.
- Swanson, Claude. *Life Force, the Scientific Basis: Volume Two of the Synchronized Universe*. Tucson, AZ: Poseidia Press, 2010.
- Sussman, Janet Iris. *The Synchronized Universe: New Science of the Paranormal*. Tucson, AZ: Poseidia Press, 2003.
- Talbot, Michael. *The Holographic Universe*. New York: HarperCollins, 1991.
- Tart, Charles T. *The End of Materialism: How Evidence of the Paranormal Is Bringing Science and Spirit Together*. Oakland, CA: New Harbinger, 2009.
- Taylor, Jill Bolte. *My Stroke of Insight: A Brain Scientist's Personal Journey*. New York: Penguin, 2006.
- Tipler, Frank J. *The Physics of Immortality*. New York: Doubleday, 1996.
- Tompkins, Ptolemy. *The Modern Book of the Dead: A Revolutionary Perspective on Death, the Soul, and What Really Happens in the Life to Come*. New York: Atria Books, 2012.
- Tononi, G. "An information integration theory of consciousness." *BMC Neuroscience* 5 (2004): 42-72.

- Tucker, J. B. *Life Before Life: A Scientific Investigation of Children's Memories of Previous Lives*. New York: St. Martin's, 2005.
- Tyrrell, G. N. M. *Man the Maker: A Study of Man's Mental Evolution*. New York: Dutton, 1952.
- Van Lommel, Pim. *Consciousness Beyond Life: The Science of Near-Death Experience*. New York: HarperCollins, 2010.
- Waggoner, Robert. *Lucid Dreaming: Gateway to the Inner Self*. Needham, MA: Moment Point Press, 2008.
- Wegner, D. M. *The Illusion of Conscious Will*. Cambridge, MA: MIT Press, 2002.
- Weiss, Brian L. *Many Lives, Many Masters*. New York: Fireside, 1988.
- Whiteman, J. H. M. *The Mystical Life: An Outline of Its Nature and Teachings from the Evidence of Direct Experience*. London: Faber & Faber, 1961.
- Whiteman, J. H. M. *Old & New Evidence on the Meaning of Life: The Mystical World- View and Inner Contest. Vol. 1, An Introduction to Scientific Mysticism*. Buckinghamshire: Colin Smythe, 1986.
- Wigner, Eugene. "The Unreasonable Effectiveness of Mathematics in the Natural Sciences." *Communications in Pure and Applied Mathematics* 13, no. 1 (1960).
- Wilber, Ken., ed. *Quantum Questions*. Boston: Shambhala, 1984.
- Williamson, Marianne. *A Return to Love: Reflections on the Principles of a Course in Miracles*. New York: HarperCollins, 1992.
- Ziewe, Jurgen. *Multidimensional Man*. Self-published, 2008.
- Zukav, Gary. *The Dancing Wu Li Masters: An Overview of the New Physics*. New York: William Morrow, 1979.

„A” függelék

Dr. Scott Wade állásfoglalása

A fertőző betegségek szakértőjeként engem kértek fel, hogy vizsgáljam meg dr. Eben Alexandert, amikor 2008. november 10-én felvették kórházunkba. Fertőző agyhártyagyulladást diagnosztizáltam nála. Dr. Alexander betegsége hirtelen tört ki influenzaszerű tünetekkel, hátfájdalommal és fejfájással. Azonnal beszállították a kórházba, ahol CT-felvétel készült a fejről, majd mintát vettek az agygerincvelői folyadékából, melynek elemzése Gram-negatív agyhártyagyulladásra utalt. Azonnal célzott antibiotikumkúrát kapott intravénásan, és kritikus állapota és a kómája miatt lélegeztetőgépre került. A gerincvelői folyadékban található Gram-negatív baktérium huszonnégy órán belül *E. coli*-nak bizonyult. Az *E. coli* fertőzés újszülötteknél fordul elő nagyobb számban, felnőtteknél igen ritka (az Egyesült Államokban évente 10 millió emberből legfeljebb egynél fordul elő), különösen feji trauma, agyműtét vagy más betegség, mint például a diabétesz hiánya esetén. Dr. Alexander a diagnosztizálása idején nagyon egészséges volt, agyhártyagyulladása okát nem tudtuk azonosítani.

A Gram-negatív agyhártyagyulladás halálozási aránya gyermekeknél és felnőtteknél 40%-tól 80%-ig terjed. Dr. Alexandert görcsrohamokkal és jelentősen módosult tudatállapotban hozták be a kórházba, melyek mindegyike komoly kockázatot jelent a neurológiai komplikációk vagy a halálozási arány szempontjából (ilyen esetekben a halálozási arány 90% felett van). Dr. Alexander az azonnali és agresszív antibiotikus kezelés és az intenzív osztályon történő folyamatos ápolás ellenére hat napon át kómában maradt, és a gyors felépülés reménye elhalványult (a halálozási arány 97%-ra nőtt). A hetedik napon megtörtént a csoda: kinyitotta a szemét, éberré vált, és hamarosan lekapcsolták a lélegeztetőgépét is. Az, hogy a kómában töltött majdnem egy hét után teljesen felépült betegségéből, igen rendkívüli dolog.

„B” függelék

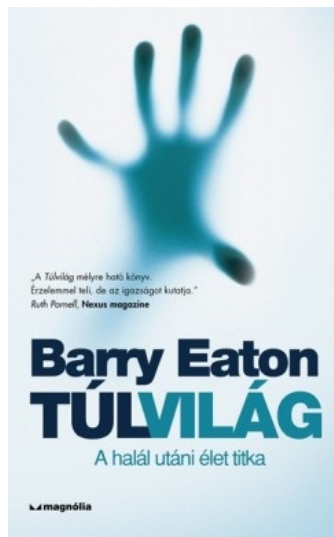
Az általam megvizsgált neurobiológiai hipotézisek, amelyek az élményem magyarázatául szolgálhatnak:

Amikor több más idegsebésszel és tudóssal átnéztem a feljegyzett emlékeimet, több hipotézisen is elgondolkoztam, amelyek magyarázatot adhatnak az élményeimre. Hogy a közepébe vágjak, ezek segítségével nem sikerült megmagyarázni az átjáróbeli és magbéli interaktivitás gazdagságát, robusztusságát és összetettségét (a „hiperrealitást”). A hipotézisek a következők:

1. A súlyos fájdalom elviselésének megkönnyítésére szolgáló primitív agytörzsi program („evolucionista érvelés” – esetleg az alacsonyabb rendű emlősök „tetszhalál”-stratégiájának maradványa?). Ez nem ad magyarázatot az emlékek robusztus, gazdagon interaktív jellegére.
2. A limbikus rendszer mélyebb részeiből (például a laterális amygdalából) származó eltorzított emlékek, amelyek felett elég agyállomány van ahhoz, hogy valamennyire védve legyenek az agyhártyagyulladásól, ami főleg az agyfelszínt érinti. Ez nem ad magyarázatot az emlékek robusztus, gazdagon interaktív jellegére.
3. Endogén glutamát excitotoxicitás, amely a hallucinogén érzéstelenítőt, a ketamint utánozza (amellyel néha a HKÉ-ket általánosságban magyarázni szokták). Idegsebészi karrierem elején néha tanúja voltam, milyen hatása van az érzéstelenítőként használt ketaminnak. Az általa kiváltott hallucinációk kaotikusak és kellemetlenek voltak, és semmilyen hasonlóságot nem mutattak azzal, amit a kómám alatt tapasztaltam.
4. N,N-dimethyltryptamine (DMT) „kilövés” (a tobozmirigyből vagy bárholonnan máshonnan az agyból). A DMT egy természetben előforduló (különösen az 5-HT_{1A}, 5-HT_{2A} és 5-HT_{2C} receptorokra ható) szerotoninagonista, élénk hallucinációkat és álomszerű tudatállapotot okoz. Nekem személyes tapasztalatom is van a szerotoninagonistákkal/antagonistákkal (az LSD-vel és a meszkalinnal) végzett gyógyszerkísérletekkel tizenéves koromtól a 70-es évek elejéig. A DMT-vel nem volt személyes tapasztalatom, de láttam olyan pácienseket, akik a hatása alá kerültek. A gazdag hiperrealitáshoz nagyjából ép halló- és látókéreg kell, különös tekintettel a vizuális és auditorális részre, mivel ezeken a területeken jöhet csak létre olyan gazdag audiovizuális élmény, amelyeket én a kómám során átéltem. A bakteriális agyhártyagyulladás okozta elhúzódó kómám jelentősen károsította a neokortexemet, ahol az agytörzsből származó szerotonin (vagy DMT, a szerotoninagonista) hatással lehet a látott és hallott élményekre. De az én agykérgem éppen nem működött, úgyhogy a DMT nem tudta volna hol kifejteni hatását. A DMT-hipotézist az audiovizuális élmények hiperrealitása cáfolja, és az agykéreg hiánya, ahol kifejthette volna hatását.
5. Elszigetelt, épen maradt agykérgi területek magyarázatot adhatnának az élményeim egy részére, de az agyhártyagyulladásom súlyosságát és a terápiával szemben tanúsított egy hetes ellenállását tekintve ez nem túl valószínű: a perifériális fehérvérsejtszám 27 000 felett volt /mm³, 31%-os toxikus granulációval, a gerincvelői folyadékban a fehérvérsejtszám 4300 felett volt /mm³, a gerincvelői glükóz leesett 1,0 mg/dl-re, a gerincvelői protein 1340 mg/dl-re, a CT-felvételek agykárosodással összefüggésbe hozható diffúz agykérgi aktivitást mutattak ki, a neurológiai vizsgálatok pedig több eltérést az

agykérgi aktivitásban és diszfunkcionális extraokuláris mozgásképeséget, ami agytörzsi károsodásra utal.

6. Az élményeim „hiperrealitására” keresve magyarázatot, a következő hipotézist is megvizsgáltam: Lehetséges-e, hogy elsősorban a gátló neuronok hálózata szenvedett károsodást, ami szokatlan mértékű aktivitást tett lehetővé a serkentő neuronok hálózatában, és ez okozta az élményeim „hiperrealitását”? Arra számítottunk, hogy az agyhártyagyulladás inkább az agykéreg felszínét károsítja, a mélyebb részeket esetleg részben érintetlenül hagyva. A neokortex aktív része a hatrétegű „funkcionális redő”, amelyek mindegyike 0,2-0,3 mm átmérőjű. Minden funkcionális redőnek a felszínén (az 1-3. redőben) van az a komponense, amelynek a tönkretételével az agyhártyagyulladás hatékonyan lebénítja a funkciókat. A gátló és serkentő sejtek anatómiai eloszlása – amely nagyjából egyforma a hat redőn belül – nem támogatja ezt az elméletet. A diffúz agyhártyagyulladás hatékonyan lebénítja a teljes neokortexet. Nem szükséges teljes mélységében tönkretennie ahhoz, hogy funkcionálisan teljesen tönkretegye. Neurológiai funkcióim hosszas lebénulását (hét napig tartott) és a fertőzés súlyosságát tekintve nem valószínű, hogy az agykérgem mélyebb részei funkcionáltak volna.
7. A talamusz, a törzsdúcok és az agytörzs olyan mélyebb agyi struktúrák („kéreg alatti területek”), amelyek néhány kollégám feltételezése szerint hozzájárulhattak ilyen hiperreális élmények keletkezéséhez. Valójában egyik sem lett volna képes erre anélkül, hogy az agykéreg egyes részei épen maradtak volna. Végző soron mindenki egyetértett abban, hogy ezek a kéreg alatti területek önmagukban nem lettek volna képesek azokra az összetett neurális folyamatokra, amelyekre szükség van ilyen gazdagon interaktív élményszövet létrehozására.
8. „Az újraindítás jelensége” bizarr, összefüggéstelen emlékek random kibocsátása az agykéregben tárolt régi emlékekből kifolyólag, ami akkor következhet be, amikor az agykéreg egy hosszabb, teljes rendszerre kiterjedő leállás után újraindul – ahogy az én diffúz agyhártyagyulladásom esetében is tette. Tekintettel az emlékeim részletességére, ez egyáltalán nem tűnik valószínűnek.
9. Szokatlan emlékek generálódása egy archaikus, vizuális útvonalon a középagyban, amelyet elsősorban madarak használnak, emberekben csak ritkán lehet azonosítani. Olyan embereken szokták demonstrálni, akik az okcipitális lebeny károsodása miatt agykérgi vakságban szenvednek. Ez sem ad magyarázatot az általam tapasztalt hiperrealitásra, és nem magyarázza meg a hallott dolgokat sem.

Barry Eaton - Túlvilág

Könyv az élet utáni életről és az élet és halál közötti átjárás lehetőségéről. Eaton csodálatos tapasztalataira és meditáció útján az elhunytakkal folytatott beszélgetéseire alapozva válaszolja meg azokat a kérdéseket a szellemvilággal kapcsolatban, amelyeket a legtöbben szeretnénk feltenni.

Elmondja, mi történik, amikor valaki meghal, mit takar az alagút-élmény, hová kerülünk a halálunk után, és visszatekinthetünk-e korábbi életeinkre. Megtudjuk, miért olyan nehéz hátrahagyni szeretteinket, illetve, hogy mennyire megnehezítheti az átlépést a hátramaradottak mély gyásza.

Eaton arra is igyekszik választ adni, hogyan töltjük el az életek közötti időt, hogyan készülünk a következő reinkarnációkra, és mik a karmikus feladataink. Megismerhetjük számos, a kapcsolatteremtés idején már a szellemvilágban élő lélek történetét, köztük egy egyszerű halásztét, és egy korábban ismert forgatókönyvíróét.

Egy biztos: az élet nem véletlenszerű események láncolata – mindennek értelme és célja van.

Részlet a könyvből:

A két világot összekötő alagút

A halálközeli élményeket átélt emberek beszámolóiból az derül ki, hogy a hazaút a szellemvilágba egy alagúton át vezet. Ez egyfajta dimenziók közötti féreglyuk, ami összeköti a két világot. A halálközeli élmény során ezek az emberek vetettek egy pillantást a szellemvilágra, és ezen a ponton némelyikük lehetőséget kapott a maradásra, másokat pedig visszaküldtek, hogy fejezzék be a küldetésüket az életben.

A testi halál nem csupán egy konkrét pillanat az életünk végén. Orvosi értelemben olyan folyamat, amely akkor veszi kezdetét, amikor a szív megáll, a tüdő nem dolgozik, és az agy is felhagy a működéssel. Ez néhány másodperctől akár egy óráig is eltarthat, és ekkor következhetnek be a halálközeli élmények.

A halálközeli élményekről számos dokumentum született. Olyan szakértők, mint dr. Raymond

Moody és dr. Cherie Sutherland kimerítően írtak róla. Cherie felvilágosított, hogy halálközeli élmények nem csupán a közelmúltban estek meg, hanem több száz évre visszamenően nyomon követhetőek. Ő a Tiszteletreméltó Béda 8. századi történetét is górcső alá vette. Drythelm, egy hívő észak-umbriai komoly betegség után „halt meg”, majd a családja ámulatára másnap magához tért. Azt mondta a feleségének, ne féljen, mert a halálból tért vissza, és mostantól egészen máshogyan kell élnie az életét. Cherie állítja, hogy a visszatérők drasztikusan megváltoztatják az életerüket, miután második esélyt kaptak, és mindezt számos esettanulmánnyal támasztja alá.

Dr. Harry Oldfield – a Kirlian-fényképezés mint orvosi kutatási eszköz úttörő alkalmazója az Egyesült Királyságban és külföldön – mesélt nekem a saját halálközeli élményéről. Harry – aki „feltalálóként, tudósként, gondolkodóként, az új és elfelejtett tudás némileg excentrikus keresőjeként és felfedezetlen területek felfedezőjeként” jellemzi önmagát – már több mint két évtizede kutatja az élet és az élet értelmének elméleteit. Harry azon ritka tudósok egyike, aki képes nyitottan közelíteni a rendhagyó és megmagyarázhatatlan jelenségekhez. A területhez kapcsolódó találmányai és kutatómunkája lassan a tudományos közeg által is elfogadást nyernek.

Noha Harry eleven személyiség és remek humorérzéssel bír, nagyon elkomolyodott, amikor felidézte halálközeli tapasztalatait. Abban az időben, amikor még egyedül élt, egyik este szokás szerint lefeküdt, és valami álomszerű élményt tapasztalt meg. Azt mesélte, hogy „egy ködös alagúton” ment végig, és a távolban ismerős arcokat látott meg, köztük elhunyt apját. Amint közelített hozzá, az apja intett neki, hogy menjen vissza. Abban a pillanatban Harry macskája is nyávogni kezdett valahol az apja háta mögött Harry nagyon meglepődött ezen, mert már a macskája is elpusztult. A zaj felébresztette, és felült az ágyában.

Amint Harry ott ült, és azon tűnődött, hogy miről szólhatott ez az álom, feltűnt neki, hogy furcsa szag terjeng a lakásban. Amikor elment körülnézni, azt vette észre, hogy a lépcsőfeljáró alól gáz szivárog. Akkorára rosszul lett; még sikerült kitántorognia, aztán a ház előtti gyepen összeesett. Valahogy sikerült annyira összeszednie magát, hogy kihívja a tűzoltókat, akik néhány perc múlva meg is érkeztek. A tűzoltók vezetője elmondta, hogy a gáz annyira szivárgott, hogy ha nem ébred fel, meghalt volna. Harry huncutsága itt visszatért, és komoly arccal azt mondta nekem: „Nem volt annyi vér a pucámban, hogy eláruljam: az elpusztult macskám ébresztett fel!”

Egy személyes ülés alkalmával David, egy negyvenes évei végén járó férfi elárulta nekem, hogy miközben egy kórházi osztályon lábadozott, elhagyta a testét. Miközben a fizikai testét ellátó orvosi csapatot figyelte, a mellette lévő ágyon fekvő férfi szelleme hirtelen csatlakozott hozzá. Csendesen köszöntötték egymást, majd David végignézte, amint a szomszéd szelleme a kórház tetején keresztül eltűnik. A testébe visszatérve David később visszanyerte az eszméletét, és a kórházi személyzetnek is mesélt az élményéről. Elámultak, és megerősítették, hogy a másik férfi valóban meghalt.

Ian McCormack, egy egykori új-zélandi szörfös a rádióműsorom hallgatóságának mesélte el döbbenetes halálközeli élményét. Amikor Ian fiatal korában Srí Lanka partjainál szörfölt, megcsípte hat medúza. Már akár egyetlen ilyen jószág csípése is halálos lehet, ha nem kezelik azonnal. Iant eszméletlen állapotban vitték kórházba, és akkor került először kapcsolatba egy láthatatlan spirituális erővel, amikor a mentőben szállították. Különbféle emberek képeit látta maga előtt, akik a múltban megbántották, és egy hang azt kérdezte, meg tud-e nekik bocsátani. Először nemet mondott, de aztán megkérdezte a láthatatlan hangot: „Ha megbocsátok azoknak az embereknek, Isten is megbocsát nekem a léha életemért?”

A kórházba érve Ian a műtő felett lebegve találta magát. Korábban sokat utazgatott Keleten, tanulmányozta a jógát és egyéb spirituális módszereket, így megértette a testét elhagyó szellem és az

asztrális utazás fogalmát. Miközben a testében ható méreganyagok teljesen lebénították, érezte, hogy haldoklik, és olyan útra indul, ahonnan nem térhet vissza. Ekkor Ian bámulatos utazást tett.

Egy sötét síkon tett rémisztő út után, ahol a szellemhangok azt mondogatták neki, hogy a pokolban van, egy fénynyaláb szippantotta fel, és egy alagúton áthaladva tiszta fehér fényben fürdött meg. Azon vette észre magát, hogy kommunikál a fénnel, és az végül összekapcsolja azzal, amit a teremtség Forrásának hisz.

Hirtelen teljes lényét feltétlen szeretet töltötte el, amit akkoriban nem érzett megérdemeltnek. Aztán egy fehér fényruhába burkolózott alak lépett elő, és feléje nyújtott kézzel üdvözölte, Ian ezt úgy írta le, hogy a fény az idegen arcából ragyogott, és az elképzelhető legtisztább energiába burkolta be. Mivel Ian érezte, hogy gyermeki ártatlansága tér vissza, belenézett abba, amit máig is „Isten arcának” hisz. Közelebb lépve érezte, hogy előnti a szentség érzése, aztán észrevette, hogy a kinyújtott kezek a keresztre feszítés eltéveszthetetlen jeleit viselik, és rájött, hogy maga Jézus üdvözli.

Ahogy a fényalak megfordult, egy kapu nyílt meg mögötte, és Ian leírása szerint feltárult „egy teljesen új örökkévalóság, egyfajta új föld. Kristálytiszta patakok, virágok, fák és zöld dombok mindenfelé, de sehol egy ember. Olyan volt, mint egy érintetlen kert — a paradicsom. Egy új mennyország is létezett az új föld fölött.”

Amikor Ian ezen végignézett, úgy érezte, idetartozik, és azon csodálkozott, hogy miért nem ide született először. Megtudta, hogy ha része akar lenni ennek a világnak, akkor újjá kell születnie. Aztán rájött, hogy a mentőben átélt esemény lényegében újjászületés volt, hiszen akkor megbocsátást adott és kapott. A fénynyaláb felajánlotta, hogy válasszon: ott marad, vagy visszatér a földre.

Ian már azon volt, hogy megmondja az alaknak, hogy maradni akar, amikor annak válla fölött átnézve meglátta az alagútban álló anyját. Ráébredt az anyja iránta érzett szeretetére, és hogy a halála mit jelentene az anyja számára, ezért vonakodva úgy döntött, hogy visszatér fájdalom gyötörte testébe. Ian élete a felépülése után drasztikus fordulatot vett. Maga mögött hagyta a vad szörfös életét, a világot járja, és változatos összetételű közönség előtt mesél a tapasztalatairól.

Rengeteg történet szól arról, hogy az emberek elhagyják a testüket, és a mennyezeten lebegve nézik, amint a testük orvosi beavatkozáson esik át egy kórházban. Ezeket a történeteket azok mesélik, akik úgy döntöttek, hogy visszatérnek a földre, vagy azt mondták nekik, hogy ezt tegyék. Érdekes módon mind arról számolnak be, hogy az életük soha nem lett már ugyanolyan, mint előtte volt. Hamish Miller például olyan halálközeli élményt élt át, ami az élete lefolyását változtatta meg. Úgy döntött, hogy maga mögött hagyja a sikeres üzletét, és Nagy-Britannia egyik legismertebb és legnagyobb tiszteletnek örvendő varázsvesszős embere lesz. Az 1980-as és 90-es években Angliában és Új-Zélandon, Írországtól Izraelig tett utazásokat, hogy ősi földvonalakat és szent helyeket kutasson fel.

Egy másik érdekes megfigyelés, hogy az élet más-más szegmenseiből érkező emberek hasonló kifejezésekkel írják le az alagúton át vezető utat. Fajra és vallásra való tekintet nélkül az alapvető tapasztalat a béke érzése, amint a lélek elválik a hátramaradó testtől, és egy alagúton átlebegve egy távoli fény felé tart.

Néhány lelket visszafordít egy spirituális lény a másik világ bejáratánál. Mások belépnek a fény világába, ahol eltávozott barátokkal és rokonokkal találkoznak, mielőtt megtudnák, hogy még nincs itt az idejük, és vissza kell menniük. Megint mások választhatnak a maradás vagy a visszatérés között.

Azok, akik gyakran vonakodva, de visszatérnek, minden korábban meglévő halálfélelmüktől megszabadulnak. Meggyőzően beszélnek az utóélet létezéséről, és sok esetben elfogadják a

reinkarnáció fogalmát is. A lényt, akivel találkozunk, gyakran fényből valónak vagy vallási hitük alakjainak megfelelően írják le. A tapasztalatot érzelmek itatják át, és sok tekintetben olyan, mint az újjászületés. Sajnos sok, halálközeli élményt átélő ember nem hajlandó beszélni róla, mert ez szent tapasztalat, és nem akarja, hogy kinevessék. Viszont szerencsére ez is változik, ahogyan egyre több ember lép elő és nyer magabiztosságot, hogy elmesélje a történetét.

A halálközeli élmény egyeseknek néha inspiráló üzenetekkel szolgál. Az amerikai író, Diane Goble felidézi, hogy azt az üzenetet kapta, hogy a halált az élete részévé és ne az. élete végévé tegye. Arra kérték, ossza meg ezt az üzenetet mindenkivel, akivel kapcsolatba lép. Diane azt állítja, hogy beszélnünk kell a halálról, meg kell vele ismerkednünk, fel kell készítenünk magunkat és szeretteinket a távozásunkra. Megtudta, hogy a fizikai életerünk végén számíthatunk rá, hogy újra együtt leszünk a szeretteinkkel, és hogy ismét, sokszor és sok helyen fogunk találkozni velük. Egyszer olvastam egy kedves történetet, amely szerint ahányszor megszületik egy gyermek, az angyalok sírnak, mert elvesztenek egyet az övéik közül, de amikor az illető visszatér a szellemállapotba, nagy az ünneplés. Az életben pontosan fordítva reagálunk.

Úgy tűnik, nem mindenki tapasztalta meg az alagút élményét, noha a testét elhagyta. Trypheyne McShane, az író és művész halálközeli élményt élt át, amikor otthon elájult, és néhány órával később a kórházban ébredt fel. Azon vette észre magát, hogy a mennyezeten lebeg, és lenéz az orvoscsoportra, amely lázasan próbálja újraéleszteni a nőt, akit az ágyon maga alatt lát. Béke és elégedettség érzése töltötte el, és semmilyen tekintetben nem aggódott a helyzete miatt. Egy idő után Trypheyne döbbenten észlelte, hogy az ágyon fekvő test az övé. Ismét elájult, és amikor magához tért, már visszatért a testébe. Az orvos közölte vele, hogy súlyos az állapota, de nem kell aggódnia, mert vannak új gyógyszerek, amelyek segítenek rajta. Akkorra Trypheyne már összeszedte magát, és új cél lebegett a szeme előtt; közölte az orvossal, hogy ő maga fogja meggyógyítani magát, és nem kéri a gyógyszereket. Az orvos nem nagyon örült, de Trypheyne teljesen felépült.

A halálközeli élmények többnyire ragyogóak és pozitívak, nagyon ritkán hallani, hogy az emberek olyan sötét látomásokkal szembesülnek, mint amelyet Ian McCormack tapasztalt meg. Hallottam már olyan emberek beszámolóit, akik elváltak a testüktől, és valami magába szippantotta őket – néha olyan ez, mintha felfelé és nem lefelé suhannának. Aztán egy nagy parkban vagy egy nyitott téren találták magukat, ahol várt rájuk valaki. Más szellemek egyszerűen arról beszélnek, hogy az utóéletben ébredtek fel, mert amikor „meghaltak”, elvesztették az eszméletüket. Ezek a beszámolók azoktól származtak, akik sok évvel ezelőtt éltek a földön, jóval egyszerűbb időkben. Az ő spirituális élményeik az akkori hétköznapi életet tükrözik. Arról is szó lehet, hogy az alagúton való átjutaskor „aludtak”, hogy könnyebben átjussanak. Most, hogy a számítógépek és más technológiai fejlesztések korában élünk, néhányunk a szellemállapotba vezető hazautunkat olyannak képzei, mintha egy féreglyukon mennénk keresztül egy sci-fi filmben.

Amikor belekezdtem ebbe a könyvbe, a kalauzom, M azt mondta nekem, hogy tapasztalatok sorozatát fogom átélni, amelyek megmutatják, hogy mi történt velem az életek között. Mikor röviddel ezután Brazíliába látogattam két nagyon különleges kristályt kaptam a John of God vezette gyógyközpontban, a Casa de Dom Inácio-ban. Ezek a kristályok – mindkettő legalább akkora, mint egy-egy rendkívül nagy kávéscsésze – egy braziliai bánya mélyéből kerültek elő. Az energia már akkor nagyon erősen megnyilvánul, amikor az ember pusztán kézbe fogja őket, és először már attól is megsédültem, hogy hozzájuk értem. Amikor az új kristályaimat egy kis táskában hazavittem a Casából a lakásomra, a környék minden kóbor kutyája farkcsóválva rohant felém, és körbeugrálták a kristályokat. Ugyanezek a kutyák az előző héten még gondosan kerültek. Azt vettem észre, hogy ezután a Casában egészen más jelentéssel teltek meg a meditációim, mert nagyobb mélységeket

voltam képes elérni; gyakran még a testemet is elhagytam, és magasabb dimenziókban lévő lényekkel léptem kapcsolatba. Én vagyok az egyetlen ember, aki megérintheti vagy akár csak láthatja ezeket a kristályokat. Erre az életre az én birtokomban maradnak, és amikor eltávozom, vissza kell szolgáltatnom őket a tengerbe vagy egy tóba.

Minden alkalommal, amikor a kristályokkal meditálok, megáll az idő, és hihetetlen szellemutazásokra indulok.

Ami rövid meditációnak érződik, arról kiderül, hogy jóval egy óra fölött volt, vagy annál is több. A meditációk során a kalauzom, M eljött hozzám, és több látomás sorozatában elvitt az előző életem halálának idejébe, így fel tudtam idézni első kézből való tapasztalataimat, miután elhagytam a testet.

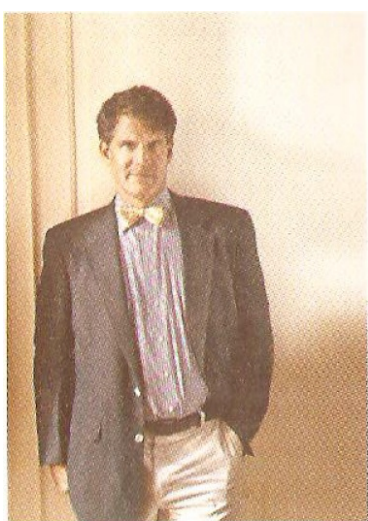

photo by Debora Feingold

Dr. Eben Alexander 1953-ban született az Észak-karolinai Charlotte-ban. 1975-ben végzett az Észak-Karolinai Állami Egyetemen, majd öt évvel később a Duke Egyetem orvosi karán. Az ezt követő bő huszonöt év során idegsebészként több száz beteggel foglalkozott, akik valamilyen sérülés, agyvérzés, agytumor, fertőzés vagy stroke miatt hosszabb ideig eszméletvesztésben szenvedtek.

Jelentős orvosi praktizálása mellett a tudományos világ elismert kutatója is: közel 150 publikációja jelent meg különböző szaklapokban és több mint 200 előadást tartott az idegsebészetről. Tanított a Duke-on, a Harvardon, a virginiai és a massachusettsi egyetemeken, és orvosként is dolgozott az ezekhez tartozó egészségügyi intézményekben.

A mennyország létezik című könyve 2012-ben jelent meg, melyben a négy évvel korábbi súlyos betegségéről és kómában átélt halálközeli élményeiről számol be, azt állítva, hogy tudományos módszerekkel bizonyítható a mennyország létezése. A kötet mind a mai napig rengeteg szakmai vitát gerjeszt, az orvostudomány komolyan foglalkozik dr. Eben Alexander megállapításaival, keresve a cáfolatot – vagy éppen a bizonyítást.

A TUDÓS, AKI BIZONYÍTÉKOT TALÁLT A MENNYORSZÁG LÉTEZÉSÉRE

Több ezer embernek volt már halálon túli élménye, de a természettudományok kutatói mindezidáig azon az állásponton voltak, hogy túlvilág nincsen. Dr. Eben Alexander idegsebész is ezen tudósok közé tartozott. Tisztában volt azzal, hogy a halálközeli élmény létező jelenség, de úgy gondolta, csupán a trauma által megviselt idegpályák terméke.

Egy szép napon viszont az ő agyát is megtámadta egy ritka betegség. A homloklebenye, amely az érzelmekért és gondolatokért felelős – mindazon dolgokért, amelyek emberré tesznek minket –, teljesen leállt.

Dr. Alexander hét napig kómában feküdt, majd amikor az orvosai már feladták a reményt, egyszer csak kinyitotta a szemét, és visszatért az életbe.

Gyógyulását orvosi csodának tartják, de az igazi csoda nem csupán erre korlátozódik. A kóma alatt dr. Alexander megjárta a túlvilágot, és találkozott egy angyalszerű lénnel, aki bevezette a testentúli létezés legapróbb rejtelseibe. Az orvos útja során az univerzum isteni forrásával is találkozott.

Dr. Alexander története nem a fantázia műve. Betegsége előtt képtelen volt természettudományos nézeteit összeegyeztetni az istenhittel, a lélekbe és a túlvilágba vetett hitével. Ébredése óta azon orvosok közé tartozik, akik úgy gondolják, a teljes egészséget csak azáltal lehet elérni, ha tudatosan bennünk: Isten és a lélek létező dolgok, és a halál nem minden dolgok vége, csupán egy következő állomás kapuja.

Ez a történet az egész világnézetünket felforgathatja. Sem a tudósok, sem a hívők nem intézhetik el egyetlen kézlegyintéssel. Mert aki elolvassa, annak meg fogja változtatni az életét.

facebook.com/magnoliakiado

Table of Contents

A MENNYORSZÁG LÉTEZIK	4
Prológus	6
1. A fájdalom	11
2. A kórház	15
3. Derült égből	18
4. IV. Eben	19
5. Az alvilág	22
6. Horgony az élethez	24
7. A Forgó Dallam és az Átjáró	27
8. Izrael	30
9. A Mag	32
10. Ami számít	35
11. A lefelé haladó spirál vége	40
12. A Mag	45
13. Szerda	48
14. Egy rendhagyó halálközeli élmény	49
15. A felejtés ajándéka	51
16. A kút	54
17. N az 1-ből	55
18. Felejtteni és emlékezni	58
19. Nincs menedék	59
20. A végjáték	62
21. A szivárvány	63
22. Hat arc	64
23. Az utolsó éjszaka, az első reggel	66
24. A visszatérés	68
25. Még nem egészen	71
26. A hír elterjesztése	73
27. A hazatérés	74
28. A hipervalóság	76
29. Egy közös tapasztalat	77

30. Visszatérés a halálból	80
31. A három tábor	82
32. Templomi látogatás	85
33. A tudatosság rejtélye	86
34. A végső dilemma	92
35. A fénykép	94
Eternea	98
Köszönetnyilvánítás	99
Irodalomjegyzék	102
„A” függelék	107
„B” függelék	108
Barry Eaton - Túlvilág	110
fűlszöveg	116